

280
approbationis/cōfirmationis/cōmunitiōis/rogationis/moni-
tiōis/hortationis/mādati/z cōstitutiōis infringere/ vel ei au-
su temerario cōtraire. Si quis aut̄ hoc attemptare p̄sumperit
indignationē omnipotētis dei z beatorū Petri z Pauli ap̄lo-
rum eius se nouerit incurfurū. Datum Mantue. Anno incar-
nationis dñice M. cccc. lix. Idie Moñ Augusti. Pontifica-
tus nostri Anno primo. **C**eterū vt earundē litterarū tenor
p̄dictus sic insertus omnimodā rei facti certitudinē faciat apo-
stolica auctoritate decernimus vt illud ūdem robur eandemq̄
vim z eundē vigorem dictus tenor per omnia habeat que ha-
berent originales littere supradicte/z etiam proorsus eidem te-
nori fides adhibeatur quancūq̄ z vbicūq̄ siue in iudicio si-
ue alibi ybi fuerit exhibitus vel ostensus/z eidem firmiter ste-
tur in omnibus sicut eisdem originalibus litteris staretur si fo-
rent exhibite vel ostense. Per hoc aut̄ nullū ius cuiq̄ de nouo
acquiri volumus/sed antiquū tantūmodo cōseruari. Nulli er-
go oīno hominū liceat hanc paginā nostre cōstitutionis z vo-
luntatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
tem hoc attemptare p̄sumperit/ indignationē omnipotentis
dei z beatorū Petri z Pauli ap̄lorum eius se nouerit incurfu-
rum. Datum Rome apud sanctū Petrum. Anno incarnatio-
nis dominice M. cccc. lxxv. Moñ Martij. Pontificatus nostri
Anno quinto.

Priuilegi dñi Innocētij pape: viij.

Prima declaratio z cōfirmatio. **A** ab-
bates/monachi/abbatisse/moniales/va-
salli/subditi/seruiētes/ monasteria/ loca/
z mēbra/ ac omnia bona ordinis semp
fuerūt sub summi pōtificis z sedis aplice
protectione/ z ei immediate subiiciūtur.

Sunt exēpti et exēpta ab omni iurisdictione episcoporum ordinarioꝝ / ipsoꝝq; officialiũ. **E**t q̄ nō tenemur ad p̄stationē aliquarũ collectarũ / seu subsidioꝝ / aut p̄curationũ / et aliarũ exactionũ p̄ sedem aplicam seu eius legatos / aut eorũ auctoritate / seu p̄ locoꝝ ordinarios aut alios p̄tēpoꝝe impositoꝝ / cōfirmādo litteras desup̄ confectas / et supplēdo defectũ. **E**t nihilomin⁹ de abūdan̄tiori gratia de nouo monasteria / loca / mēbra / et bona omnia p̄sentia et futura / necnō abbates / abbatissas .x̄c. vt p̄mittitur / sub beati Petri et sedis aplice p̄tectione suscipit / et ab omni iurisdictione / sup̄ioritate / correctione / visitatione / dominio / et p̄tate ep̄ozum / et iudiciũ ordinarioꝝ / eorũq; officialiũ / nec nō a solutione subsidioꝝ / etiā caritatiuorũ p̄curationũ collectarũ et aliarũ exactionũ p̄petuo p̄sus eximit / et totaliter liberat / et sedi p̄dicte imediate subiicit / ita q̄ ep̄i et ordinarij / etiā ratione delicti / aut cōtractus / aut rei de qua agerētur nullā in nos / et loca / ac bona nostra tāq; p̄orsus

exemptos ⁊ exempta iurisdictionē/ domi-
niū/ vel potestātē exercere/ aut sententias
excōis/ suspēn/ seu iterdicti/ aut quascūq;
alias censuras pmulgare p̄nt. Nec possu-
mus corā illis/ aut sedis aplice delegatis
vocari/ nisi in corū litteris de p̄sentibus
de verbo ad verbū fiat mentio/ aut quo-
uis modo directe vel indirecte cōtra ista
molestari.

*M. Confirma-
tio amplissima
ordis studiorum
mag. Gregorius*

Innocentius Epus seruus ser-
uorum dei. Ad p-
petuā rei memoriā. Ad Romani p̄tifficis spec-
tat officiū suorum p̄decessorum inherēdo vesti-
gijs/ illa que per ip̄os p̄decessores laudabiliter
ac p̄uida ratione p̄ statu ⁊ quiete p̄sonarū sub
regulari obseruantia assidue studio pievite va-
cantiū gesta sunt/ vt maiore obtineāt roboris
firmitatē/ quo sepius fuerint aplice p̄sidio cōmunita/ sui p̄si-
diū munimine roborare/ ac illa etiā de nouo cōcedere p̄t rati-
onabiles cause suadent/ ⁊ id in dño cōspicit salubriter expedi-
re. Sane p̄ parte dilectorū filiorū **Johannis Cisterciū** **Abilo-**
neni dioc/ aliorūq; **Cisterciē** ordinis monasteriorū abbatū/ et
cōuentuū eorundē nobis nuper exhibita petitio cōtinebat/ q̄
licet ip̄si eorūq; ac dicti ordinis monasteria tam virozū q̄ mu-
lierū/ ⁊ alia religiosa loca ⁊ mēbra/ ac monachi/ moniales/ va-
salli/ subditi/ ⁊ eis seruiētes/ bonaq; omnia/ iā dudū p̄ plures
Romanos ⁊ pontifices p̄decessores nostros sub ip̄ozū pontifi-
cū ⁊ aplice sedis p̄tectione recepti ⁊ recepta/ ac sedi p̄dicte im-
mediate subiecti ⁊ subiecta/ necnō ab omni iurisdictione ordi-
naria exempti ⁊ exempta fuerint/ eisq; cōcessum extiterit vt ad

p̄stationē aliquarū collectarū/seu subsidiorū/aut p̄curacionū/
 ⁊ aliarū exactionū p̄ sedem p̄dictā/seu eius legatos/aut ipsoꝝ
 auctoritate ⁊ mandato/seu p̄ locoꝝ ordinarios/vel alios pro
 tēpore impositorū nō tenerent/ tamē desiderant p̄ maiori eoz
 quiete premissis receptioni/subiectioni/ ⁊ alijs p̄dictis etiā no-
 stre approbationis robur adijci/ illaq; omnia/ etiā p̄ nos eis de
 nouo cōcedi. Quare pro parte abbatū ⁊ cōuentū p̄dictorum
 nobis fuit humiliter supplicatū vt receptioni/exemptiōi/ ⁊ sub-
 iectioni p̄dictis/ ac singulis desuper cōfectis litteris pro illoꝝ
 subsistētia firmiori robur nostre approbationis aducere/ ac eos
 necnō monasteria/ loca/ membra/ monachos/ moniales/ vasal-
 los/ subditos/ seruiētes/ ⁊ bona omnia h̄mōi de nouo sub no-
 stra ⁊ sedis p̄dicte p̄tectione suscipere/ ac ab huiusmodi iurisdic-
 tione p̄petuo eximere ⁊ totaliter liberare/ aliasq; in premissis
 oportune p̄uidere de benignitate ap̄lica dignaremur. Nos igitur
 qui in singuloꝝ sub regulari obseruātia pie vite studio va-
 cātū quiete reficimur/ cupiētes vt religiosi dicti ordinis/ quos
 p̄ ceteris p̄pter vberes fructus quos in militanti ecclesia cō-
 tinue bonis eoz operibus afferunt/ in visceribus gerimus ca-
 ritatis eo libenus diuinis beneplacitis insistere possint/ quo a
 sede p̄dicta maiori libertatis priuilegio nouerint se cōmuni-
 tos/ h̄mōi supplicationibus inclinati/ receptionē/ exemptionē/
 subiectionē/ ac singulas desup cōfectas litteras cū oibus ⁊ sin-
 gulis in eis cōtēntis clausulis/ auēte ap̄lica ⁊ ex certa sciētia te-
 nore p̄sentū approbam⁹/ ac p̄petue et inuiolabilis firmitatē ro-
 bur obtinere decernim⁹/ sup̄lentes oēs ⁊ singulos defectus si
 qui forsan iteruenerint in eis dē. Et nihilomin⁹ p̄ potioris cau-
 tele suffragio monasteria/ loca/ mēbra/ bona oīa p̄dicta p̄sentia
 ⁊ futura/ abbates/ abbatissas/ monachos/ moniales/ vasallos
 subditos/ ⁊ seruiētes p̄fatos/ nunc ⁊ p̄ tēpore existētes/ auēte ⁊
 sciētia p̄fatis/ sub beati Petri ⁊ sedis p̄dicte atq; nostra p̄tec-
 tione suscipimus/ ac ab omni iurisdictione sup̄ioritate/ correcti-
 one/ uisitatione/ dominio/ ⁊ p̄tate archiep̄oz/ ep̄ozum/ ⁊ alioꝝ
 iudiciū ordinarioꝝ/ eozq; vicarioꝝ ⁊ officialiū quozumcūq;
 Necnō a solutione subsidiorū etiā caritatiuozū/ p̄curacionū/

*h' derogat c. volentes. de
p'ul' h. vj*

nō debeat irritari

st. c. i. de p'ul' h. vj

collectarū ⁊ aliarū exactionū / h'mōi p tēpore imponendarū / au-
toritate ⁊ sciētia p̄fatis p̄petuo p̄orsus eximimus / ⁊ totaliter
liberamus / ac nobis ⁊ sedi p̄dicte imēdiate subijcimus / ita q̄ ar-
chiepi / epi / ordinarij / vicarij / iudices / ⁊ officiales p̄dicti etiam
ratione delicti / aut cōtractus / vel rei de qua ageretur vbi cūq̄
cōmittat delictum / iniat cōtractus / aut res ipsa consistat / nullā
in eos ⁊ eorū aliquē aut monasteria / mēbra / ⁊ bona p̄dicta tan-
q̄ p̄sus exemptos ⁊ exempta iurisdictionē / correctionē / supe-
rioritatē / dominiū / vel potestatem exercere / aut excōicationis /
suspensionis / vel interditi / aut quasuis alias sentētiās / censu-
ras / ⁊ penas ecclesiasticas p̄mulgare p̄sumant / seu possint aut
debeant quoquō. **N**ec ipsi sic exempti corā illis / aut ipsi sedis
delegatis / vel subdelegatis / nisi in litteris eis p tēpore directis
de p̄sentibus specialis specifica ⁊ expressa / ac de verbo ad ver-
bū mentio fiat / ad iudiciū euocari / aut quouismodo directe vel
indirecte molestari possint. **D**ecernētes oēs ⁊ singulos proces-
sus sentētiās / censuras ⁊ penas / quos ⁊ quas p archiepos / epi-
scopos ordinarios / iudices / vicarios / ⁊ officiales p̄dictos / seu
eorū aliquē cōtra abbates / ⁊ alios exemptos / necnō monaste-
ria / ⁊ loca huiusmodi etiā exempta / vt p̄fertur haberi / vel pro-
mulgari / necnō quicquid secus super bis ab eis ⁊ alio quoquā
quauis auctoritate sciēter vel ignorāter cōtigerit attemptari /
irrita ⁊ inania nulliusq̄ roboris vel momēti. **N**ō obstaſt felicis
recordationis Innocētij pape. iij. etiā p̄decessoris nostri / que
incipit / **V**olentes / ⁊ alijs cōstitutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ apo-
stolicis / statutis quoq̄ ⁊ cōsuetudinib⁹ monasteriorū ⁊ ordinis
p̄dictorū / iuramento cōfirmatione ap̄lica / vel quauis firmi-
tate alia roboratis / necnō omnib⁹ illis que in singulis litteris
p̄dictis cōcessum est nō obstare ceterisq̄ cōtrarijs quibuscūq̄.
Clerū q̄ difficile foret presentes litteras ad singula queq̄ loca
in quib⁹ expediēs foret deferre / volum⁹ ⁊ p̄fata auctē decerni-
mus / q̄ illarū trāsumptis manu publici notarij inde rogati sub-
scriptis ⁊ sigillo alicui⁹ curie ecclesiastice aut p̄sone in dignita-
te ecclesiastica cōstitute munitis / ea p̄sus in iudicio ⁊ extra ec-
alias vbi libet fides adhibeat que p̄sentib⁹ adhibereſt si essent

exhibite vel offense. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre approbatiōis/ decreti/ suppletionis/ susceptionis/ exēptionis/ liberatiōis/ subiectiōis/ cōstitutionis/ ⁊ volūtatis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aut̄ hoc attēptare p̄sūperit/ indignationē oīpotētis dei/ ac brōꝝ Petri ⁊ Pauli ap̄torum ei⁹ se nouerit incurfurū. Datū Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnationis dñice M. cccc. lxxxvij. iij. kl. Septembus. Pontificatus nostri Anno tertio.

Eiusdē. Bulla executorialis in forma rigorosa p̄uilegij īmediate p̄cedentis cōtīnēs ip̄m de verbo ad verbū cōmitteñ ab bati sancti Stephani Diuioneñ/ necnon decanis Parisiēñ ⁊ Lameraceñ cū magna ptāte vt faciāt nos gaudere oīb⁹ in dicta bulla cōtentis. Vide bene textū.

Inno^{centius} Ep̄s seruus seruorum dei. Dilectis filijs abbati monasterij sancti Stephani de Diuione Lingoneñ diocesis ⁊ Parisiēñ ac Lameraceñ ecclesiarū decanis. Salutē ⁊ aplicam benedictionē. Hodie a nobis emanarūt littere tenoris subsequētis. **I**nno^{cētius} Ep̄s seruus seruoz dei. Ad p̄petuam rei memoriā. Ad Romani p̄tificis spectat officij suoz p̄decessoz inherēdo vestigijs illa q̄ p̄ ip̄os p̄decessores laudabilē ac p̄uida rōne p̄ statu ⁊ quiete p̄sonarū sub regulari obseruātia assidue studio pie viē vacatiū gesta sūt/ vt maiorē obtineāt roborē firmitatē q̄ sepi⁹ fuerint aplico p̄sidio cōmunita/ sui p̄sidij munimine robore/ ac illa etiā de nouo cōcedere put rationabiles cause suadent/ ⁊ id in domino sp̄icit salubriter expedire. Sane p̄ parte

dilectorū filiorū **Johannis Cisterci** **Babiloneſi** diocē aliorūq;
Cisterciē ordinis monasteriorū abbatū & cōuentuū eorūdem
 nobis nup exhibita petitio p̄tinebat. **Q** licet ipsi eorūq; ac di-
 cti ordinis monasteria tam virozū q̄ mulierum/ & alia religiosa
 loca & mēbra/ ac monachi/ moniales/ vasalli/ subditi/ & eis ser-
 uientes bonaq; oīa iā dudū p̄ plures **R**omanū p̄tēfices p̄deces-
 sores nostros sub ipsoꝝ pontificū & aplice sedis p̄tectione recep-
 ti & recepta/ ac sedi p̄dicte imediate subiecti & subiecta/ necnon
 ab omni iurisditōe ordinaria exēpti & exempta fuerint/ eisq; cō-
 cessū extiterit vt ad p̄stationē aliquarū collectarū seu subsidio-
 rū/ aut p̄curacionū/ & aliarū exactionū p̄ sedem p̄dictā/ seu eius
 legatos/ aut ipsoꝝ auctoritate & mādato/ seu p̄ locoꝝ ordina-
 rios vel alios p̄ tēpore impositorū nō tenerētur/ tñ desiderant
 p̄ maiori eorū quiete p̄missis receptioni subiectioni/ & alijs pre-
 dictis etiā nostre approbatiōis robur adūci. **I**llaq; omnia etiā
 p̄ nos eis de nouo cōcedi. **Q**uare p̄ parte abbatū & cōuentuū
 predictorū nobis fuit humiliter supplicatū/ vt receptioni/ ex-
 emptioni/ & subiectioni predictis/ ac singulis desup confectis
 litteris p̄ illorū subsistentia firmiori robur nostre approbatiōis
 adūcere/ ac eos/ necnō monasteria/ loca/ membra/ monachos/
 moniales/ vasallos/ subditos/ seruientes/ & bona omnia hm̄i
 de nouo sub nostra & sedis p̄dicte p̄tectione suscipere/ ac ab hu-
 iusmodi iurisdictione p̄petuo eximere/ & totaliter liberare/ ali-
 asq; in premissis oportune p̄uidere de benignitate apostolica
 dignaremur. **N**os igitur qui in singuloꝝ sub regulari obseruā-
 tia pie vite studio vacantiū quiete reficimur/ cupientes vt reli-
 giosi dicti ordinis quos p̄ ceteris p̄pter vberes fructus quos
 in militanti ecclesia cōtinue bonis eorū operibus afferūt/ in vi-
 sceribus gerimus caritatis eo liberius diuinis beneplacitis in-
 sistere possint/ quo a sede p̄dicta maiori libertatis priuilegio no-
 uerint se cōmuniter/ hm̄i supplicationibus inclinati/ receptio-
 nē/ exemptionē/ subiectionē/ ac singulas desup cōfectas litte-
 ras cū omnibus & singulis in eis p̄tentis clausulis auctoritate
 aplice & ex certa nostra scientia tenore p̄sentiuū approbamus/ ac
 p̄petue & inuiolabilis firmitatē/ robur obtinere decernim⁹/ sup-

plentes omnes et singulos defectus si qui forsan interuenerint
 in eisde. Et nihilominus pro potioris cautele suffragio/monaste-
 ria/loca/membra/bona omnia predicta/presentia et futura/abbates
 abbatissas/monachos/moniales/vasallos/subditos/et serui-
 entes prefatos/nunc et pro tempore existentes/auerte et scientia prefatis/
 sub beati Petri et sedis predictae atque nostra protectione suscipimus/
 ac ab omni iurisdictione/superioritate/correctione/visitatione/do-
 minio/et potestate/archiepiscoporum/episcoporum/et aliorum iudicium ordinario-
 rum/eorumque vicario-
 rum et officialium quorumcumque/necnon a solutione subsidi-
 orum etiam caritativorum/procuracionum/collectarum/et aliarum exactio-
 num/humani pro tempore imponendarum/auerte et scientia prefatis/perpe-
 tuo prorsus eximimus et totaliter liberamus/ac nobis et sedi predictae
 immediate subijcimus/ita quod archiepiscopi/episcopi/ordinarii/vicarii/iudi-
 ces/et officiales predicti/etiam ratione delicti/aut contractus/vel rei
 de qua age-
 re vbi-
 que committat delictum iniuste contractus aut res
 ipsa persistat nullam in eos et eorum aliquam/aut monasteria/membra/
 et bona predicta tanquam prorsus exemptos et exempta/iurisdictionem/
 correctionem/superioritatem/dominium/vel potestatem exercere/
 aut excommunicationis/suspensionis/vel interdicti/aut quas-
 uis alias sententias/cessuras/et penas ecclesiasticas promulgare pre-
 sumant/seu possint aut debeant/quoquoque/nec ipsi sic exempti co-
 ra illis aut ipsi sedis delegatis vel subdelegatis/nisi in litteris
 eis pro tempore directis de presentibus specialibus/specificis et expressis ac
 de verbo ad verbum mentio fiat ad iudicium euocari/aut quouis-
 modo directe vel indirecte molestari possint. Decernentes omnes
 et singulos processus/sententias/cessuras/et penas/quos et quas
 per archiepiscopos/episcopos/ordinarios iudices/vicarios/et officiales pre-
 dictos/seu eorum aliquam/contra abbates et alios exemptos/necnon
 monasteria et loca humani etiam exempta ut prefertur haberi vel pro-
 mulgari/necnon quicquid secus super his ab eis et alio quocumque qua-
 uis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari/irri-
 ta et inania/nulliusque roboris vel momenti. Non obstantibus felicis re-
 cordationis Innocentii pape. iiii. etiam predecessoris nostri/qui incipit
 Volentes/et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis/statutis
 et consuetudinibus monasteriorum et ordinum predictorum/iuramento

Ed. coram ipsius sedi. Dele-
 gatis

confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis.
Necnō omnibus illis que in singulis litteris predictis concessum est nō obstare/ceterisque contrarijs quibuscūq;. **V**erum quia difficile foret presentes litteras ad singula queq; loca in quibus expediens foret deferre volumus/et prefata auctoritate decernimus q; illarū trāsumptis manu publici notarij inde rogati subscriptis/et sigillo alicuius curie ecclesiastice/aut persone in dignitate ecclesiastica constitute munitis/ea prozsus in iudicio et extra et alias vbilibet fides adhibeatur que presentibus adhiberetur si essent exhibite vel ostense. **N**ulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostre approbationis/decreti/suppletionis/susceptionis/exemptionis/liberationis/subiectionis/cōstitutionis et voluntatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. **S**i quis autē hoc attemptare psumpserit/indignationē omnipotentis dei/ac beatorū Petri et Pauli apolorum eius se nouerit incursurum. **D**atū Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnationis dñice **M**.cccc.lxxxvij.iiij. kl. **S**eptembris. Pontificat⁹ nostri Anno tertio. **Q**uocirca discretioni vestre p apostolica scripta mandamus quaten⁹ vos vel duo aut vnus vestrum p vos vel aliū seu alios premissa omnia et singula vbi quādo et quotiēs expedierit/ac p parte dictorū exemptorū in p̄insertis litteris nominatoꝝ seu alicui⁹ eorū fueritis requisiti sollenniter publicātes/ipsisq; sic exemptis et eoz cuilibet in p̄missis efficacis defensionis p̄sidio assistentes faciatis eos approbationis susceptionū/exemptionū/liberationū/et predictarū pacifica possessione vel quasi gaudere. **N**on pmittentes eos aut aliquē eorū per archiepos/epos/ordinarios/vicarios/et officiales p̄dictos/aut aliquē eorum cōtra sup susceptione/exemptione/liberatione/approbatione/et alijs in eis cōtentis p̄fectarum tam Romanorū pontificū predecessorū nostrorū/q; nostrarum litterarū tenores quōlibet molestari/inquietari/vel pturbari/ **C**ōtradictores ac molestatores quoslibet et rebelles auctoritate n̄ra appellacione postposita cōpescendo **I**nuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. **N**on obstaſt felicitis recordationis Bonifatij pape. viij. predecessoris nostri qua caueſt

ne quis extra suā ciuitatē vel dioecēsim nisi in certis exceptis ca-
sibus/ et in illis ultra vnā dietā a fine sue diocē ad iudiciū euoce-
tur. Seu ne iudices ac cōseruatores a sede aplice deputati ex-
tra ciuitatē et dioecēsim in quibus deputati fuerint cōtra quos-
cūq; pcedere/ aut alij vel alijs vices suas cōmittere psumāt.
Et de duabus dietis in cōcilio generali editis/ ac de psonis vl-
tra certum numerū ad iudiciū nō euocandis et alijs aplicis con-
stitutionibus/ statutis quoq; et cōsuetudinibus monasterioꝝ et
ordinis in ipsis insertis expressorū iuramēto pfirmatio-
ne aplice vel quauis firmitate alia roboratis cōtrarijs quibus-
cūq; aut si aliquib; cōiter vel diuissim ab aplice sit sede indul-
tū qd interdici/ suspēdi/ vel excōicari nō possint p litteras apo-
stolicās nō facientes plenā et expressam ac de verbo ad verbū
de indulto hmōi mentionē. Datū Rome apud sanctū Petrū
Anno incarnationis dnice M. cccc. lxxvij. iij. kl. Septembris.
Pontificatus nostri Anno tertio.

Idem declarans monasteria/ loca / et pso-
nas ordinis nō indigere alia visitatione
quā illa que fit per patresabbates/ aut cō-
missarios p generale capitulū vel abbatē
Cistercij deputatos motu pprio. et. Cas-
sat omnes litteras quibuscūq; concessas
sup visitationibus locorū et personarum
ordinis et reponit ordinem in eo statu li-
bertatis in quo erat ante huiusmodi litte-
rarū emanationē/ statuēdo qd predicta lo-
ca p nullas lras in posterū cōcedēdas vi-
sitari possint/ nisi p pdictos de ordine in

hibēdo oībus alijs ne p̄textu quarūcūq̄
 facultatū de monasterijs locis ⁊ p̄sonis/
 aut de ipso ordine se intrmittere p̄sumāt
 Committendo dño ep̄o **B**abiloneñ/nec
 nō omnib⁹ canonicis ecclesiarū metropo
 litanarū/ac personis in dignitate ecclesi
 astica cōstitutis ne p̄mittant monasteria
 ⁊ loca illorūq̄ personas quomodolibet
 aliter q̄ vt p̄missum est visitari/seu ab
 eius quecunq̄ caritatiua subsidia erigi/
 aut occasione alicuius visitatiōis vel ali
 as contra p̄sentium tenorē molestari/ap
 pellatione non obstante. **V**ide textū mul
 tum attente quia non omnia possunt suf
 ficienter in summano explicari. **C**um clau
 sula q̄ transumpto fides adhibeat. rē.

Innocentius Ep̄us servus ser
 uorū dei. **V**ener
 bili fratri ep̄o **B**abiloneñ. **S**alutem ⁊ aplicam
 bñdictionē. **F**idedignoz relatione accepimus
 quod licet monasteria ⁊ alia religiosa loca **L**
 itercien̄ ordinis tā viroz q̄ mulierū/ illorūq̄ p̄
 sone dudū sedi aplice per diuersos **R**omanos
 p̄ōrifices p̄decessores nostros subiecta/illisq̄ ⁊
 ordini p̄dicto diuersa priuilegia ⁊ imunitates p̄uide p̄ sedē pai
 ctā cōcessa fuerint/ac p̄fabbates aut cōmissarij a gnālī cap̄ lo

dicti ordinis seu abbate cistercijs Babilonensium diecl p tēpore ext
 stente p tēpore deputati certis tēporib⁹ monasteria et loca hu
 iusmodi iuxta eorū regularia instituta hacten⁹ laudabiliter ob
 seruata visitare cōsueuerint. Tamē nōnulli archiepi/epi/ et alij
 seculares plati asserentes se ad id a nobis et sede predicta speci
 alem p nostras et eiusdē sedis litteras etiā cum derogatione p
 uilegiorū/ exemptionū/ ac imunitatū hmōi habere facultatē.
 monasteria/ loca/ et psonas hmōi in dies visitare velle/ ac iura
 visitationū ordinaria/ necnō caritatiua subsidia petere et exige
 re conantur/ in nō modicū ordinis et personarū predictorū pre
 iudiciū/ et detrimentū/ et eis cōcessorū priuilegiorū lesionē. Nos
 igitur qui ordinē prefatū illiusq; psonas ppter vberes fructus
 quos cōtinue in agro militātis ecclesie asserunt p ceteris in vi
 scriptionibus gerimus caritatis nobis psuadentes/ qd monasteria
 et loca/ ac psonae dicti ordinis alia visitatione non indigent quā
 illa que p eorū patresabbates seu cōmissarios/ ac alios p suos
 superiores ad id p tempore deputatos fieri cōsueuit/ qui opti
 me de his que p visitatione monasteriorū locorū/ et psonarū
 predictorū necessaria existunt instructi habentur/ et ppterea non
 intendētes quod p alios quā prefatos et alias iuxta dicti ordi
 nis regularia instituta visitentur/ motu pprio nō ad alicuius
 nobis sup hoc oblate petitionis instantiā/ sed de nostra mera
 deliberatione et ex certa scientia auctoritate aplice tenore p sen
 tiū declaramus omnes et singulas litteras a nobis hactenus
 quouis modo/ etiā motu et scientia similib⁹ concessas/ sup visi
 tationib⁹ monasteriorū et locorū predictorū per alios quā dic
 tos presidentes ac alios pdictos/ et iuxta eorundē ordinū regu
 laria instituta/ aut generalia vel specialia priuilegia faciendis/
 quascūq; clausulas etiā derogatoriā derogatorias/ ac priui
 legijs pdictis oīno derogantes in se cōtinentes/ motu et sciētia
 similibus reuocam⁹/ cassamus/ irritamus/ et annullamus/ ac vi
 ribus oīno vacuamus/ dictūq; ordinē in suū pristinū et eū sta
 tum in quo antequā ille emanarent quolibet existebat restitui
 mus/ reponim⁹/ et plenarie reintegram⁹. Statuētes et decernē
 tes parib⁹ motu et sciētia qd de cetero ppetuis futur⁹ tēporib⁹

monasteria et loca predicta preteritu quorūcūq; aliarū litterarū
 aplicarū p nos et sedē predictā in posterū etiā motu et sciētia si-
 milib⁹ et ex quibuscūq; causis/ac cum quibusuis clausulis/etiā
 derogatoriā derogatorijs efficacissimis et in solitis/etiā pre-
 sentibus expresse derogantibus/et etiā si ille in eis de verbo ad
 verbū inserte forent in posterū/etiā ad instantiā imperatoris/
 regū/ducū/principū/et aliarū psonarū quarūcūq; cuiuscūq;
 dignitatis/stat⁹/gradus/ordinis/et cōditionis cōcedendaz/vi-
 sitari nō possint/districtius in virtute sancte obediētie et sub cē-
 suris ecclesiasticis inhibētes quibuscūq; visitatorib⁹ supra no-
 minatis/exceptis hactenus et p tēpore deputatis/etiā si patri-
 archali/archiepiscopali/episcopali/aut quauis alia ecclesiasti-
 ca dignitate fulgerent/ne p̄textu quarūcūq; facultatū et com-
 missionū in genere vel in specie visitandi eis concessarū/et fac-
 tarum se de monasterijs/locis/personis/et ordine predictis in-
 tromittere quomodolibet presumant/et decernentes exnunc
 irritum et inane si secus super his a quoquā quauis auctoritate
 scienter vel ignoranter cōtigerit attemptari. Quo circa frater-
 nitati tue ac quibuscūq; cathedraliū etiam metropolitanorū
 ecclesiarū canonicis/ac in dignitate ecclesiastica cōstitutis per-
 sonis/quos seu quas abbates/priores/et alie p̄sone locorum et
 monasteriorū predictorū pro tempore existētes et quilibet ip-
 sorum duxerint requirendos motu et sciētia similib⁹. Adhāda-
 mus quaten⁹ ipsi vel duo aut plures seu vnus eorū per se vel
 alium seu alios ip̄s in premissis efficacis defensionis presidio
 assistentes nō permittāt monasteria et loca predicta illorūq; p-
 sonas quomodolibet alias quā vt p̄mittitur/quomodolibet
 visitari/seu ab illis quecūq; etiā caritatiua subsidia exigi/aut
 occasione alicui⁹ visitationis/vel alias cōtra presentū tenorē
 molestari. Molestatores necnō contradictores quoslibet et re-
 belles p censuras ecclesiasticas et alia iuris oportuna remedia
 cū illarum aggrauatione et reaggrauatione quotiens opus fu-
 erit/apellatione postposita/cōpescendo. Inuocato etiam ad
 hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus
 p̄missis ac felicis recordatōis Bonifatij pape. viij. p̄decessoris

nostri quib⁹ cauetur ne quis extra sua ciuitatem vel dioecesim/
 nisi in certis exceptis casibus et in illis ultra vna dietam a fine
 sue dioecesis ad iudiciu euocetur/seu ne iudices a sede deputati
 predicta extra ciuitate vel dioecesim in quibus deputati fuerint
 contra quoscunq; procedere/aut alij vel alijs vices suas comit-
 tere presumant. Et de duabus dietis in concilio generali edi-
 ta/ac alijs constitutionibus et ordinationib⁹ apostolicis contra-
 rijs quibuscunq;. Aut si aliquibus comuniter vel diuisim/ab ea
 dem sit sede indulgu quod interdicti/suspendi/vel excomunica-
 ri/aut extra vel ultra certa loca ad iudiciu euocari non possint/
 p litteras apostolicas no facientes plena et expressam/ac de ver-
 bo ad verbum de indulto huiusmodi mentione/ et quibuslibet
 alijs priuilegijs/indulgentijs/et litteris apostolicis/generalib⁹/
 vel specialib⁹ quoru cunq; tenoru existant per que presentibus
 no expressa vel totaliter no inserta effectus earum impediri va-
 leat quomodolibet vel differri/ et de quib⁹ quoruq; totis teno-
 ribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris men-
 tio specialis que quo ad premissa nolumus eis vllatenus suf-
 fragari. Veru quia difficile foret presentes litteras ad singula
 queq; loca in quibus expediens fuerit deferre/volumus quod
 illaru transumptis manu publici notarij subscriptis/ et sigillo
 prelatoru dicti ordinis vel alicuius eorum aut alterius in eccle-
 siastica dignitate constitute persone/seu cuiusuis curie ecclesia-
 stice munitis ea prorsus in iudicio et extra et alias vbilibet fides
 adhibeatur que presentibus adhiberetur si forent exhibite vel
 ostense. Datum Rome apud sanctu Petrum. Anno incarnati-
 onis dominice millesimo quadringentesimo octuagesimono
 no. Idus Augusti. Pontificatus nostri Anno quinto.

Eiusede reuocatio comendaru et amplissi-
 ma pmissio contra eas. Et primo motu pro-
 prio. et statuit qd oes monasteria in com-
 mendam obtinetes/ exceptis archiepiscopis/

ep̄is/ et notariis sedis aplice habitū et in-
 signia notariozū cōtinue deferētib⁹/ quo-
 rū beneficia nō excedunt mille flō/ sed si
 excedūt mille flō cum alijs vniuersis cō-
 p̄bēdunt̄ ifra mēsem post q̄ fuerint req̄si-
 ti p̄ cōmissarios capituli generalis vel ab-
 batis **A**istercij q̄ est caput ordinis vt mo-
 nasteria et loca eis cōmēdata dimittāt. **E**t
 si inferiores archiep̄is et ep̄is habitū or-
 dinis assumere p̄fessionēq̄ monasticā fa-
 cere velint dicti cōmissarij monasteria eis
 in titulū cōferre et possessionē eozū conti-
 nuare p̄nt/ absq̄ eo q̄ ad aliā sit recurren-
 dū. **S**i vero habitū ordinis assumere et
 p̄fessionē emittere noluerint si sponte ce-
 dant eis assignet̄ pensio tertie partis fru-
 ctuū et p̄ueniū locozū quoz cōmendis
 cesserint. **I**ta t̄m q̄ illis cedētibus vel de-
 cedētib⁹ pensiones ipse extingunt̄. **S**i
 aut̄ infra dictū tēpus nec cedere nec habi-
 tū ordinis sumere voluerint cōmende ex-
 tūc cessare declarant̄. **E**t cōmissarij p̄nt de
 alijs idoneis p̄uidere nulla pensioe illis
 cedere nolētibus reservata/ sed oīno ma

neant priuati monasterijs et p̄sioe. **P**ost
 ro quo ad illos p̄dictos scz archiepos/
 epos/ et notarios habitū et insignia cōti-
 nue deferētes q̄ primū obtinuerint alia
 beneficia vt omnia simul ascendāt ad mil-
 le florenos/ tunc priuilegiū istud contra
 eos locū habebit. **S**i aut̄ nō obtineāt be-
 neficia hmōi valoris post eoz mortē mo-
 nasteria non cōmendabunt/ sed plenarie
 ad dispositionē ordinis redibūt. **I**tem de-
 cretū q̄ deinceps nulla monasteria cuiū
 q̄ cōmendari possint. **I**tem ad tollendū va-
 rios abusus qui solēt fieri in resignatiōi-
 bus ordinat̄ q̄ nulli siue abbates siue cō-
 mendatarij monasteria resignare possūt/
 etiā in manu sūmi pontificis/ nisi habita-
 licētia capli generalis vel abbatis cister-
 cij cū litteris eoz que ad curiā deferri de-
 beant/ et si aliter fiat monasteria vacāt et p̄
 ordinē potest fieri p̄uicio/ resignātes ma-
 nent priuati dictis b̄nificijs. **N**ec tenent̄
 cōuentus aliū recipere nisi sub cōditioni-
 bus expressius in textu declaratis. **V**ide
 ad longū textū quia tā pregnās est q̄ nō

296
pōt sufficiēter in sūmario declarari. Num
clausula q̄ trāsumptis fides adhibeatur
sicut originali.

InnoCentius Epus seruus ser-
uorū dei. Ad ppe-
tuā rei memoriā. Regimini vniuersalis ecclesie
q̄uis imeriti disponente dño p̄sidentes/ p mo-
nasteriorū ⁊ aliorū religiosorū locorū quorūli-
bet/ac psonarū in illis sub regulari obseruātia
altissimo famulantū statu salubriter ⁊ p̄spere
dirigēdo/ put ex debito nob̄ iniūcti pastoralis
tenemur officij/ solite cōsideratiōis intuitū libēter extēdim⁹ ⁊
ad ea p̄ que monasteriorū ⁊ locorū eorundē indēnitatib⁹ ⁊ vo-
tiue reformationi/ sublati quibusuis impedimētis/ cōsuli pos-
sit interponim⁹ solitudinis nostre partes/ac oportune p̄uisio-
nis remedia fauorabiliter adhibemus/ put rerū ⁊ tēporū qua-
litate pensata id in dño cōspicimus salubriter expedire. Sane
licet dudū per diuersa priuilegia a diuersis Romanis pontifi-
bus p̄decessoribus nostris sacro Cisterciēsi ordini/ qui a sui pri-
meua institutione plurimū inter ceteros ordines obseruantie
regularis floruit/ac suos palmites in agro militātis ecclesie p̄
diuersas mundi nationes ob religiosorū dicti ordinis doctri-
nā/ vite sanctimoniā/ac bonos ⁊ exemplares mores/ longe la-
teq̄ disseminauit cōcessa p̄ ipsius ordinis conseruatione ⁊ ob-
seruātie regularis in illo incremēto p̄uide statutū ⁊ ordinatum
fuerit ne aliqua dicti ordinis monasteria/ p̄oratus/ ⁊ loca alicui
p̄sone etiā cuiuscūq̄ dignitatis/ status/ gradus/ ordinis/ p̄emi-
nentie/ vel cōditionis foret cōmendari possent/ ⁊ de illis etiā p̄
sedem ap̄licam facte cōmende nulli⁹ essent roboris vel momē-
ti. Tamē a nōnullis tēporibus citra quā plura monasteria/ p̄-
oratus/atq̄ loca dicti ordinis p̄ nos ⁊ sedem eandē cōmenda-
ta fuisse reperiūtur/ put ad p̄sens in h̄mōi cōmendā per diuer-
sas personas ecclesiasticas tā seculares q̄ regulares ordinū di-

uerforū etiā mendicantiū retinentur/ex quo in dictis monaste-
 rijs/prioratib⁹/et locis sic cōmendatis/divinus cult⁹ plurimū
 diminuitur/et in plurib⁹ locis totaliter extinguitur/et cessat/pie
 fundatorū intētionēs defraudant/monasteria ipsa in quibus
 seruoꝝ dei numerus iuxta eorundē monasterioꝝ et locoꝝ fa-
 cultates augeri solebat debito monachoꝝ numero destituta
 et priuata/aut ex omni parte ad ruinā redacta sunt/et eorū ali-
 qua expulsis/quod abominabile existit/ide monachis pprijs
 laicis cōiugatis et eorundē familijs/et etiā animalibus replen-
 tur/et ad pphanos vsus totaliter rediguntur/sanctoꝝ reliquie
 iocalia/libri/et alia quęq; preciosa mobilia et imobilia bona di-
 uersis medijs alienantur/iura pduntur/hospitalitatis et elemo-
 synarū/ac alia pia caritatis opera in ipso ordine abūde fieri so-
 lita cessant/regularis obseruātia que in illis antea sūma puri-
 tate vigebat oīno defecit/et pristina viuendī norma relicta est/
Et cū fm ordinis ipsi⁹ instituta monasteria monialiū dicti or-
 dinis quolibet anno p patresabbates immediatos dicti cister-
 cien ordinis visitari et corrigi/p idoneos religiosos in dicto or-
 dine pfectos quotiens opus est in cōfessionib⁹ et alijs reb⁹ spi-
 ritualibus ac tēporalibus iuxta dictoꝝ patrū abbatū ordina-
 tionē gubernari debeāt/et ipsi cōmendatarij nullā in monaste-
 rijs monialiū hmōi habeāt iurisdictionē/nec sint in eoz mona-
 sterijs monachi idonei ad pmissa pagenda/oīno necesse ē mo-
 nasteria monialiū hmōi iparūq; monialiū pscientias grauissi-
 mis et euidētib⁹ p̄tinue subesse periculis. **A**lia q̄ innumerabi-
 lia p̄ter nostrā et p̄decessoꝝ nostroz mentē et intentionē ex com-
 mēdis hmōi in ipso sacro ordine cistercien oriunt/ dāna/icōmo-
 da et detrimenta/nō sine religionis opprobrio et dicti ordinis p̄-
 iudicio/ac p̄nitioso exemplo et scandalo plurimoꝝ/ et nisi p̄ui-
 deat̄ verisimiliter breui est formidandū de totali monasterioꝝ
 prioratuū/et locoꝝ vtriusq; sexus p̄dictoꝝ ac dicti ordinis qui
 in sancta dei ecclesia sic stella fulget matutina/ ruina et desola-
 tione. **N**os igitur attēdentes vberes fructus quos dictus sa-
 cer ordo hactenus in ipso agro militantis ecclesie attulit/et p̄-
 p̄terea illius quem p̄ceteris semper in visceribus gessimus

et gerimus caritatis/conservationi et augmento debite ut tene-
 mur providere volentes/motu proprio non ad alicui nobis super hoc
 oblate petitionis instantiam/sed de nostra mera liberalitate et deli-
 beratione matura/ex certa scientia/et de apostolice potestatis plenitudi-
 ne/auctoritate apostolica tenore presentium huius perpetue et irrefragabi-
 lis constitutionis edicto/statutum et ordinamus/quod omnes et sin-
 guli ad presentem monasteria/prioratus/et loca quecumque dicti ordi-
 nis in commendam obtinentes/cuiuscumque dignitatis/status/gra-
 dus/ordinis/preeminentie/et conditionis fuerint/nostri et dicte se-
 dis notariis habitum/et insignia tamen notario continuo deferenti-
 bus/ac venerabilibus fratribus nostris archiepiscopis/et episcopis/ecclias/
 seu beneficia quorum fructus/redditus/et pventus mille ducato-
 rum auri de camera sancte communem estimationem valore annuum ex-
 cedant non obtinentibus duntaxat exceptis/intra mensem postquam per
 commissarium seu commissarios dicti ordinis per generale capitulum
 aut per abbatem monasterii Cisterciensis Babilonensis diocesis/quod dicti
 ordinis caput existit deputatos/fuerint requisiti commendis mo-
 nasteriorum/prioratum/et locorum predictorum que respectu in ean-
 dem commendam obtinuerint seu obtinent/in manibus eorumdem com-
 missario aut alterius eorum libere cedere/et illa realiter et cum ef-
 fectu absque quorumcumque honorum illorum alienatione dimittere de-
 beant et teneant. Et si inferiores ab archiepiscopis et episcopis huiusmodi ha-
 bitum dicti ordinis assumere/ac professionem regularem per monachos
 illius emitti solitam sponte emittere/ac obedientiam et reverentiam
 debitas et devotas capitulo generali et per tempore existenti abba-
 ti monasterii Cisterciensis huiusmodi exhibere/et ita in posterum se factu-
 ros firmiter polliceri voluerint/de personis eorum postquam huiusmo-
 di professionem emisissent admittis per eos cessionibus huiusmodi/eisdem
 monasteriis siue locis quocumque modo/que etiam si ex illo quavis
 generalis reservatio etiam in corpore iuris clausa resultet habe-
 ri volumus per expressum/vacaverint/ac cuiuscumque taxe seu annui
 valoris illo si fructus/redditus/et pventus existant/per commissari-
 os predictos/alias iuxta dicti ordinis instituta regularia et privi-
 legia apostolica dicto ordini concessa provideatur/ac prioratus huiusmodi
 eis in titulum respectu conferant/absque eo quod ad alium quencumque

sit ppter ea ex quavis causa recurrentū / liceatq; eis eoz conti-
 nuare possessionē. Si vero habitū assumere z pfessionē huius-
 modi emittere noluerit / spon te vt pfertur infra tēpus predic-
 tū monasteria priorat⁹ z loca hmōi sic cōmendata nō dimise-
 rint / alijs psonis idoneis dictū ordinē expresse pfessis / z qui in
 dicto ordine p annū integrū iuxta dicti ordinis priuilegia pba-
 ti fuerint / p eosdē cōmissarios modo z forma premissis pvide-
 atur / z ipsis sic cedentib⁹ si spon te cesserint ne ppter ea nimitū
 dispendiū pati videant / pensiones annue tertie partis fructuū
 reddituū z puentuū / monasteriorū / prioratuū / ac locorū quo-
 rū cōmendis cesserint p eos de quorū psonis illis pvidebitur /
 vel quib⁹ prioratus z loca hmōi cōferent / ac successores eorum
 p tempore existentes eis quo aduixerint vel pcuratoribus su-
 is / ad id ab eis specialiter cōstitutis sub penis / sententijs / z cen-
 suris ecclesiasticis in similib⁹ aponi solitis / ac in locis z termi-
 nis de quib⁹ eis cum prefatorū cōmissariozū consensu videbit⁹
 psoluende reseruentur / constituantur z assignētur / put nos ex
 nunc put extunc / z ecōuerso / psonis sic cedentib⁹ reseruamus /
 cōstituimus / z assignamus / ac reseruatas z assignatas fore de-
 cernimus / z declaramus. Ita tñ vt illis cedentibus vel decedē-
 tibus pensiones ipse penitus extincte sint / z esse censeant eo ip-
 so. Si vero prefati cōmendatarij aut eozū aliqui pmissa infra
 dictū tempus limitatū facere neglexerint vt pfertur / ac etiā ar-
 chiepiscopi / episcopi / z notarij pfati successu temporis ecclesi-
 as vel alia beneficia quorū fructus / redditus / z puentus pmiss-
 sum valorē mille florenozū cōputatis / etiā redditibus qui eis
 remanerent obtinuerint / cōmendas hmōi extunc oīno cessare /
 ac monasteria / prioratus / z loca pdicta vacare decernimus eo-
 ipso / liceatq; ipsis cōmissarijs ordine modo z forma pmissis li-
 bere puidere / z de illis iuxta dictorum priuilegiorū formā z te-
 nozem disponere nulla pensione ipsis cōmendatarijs qui pre-
 missa adimplere nō curauerint prozsus reseruata. Super qui-
 bus omnib⁹ z singulis eisdem cōmissarijs plenā liberā z omni-
 modā de eozundē fratrū cōsilio harū serie pcedimus facultatē /
 etiā ad hoc vt ptradictores quoslibet z rebelles p cēsuras eccle-

vitia et prauos mores cōtinuare possint/etiā ad alios ordines
 transeūtes/nō sine maximo monasteriorū et prioratuū p̄dicto-
 rum p̄iudicio/et detrimento/etiā motu et scientia similibus ac
 p̄tatis plenitudine statuim⁹ et ordinamus qđ deinceps nullus
 abbas seu p̄or dicti ordinis/seu qđcūq; officiū/aut administra-
 tionē/seu aliud beneficiū in dicto ordine obtinens/cedere aut
 resignare/etiā in manibus nostris/aut Romani pontificis p̄ tē-
 pore existentis possit/nisi de expressa licentia ac voluntate et cō-
 sensu abbatis monasterij Cistercij pro tēpore existētis/aut ca-
 pituli generalis huiusmodi/de qua prius cōstare debeat. Et ni-
 bilominus aliter facte cessiones seu resignationes in sic ceden-
 tiū vel resignantiū penā teneant/possitq; monasterijs et p̄sonis
 idoneis p̄uideri/ac prioratus beneficia administrationes et of-
 ficia h̄mōi libere p̄ferri alias iuxta statuta et p̄uilegia ordinis
 eiusdem/decernentes irritū et inane si secus sup̄ his a quoquā
 quauis auctoritate scienter vel ignoranter cōtigerit attempta-
 ri/ac p̄sentibus p̄ quascūq; litteras apostolicas etiā motu et sci-
 entia similib⁹/ac de aplice potestatis plenitudine p̄ tempore
 cōcessas/ac quascūq; clausulas etiā derogatoriā derogato-
 rias et insolitas in se cōtinentes derogari nō posse/nisi de vene-
 rabilū fratrum nostrorū sancte Romane ecclesie cardinaliū cōsi-
 lio/de quo etiā clare cōstet fuerit specialiter et expresse deroga-
 tū/et h̄mōi derogatio p̄ trinas litteras nostras aut Romani pō-
 tificiū successorū nostrorū canonice intrantiū abbati monaste-
 rij Cistercij/aut caplo generali h̄mōi diuersis tēporib⁹ successi-
 ue p̄sentatas/fuerit p̄us intimatū. Sicq; p̄ qđcūq; iudices et cō-
 missarios/etiā causarū palacij aplici auditores/ac eiusdē sancte
 Romane ecclesie cardinales in qđcūq; instātia sublata eis et cui-
 bet eorū quilibet alia interpretādī facultate/sniari diffiniri et iudicari
 debere. Nō obstant p̄missis ac felicis recordatōis Bonifatij pa-
 pe. viij. p̄decessoris nostri de vna et de duab⁹ dietis in concilio
 generali ac alijs cōstitutionib⁹ et ordinationib⁹ aplicis/nec nō
 omnibus illis que in litteris p̄uilegiorum p̄dictorum con-
 cessa sunt nō obstare/ceterisq; cōtrarijs quibuscūq;. Aut si cō-
 mēdatarijs p̄fatis vel quibusuis alijs cōiter vel diuissim ab eadē

At sede indultū/quod interdicti suspendi/vel excōmunicari/aut
 extra vel vltra certa loca ad iudiciū euocari non possint p litte-
 ras apostolicas nō facientes plenā z expressam ac de verbo ad
 verbū de indulto hmōi mentionē/z quilibet alijs priuilegijs/
 indulgētijs/z litteris apostolicis/ generalib⁹ vel specialibus/
 quorūcunq; tenorū existant p que p̄sentibus nō expressa vel to-
 taliter nō inserta effectus earum impediri valeat quomodoli-
 bet vel differri/z de quib⁹ quorūq; totis tenorib⁹ de verbo ad
 verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis/ que
 quo ad hoc nolumus cuiq; vllatenus suffragari. **V**olumus au-
 tem qđ illi quibus de prioratib⁹ et alijs beneficijs huiusmodi
 aut de quarū psonis eisdem monasterijs vigore p̄sentium proui-
 debitur infra sex menses a die adeptę pacifice possessionis illo-
 rū computandos nouā prouisionē impetrare/z litteras desup
 expedire/ac annatā z omnia iura respectiue camere apostolice
 z alijs debita psoluere teneātur. **A**lioquin monasteria/priora-
 tus/z beneficia predicta vacare censeantur eoipso semestri de-
 cursu predicto. **U**erum quia difficile foret p̄sentes litteras ad
 singula queq; loca in quibus expediens fuerit deferre/volum⁹
 z prefata auctoritate decernim⁹ qđ illarum transumptis ma-
 nu publici notarij inde rogati subscriptis/z sigillo predicti **C**i-
 stercij/aut aliorum monasteriorū dicti ordinis abbatū/ siue cō-
 missariorum predictorū/aut alterius prelati/seu persone in di-
 gnitate ecclesiastica cōstitute vel curie ecclesiastice munitis/ ea
 prorsus fides in iudicio/z alias vbilibet adhibeas que presen-
 tibus adhiberetur si essent exhibite vel ostense. **N**ulli ergo om-
 nino hominū liceat hanc paginā nostrorum statuti/ ordinatio-
 nis/reseruationis/constitutionis/ assignationis/decreti/ decla-
 rationis/concessionis/innouationis/mandati/z volūtatis in-
 fringere/vel ei ausu temerario contraire. **S**i quis autē hoc at-
 temptare presumpserit/ indignationē omnipotentis dei/ac be-
 atorum **P**etri z **P**auli apostolorū eius se nouerit incursum.
Datum **R**ome apud sanctū **P**etrum. **A**nno incarnationis do-
 minice **M**illesimo quadringētesimo octuagesimonono. iij. kl.
Abbaj. **P**ontificatus nostri **A**nno quinto.

Amplius
 vltimo
 nōo libere
 copiam
 expectant
 tra coline
 die bñicie
 qđ se facit
 p̄tē quā
 cōpō cabi
 nū z cabi
 uer p̄tē
 rē quō
 bñi loca
 tēcū
 ris in
 tēcū
 cōple
 adhibe

Eiusdē. Amplissima reuocatio cassatio ⁊
 annullatio vniuersarū exēptionū ab ordine
 necnō subiectionū/vnionū/ānexionū/in-
 corporacionū/supp̄ssionū/ reseruacionū
 expectatiuarū/ q̄buscūq; locū ac p̄sonis ex-
 tra ordinē de monasterijs/poratib⁹/ offi-
 cijs/b̄nificijs/locis ⁊ mēbris ordinū vtrius-
 q; sex⁹ factarū/ etiā nō obstaſt q̄cūq; p̄scri-
 ptioe quāticūq; lōgissimi t̄p̄is/ cōmittēdo
 d̄no c̄po cabilonenſi/ necnō locoꝝ ordina-
 rijs/ ⁊ cathedraliū eccliaꝝ canonicū/ ac vni-
 uerſi p̄sonis i eccliaſtica dignitate ꝛ ſtituti
 vt quotiēs req̄ſiti fuerit cōpellāt tenētes
 h̄mōi loca vnita ſeu ſupp̄ſſa ad illa dimit-
 tēdū libere iſra. xv. dies ſub penis ⁊ cēſu-
 ris in textu pleni⁹ declarati. **V**ide textū at-
 tēte qm̄ nō p̄nt oīa in ſūmario ſufficiēter
 cōplecti. **Q**uā clauſula q̄ trāſumptis fides
 adhibeaſt ſicut originali. ⁊c.

InnoCentius **E**p̄s seru⁹ seruo-
 rū dei. **A**d p̄petu-
 am rei memoriā. **L**icet exacta aplice ſedis p̄ui-
 dentia in reb⁹ oibus debite circūſpectiōis mo-
 dū adhibeat/ nō pōt t̄m̄ hūana cōditio in tanta
 rerū ⁊ negotioꝝ multitudi- ne vſq; adeo vigilā-

ter intendere qn multa plerūq; etiā ad importunā aliquorū instantiā cōcedant que postmodū reuocatione indigere noscuntur/vñ ad p̄sidentis in eiusdē specula spectat officiū per debite reuocationis ministeriū taliter p̄uidere/vt monasteria z regularia loca ac illorū p̄sone detrimenta nō sustineāt/ put monasteriorū z p̄sonarū hmōi qualitate pensata id cōspicit in dño salubriter expedire. Sane sicut ex relatione dilecti filij Jobānis abbatis monasterij Cistercij Cabilonei diocē accepimus nonnulli abbates/abbatisse/priores/z priorisse Cistercienī ordinis mediate vel imediate abbati monasterij Cistercij p̄ tēpore existenti ac generali caplo Cistercienī ordinis quod anno quolibet in dicto monasterio Cistercij celebraf̄ subiecti/monasteria/prioratus/officia/loca/mēbra suasq; z monasteriorū ac prioratū hmōi p̄sonas a supioritate obediētia z visitatōe p̄fati abbatis monasterij Cistercienī/ac aliorū patrū abbatū/necnō cōmissariorū dicti capli eximi z liberari/ac alijs monasterijs etiā aliorū ordinū seu locorū ordinarijs se z monasteria/p̄orat⁹/loca/ z mēbra hmōi subijci z submitti. Alia vero monasteria/p̄oratus/loca z mēbra dicti ordinis alijs bñficijs secularib⁹ seu etiā aliorū ordinū regularibus/ aut episcopalibus/ abbatialibus/seu capitularib⁹/ aut ep̄orū mēsis/ppetuo vel ad certum tēpus p̄ nos vel sedē pdictā seu illius legatos vniri/ annecti/ z incorporati p̄curarūt/seu poti⁹ p̄ importunā instantiā extorserūt. Quidā vero alij dicti ordinis nō p̄fessores a nobis z eadē sede vel ei⁹ legatis vt vnū duo tria aut plura bñficia ecclīastica/ etiā dicti ordinis Cistercij regularia in cōmendā quo adiuuerent obtinere possent dispensationes impetrarūt/in graue ipsi⁹ Cistercienī ordinis p̄iudiciū/z auctoritatē dicti monasterij Cistercij/aliorū p̄mabbatū ordinis eiusdē/ipsiusq; capli gnālis dep̄ssionē/ p̄pterea in ipsis sic exemptis seu vnitis/aut incōmēdā cōcessis debite visitationis z reformatōis officiū in capite z in mēbris nō exerceať/ministorūq; numer⁹ z alias diuin⁹ cultus ac regularis obseruātia plurimū diminuaf̄/iuraq; alia dicti cistercienī ordinis in eisdē monasterijs z locis amittūtur. Nos igit̄ q̄ ad ordinē ip̄m singularē semp gerim⁹ z gessim⁹ deuotiōis affectū in

dēnitati monasterij Cistercij ac ordinis p̄dictorū p̄uidere cupi-
 entes/multorū etiā querelis sup hoc excitati/ motu pprio non
 ad alicui⁹ nobis sup hoc oblate petitionis instantiā/ sed de no-
 stra mera deliberatiōe ⁊ ex certa sciētia ⁊ de aplice pt̄atis pleni-
 tudine auēte aplice tenore p̄sentium omnes ⁊ singulas exēptio-
 nes monasteriorū/p̄oratuū/officiozū/ aliorūq; beneficiorū/ loco-
 rū/ ⁊ mēbrozū dicti Cisterciēn ordinis/ illorūq; abbatū/ monia-
 liū/priorū/ ⁊ aliarū p̄sonarū quarūlibet/ necnō monasteriorū et
 p̄oratuū/ officiozū/ b̄nificiozū/ locozū/ ⁊ mēbrozū vtriusq; sex⁹/ ac
 p̄sonazū hmōi alijs monasterijs seu b̄nificijs/ collegijs/ cōuenti-
 bus ⁊ mēsis cuiuscūq; de ipso ordine Cisterciēn nō existētib⁹
 aut p̄sonis eccl̄iasticis/ vel quozūuis aliozū ordinū regularibus
 qualitercūq; p̄uilegiatis cuiuscūq; stat⁹/ dignitatis/ aut p̄emi-
 nētie existant/ Et iā si ep̄ali vel archiep̄ali p̄fulgeant dignitate/
 subiectiōes/ ⁊ submissiones/ necnō de quibusuis eiusdē Cister-
 ciēn ordinis/ monasterijs/ prioratibus/ officijs/ alijsq; b̄nificijs/
 locis ⁊ mēbris quibuscūq; dicti ordinis Cisterciēn aliozū ordi-
 nū/ monasterijs/ prioratibus/ p̄posituris/ collegijs/ seu quibus-
 cūq; beneficijs eccl̄iasticis/ alterius quā Cisterciēn ordinis
 hmōi seu secularib⁹ aut illorū mensis vniones/ annexiōes in-
 corporationes/ sup̄ssiones/ ⁊ extinctiones/ tam p̄ nos q̄ sedē
 predictā/ aut illius legatos quōcūq; vel qualitercūq; ⁊ p̄ quib⁹
 cūq; causis etiā necessario exprimendis/ etiā motu ⁊ scientia/
 ac pt̄atis plenitudine similibus factas/ ac quascūq; speciales
 reseruatiōes/ seu gratias expectatiuas/ ac dispēfatiōes de ob-
 tinendis eiusdē Cisterciēn ordinis monasterijs/ prioratib⁹/ of-
 ficijs/ beneficijs/ locis ⁊ mēbris in cōmendā/ etiā motu ⁊ scien-
 tia sibi/ ⁊ cū quibusuis etiā derogatorijs derogatorijs clausul-
 p̄cessas/ auēte aplice tenore p̄ntiū reuocam⁹/ cassam⁹/ irritam⁹
 ⁊ annullamus/ ac virib⁹ oīno euacuam⁹/ necnō monasteria/ p̄o-
 rat⁹/ officia/ loca ⁊ mēbra hmōi sic exēpta/ subiecta/ vnita/ āne-
 xa/ incorporata/ suppressa/ ⁊ extincta in p̄stinū ⁊ eū in q̄ añq; ex-
 emptiones/ vniones/ annexiones/ incorporationes/ sup̄ssiones
 reseruatiōes/ expectatiue/ ⁊ dispensatiōes/ ac alia p̄missa ema-
 narēt quōlibet existebāt/ statū restituim⁹/ reponim⁹/ ⁊ plenarie

reintegram^o/dictos Cistercij z alijs patrib^o abbatib^o dicti or-
 dinis cisterciē ac caplo gnāli put ad vnūquēq^o eoz respectu
 ue ptinet/put alia ipius ordinis monasteria/poratus/officia/
 bñficia/loca z mēbra subesse decernim^o/ac volum^o qd p̄fab-
 bates imediati p iure eoz necnō cisterciē abbas p tpe existēs
 z gnāle caplm ac ab eis deputati seu deputādi p tēpore/in mo-
 nasterijs/poratibus/officijs/z alijs bñficijs/locis z mēbris p̄-
 dictis sic p nos restitutis debitū visitatōis/reformatiōis /z cor-
 rectionis officiū/ tā in capite q̄ in mēbris exercere/ac de eisdē
 monasterijs/prioratib^o/officijs z beneficijs/locis z mēbris sic
 restitutis z dismēbratis disponere/libere/ac licite/necnō cete-
 ra si dicti Cisterciē ordinis iura ab ipsis exigere valeāt/in om-
 nibus z p oia ac si exēptiones/subicctiones/vniones/annexio-
 nes/incorporationes/sup̄ssiones/ reseruationes/ expectatiue/
 z dispensatiōes predicte/seu earū alique a nobis vel sede p̄dic-
 ta nullatenus emanassent/z in posterū emanarēt.**Et** nihilomi-
 nus venerabili fratri nostro ep̄o Babiloneñ/z quibusuis alijs
 locoꝝ ordinarijs/ac cathedraliū eccliaꝝ canonicis/z in ecclia-
 stica dignitate p̄stitutis p̄sonis p aplica scripta motu sili man-
 dam^o quaten^o ipsi z quilibet eoz quotiēs sup hoc p parte dic-
 ti abbatis Cistercij aut capli gnālis/seu deputatoꝝ eorūde fu-
 erint req̄siti oēs z singulos cuiuscūq^o stat^o/dignitatis/sex^o/aut
 p̄minētie existant/etiā si ep̄ali aut archiep̄ali dignitate fulge-
 ant/monasteria/porat^o/bñficia/loca z mēbra hmōi vnita sub-
 iecta seu sup̄ssa tenētes/ad illa libere dimittēdū infra .xv. die
 rū spaciū p ep̄os z supiores sub intdicti ingressus ecclie. Alios
 dō inferiores sub excōis late snie penis/ q̄s si nō paruerint eo-
 ip̄o icurrāt p sevel aliū seu alios moneāt. Alioquin nō parētes
 lapsis .xv. dieb^o ep̄os z supiores videlicet igressū ecclie interdi-
 ctū. Alios dō inferiores excōicatos publice nūcient/z ab alijs
 nūciari/ac ab omnib^o arctius euitari/ac alias eisdē abbati Ci-
 stercieñ/z caplo gnāli/seu eoz cōmissarijs aut deputatis in p̄-
 missis efficacis defensionis p̄sidio assistētes nō p̄mittāt eosdē
 Cisterciē abbatē/z caplm generale/seu deputatos ab eis/sup
 p̄missis p̄tra p̄sentiū tenorē quōlibet molestari/molestatores z

cōtradictores quoslibet et rebelles p̄ cēsurā ecclesiasticā et alia
 iuris remedia cū censurā eorundē aggrauatione/reaggraua-
 tione/apellatione postposita cōpescēdo/inuocato etiā ad hoc
 si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantib⁹ p̄mis-
 sis ac quacūq; p̄scriptione quāticūq; longissimi tēporis/necnō
 felicis recordationis Bonifatij pape. viij. p̄decessoris nostri q̄-
 bus cauetur. Ne quis extra suā ciuitatē et diocesim nisi in certis
 casibus exceptis et in illis vltra vnā dictā a fine sue diocesis ad
 iudiciū euocetur/seu ne iudices et cōseruatores a sede deputa-
 ti predicta extra ciuitatē et diocesim in quib⁹ deputati fuerint
 cōtra quoscūq; p̄cedere aut alij vel alijs vices suas cōmittere
 p̄sumant/et de duab⁹ dietis in cōcilio generali edita/et alijs cō-
 stitutionibus et ordinationib⁹ ap̄licis/necnō quorūuis aliorū
 ordinū seu ecclesiarū/etiā secularū quibus seu quorū mensis
 beneficia dicti Misericordie ordinis vnita sunt iuramēto cōfirma-
 tione apostolica/vel quauis firmitate alia roboratis statutis
 et cōsuetudinib⁹/ac illis necnō p̄sonis predictis cōcessis et cōce-
 dendis/priuilegijs/exemptionib⁹/indultis/et litteris ap̄licis
 quib⁹ etiā si de eis et p̄sonarū quibus vniones/annexiones/et
 incorporaciones/necnō reseruaciones/et expectatiue/ac dispē-
 saciones h̄mōi cōcesse sunt/seu ad quorū instantiā ille ac exēp-
 tiones subiectiones ac suppressiones predictae emanarunt/ipsa
 rūq; p̄sonarū qualitatis specialis/specifica et exp̄ssa indiuidua
 ac de verbo ad verbū mentio nō autē p̄ clausulas generales id
 importātes p̄sentibus ad effectū oportune derogationis ha-
 benda foret/et p̄sentibus in aliquo etiā exp̄sse derogare viderē-
 tur tenores illorū p̄ sufficienter exp̄ssis habentes specialiter et
 expresse motu et scientia et p̄tatis plenitudine similib⁹ deroga-
 mus/ac p̄ derogatis/et infertis et nō concessis haberi volumus
 et decernim⁹/cōtrarijs quibuscūq;. Aut si aliquib⁹ cōmuniter
 vel diuissim ab eadē sit sede indultū/quod interdicti/suspendi/
 vel excomunicari/aut extra vel infra certa loca ad iudiciū euo-
 cari nō possint p̄ litteras ap̄licas nō faciētes plenā et exp̄ssam
 ac de verbo ad verbū de indulto h̄mōi mentionē. Ceterū quia
 difficile foret p̄sentres litteras ad singula queq; loca in quibus

expediens fuerit deferre motu simili volum⁹/ac dicta au⁹te de
 cernim⁹ qd illarū transumptis manu publici notarij inde roga
 ti subscriptis/ z sigillo dicti cisterciēi vel aliorum ipsius cister
 ciēi ordinis monasteriorū abbatū/ aut alterius p⁹lati seu p⁹one
 in ecclesiastica dignitate cōstitute/ aut curie ecclesiastice muni
 tis ea p⁹ius in iudicio z extra/ z alias vbilibet fides adhibeat
 que p⁹sentibus adhiberetur si essent exhibite vel ostense. Nulli
 ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre reuocationis/ cas
 sationis/ irritationis/ annullationis/ euacuationis/ restitutōis/
 repositionis/ reintegrationis/ cōstitutionis/ volūtatis/ māda
 ti/ derogationis/ z decreti infringere/ vel ei ausu temerario cō
 traire. Si quis autē hoc attemptare p⁹sumpserit/ indignationē
 omnipotētis dei ac beatorū Petri z Pauli ap⁹lorum eius se no
 uerit incurfurū. Datū Rome apud sanctū Petrū. Anno incar
 nationis dominice M. cccc. lxxix. v. Idus Apulis. Pontifi
 catus nostri Anno quinto.

Eiisdem. **N** omnes querelas/ causas/ li
 tes/ z cōtrouersias/ pendentes tam in ro
 mana curia q̄ extra/ coram quibuscūq̄ iu
 dicibus/ in quacūq̄ instantia/ etiam p ap
 pellationē/ inter quascūq̄ personas ordi
 nis/ ad se bonus pōtifer aduocat/ et eas
 decidēdas ad abbatē Cistercij/ ad patres
 abbates vel ad generale capitulū respec
 tiue remittit/ cum irrefragabili decreto/ q̄
 hmōi querele/ questiones/ z cōtrouersie/
 similiter etiā ille quas deinceps inter pso
 nas ordinis oriri p⁹tigerit/ cū omnib⁹ in

cidentib⁹/omni appellatione postposita /
 p̄terq̄ in casu denegate iusticie / vel illati
 granaminis / cōtra statuta ordinis p̄ dic-
 tū generale capitulū . p̄ abbatē **C**istercij ⁊
 alios sūmarie ⁊ de plano absq̄ strepitu
 ⁊ figura iudicij / sola facti veritate inspec-
 ta / audiant^r / ⁊ iuxta statuta ⁊ ordinatiōes
 ordinis decidan^r / ⁊ q̄ oēs abbates ⁊ ad-
 ministratores ordinis tenētur cōparere
 ad mandata abbatis **C**istercij / ⁊ capituli
 generalis / ⁊ aliorū ad quos spectat quā-
 tūcunq̄ remoti / ⁊ eis per omnia obedire
Qui oppositū p̄sumpserit / ⁊ ad alium q̄
 iuxta statuta ⁊ cōsuetudines / h̄mōi appel-
 lationes interposuerit / vel vocat⁹ nō cō-
 paruerit / causam perdat / ⁊ excoicationis
 aliasq̄ sentētijs ⁊ penas in dictis cōstitu-
 tionib⁹ cōtentas incurrat / ⁊ eo ip̄o mane-
 at priuat⁹ re de qua cōtendit . **E**t nibilo-
 min⁹ penitētes ab h̄mōi sentētijs ⁊ penis
 dicti caplin ⁊ abbas cistercij / necnō p̄f-
 abbates ⁊ cōmissarij absoluerē possunt /
 (vide textum ad longum / quia multas bo-
 nas cōtinet clausulas que sufficienter in

summario exp̄ūmi nō possunt. Cū clausu-
la q̄ transumptis fides adhibeatur sicut
originali. ꝛc.

Innocentius Ep̄us seruus ser-
uorū dei. Ad per-
petuā rei memoriā. Et si p̄ cunctorū sub regu-
lari obseruantia dño militantiū statu p̄spere
cōseruando ex iniuncto nobis desup aplice ser-
uitutis officio paternis teneamur curis inten-
dere/ad religiosos tamē districte ordinis q̄s
ob eorū bonos ꝛ exemplares mores/ac yberes
fructus quos in agro militatis ecclesie afferunt in viscerib⁹ ge-
rimus caritatis dirigimus oculos nostre mētis/ ꝑcipue vt liti-
giorū anfractibus ꝛ singulis ab eis sublatis dispendijs liberi⁹
ꝛ quietius altissimo valeant famulari/ ꝛ nō cogantur hincinde
discurrere cum eorū ac monasteriorū ꝛ religiosorū locorū dicti
ordinis dispendio ꝛ detrimēto. Sane sicut accepimus licet ali-
as p̄ capitulū generale dicti ordinis ꝑuide statutū ꝛ ordinatū
fuerit/ ne quisquā/ abbas/ aut abbatiss/ seu etiā alia queuis or-
dinis ꝑdicti p̄sona quācūq̄ aliā p̄sonam ordinis eiusdem de ce-
tero auderet alibi quā coram ipsi⁹ ordinis iudicib⁹ etiā ꝑ viam
appellationis trahere seu cōpellere/ aut quasquē litteras desu-
per a sede aplice impetraret/ sub certis penis ꝛ censuris tūc ex-
pressis/ pleriq̄ tamē religiosi ordinis ꝑdicti ꝑꝑrie salutis ime-
mores/ pacisq̄ ꝛ religionis emulo ꝑcurante contra statuta or-
dinationes ꝛ diffinitiones h̄m̄di/ necnō priuilegia aplice ꝑ feli-
cis recordationis alexandrum. iij. et Bonifatii. viij. ac alios
Romani pontifices ꝑdecessores nostros desup prouida delibe-
ratione ꝑcessa temere venientes/ ac dictas penas ꝛ censuras nō
verentes/ alios religiosos ꝛ dicti ordinis p̄sonas abbates/ prio-
res/ ac administrationes ꝛ officia in dicto ordine obtinentes/ di-
uersis exquisitis vijs ꝛ colorib⁹/ ac etiā per appellationes extra
dictū ordinē ad iudiciū etiā/ q̄ detestabili⁹ est/ seculare trabe-

371
re/ac cōtra eos sup monasterijs/prioratib⁹/dignitatib⁹/admi-
nistrationib⁹/z officijs dicti ordinis/necnō illa cōtingentibus
iurib⁹/iurisdictionib⁹/correctionib⁹/punitiōib⁹/z reb⁹ alijs
causas mouere z agitare/eosq; laborib⁹ z expensis fatigare nō
verentur/unde monasteriōū/prioratū z aliorū religiosoz lo-
corum/ac beneficiōū dicti ordinis substantia in litib⁹ inerti-
mabiliter cōsumitur/dictaq; monasteria/prioratus/religiosa
loca/z beneficia varia hacten⁹ ppterea subierūt/z in dies sub-
eunt detrimēta/ipsiq; religiosi hincinde ppterea discurrere co-
guntur/ac correcciones z punitiōes suoz excessuū euitare ni-
tūtur/in nō modicū dicti ordinis p̄iudiciū z detrimentū. Nos
igitur ad quos sup his spectat puidere/motu pprio nō ad ali-
cuius nobis sup hoc oblate petitionis instantiā/sed de nostra
mera deliberatione z ex certa sciētia ex p̄missis z certis alijs ra-
tionabilib⁹ causis ad id animū nostrū mouētib⁹/oēs z singu-
las querelas/causas/lites/z cōtrouersias in Romān curia vel
extra eā corā quibuscūq; iudicib⁹ z cōmissarijs in quacūq; in-
stantia quarūcūq; cōmissionū z litterarū aplicaz p̄textu/etiā
p appellatiōē/vel alias inter abbates/priores/abbatissas/pri-
orissas/ac alios administrationes/officia/dignitates/z benefi-
cia dicti ordinis in titulū obtinētes/ac alias dicti ordinis p̄so-
nas intētatas in quib⁹ ad cōclusionis actū z ad effectum feren-
darū sententiā nōdū p̄cessum existat/quarū omniū status
z merita/ac iudiciū z p̄sonarū collitigantiū nomina cognomi-
na/z qualitates p̄sentibus p̄ exp̄ssis haberi volumus/auctori-
tate aplica harū serie ad nos aduocātes/ac eos ad dilectos fili-
os monasterij **L**istercij **B**abiloneñ diocē/ac alios dicti ordinis
patresabbates ac generale capitulū ordinis eiusdē/vel illos ad
quos iuxta statuta z ordinatiōes dicti ordinis spectat deciden-
das/cognoscēdas/z sine debito terminādas remittētes/motu
sciētia z auctoritate similib⁹ tenore p̄sentiiū p̄petue z irrefraga-
bilis p̄stitutionis edicto statuim⁹ decernim⁹ z ordinam⁹ qd̄ p̄-
misse cause sic aduocate/seruatīs tñ in his legitimis hactenus
habitis p̄cessibus/necnō quelibet alie querele/questions/li-
tes/cause/z p̄trouersie q̄s deinceps inter abbates/abbatissas/

312

pores/priorissas/z alios religiosos p̄dictos p̄sentes et futuros
ex similibus vel dissimilib⁹ occasionib⁹ oriri z moueri cōtingerit
quouis modo cū omnib⁹ z singulis suis incidētib⁹/emergen
tib⁹/dependētib⁹ annexis z cōnexis/cuiusuis appellatiōis
p̄terq̄ in denegate iusticie/vel illati p̄pterea cōtra statuta z or
dinationes hmōi grauaminis casib⁹ remoto obstaculo/p capi
tulū aut abbates hmōi /siue illos quib⁹ eas ipse duxerit cōmit
tendas/aut forsan alios/ad quos iuxta statuta z cōsuetudines
hmōi spectat etiā vsq̄ ad tertiā diffinitiuā sententiā inclusue/
etiā sūmarie simpliciter z de plano absq̄ strepitu z figura iudi
cij/sola facti veritate inspecta/audiant^r/iam pendētib⁹/z sic
p̄ nos aduocat^r in statu debito resumptis. **N**ecnō iuxta lauda
bilia statuta z cōsuetudines hmōi z put alias iuris fuerit debi
to sine decidant^r/omnesq̄ z singuli abbates/priores/z alij dig
nitates administrationes z officia obtinētes/ac alie p̄sone dic
ti ordinis postq̄ de mandato abbatis z capituli generalis pre
dictoz vel aliorū ad quos iuxta statuta z p̄suetudines hmōi p̄
tinent seu ptinebit in futurū ad cōparendū coram ipsis in qui
busuis p̄tra eos intētandis causis in locis etiā quātumcūq̄ re
motis citati fuerint/corā eis put cōgruerit legitime comparere
debeant z teneant^r/iuri z iusticie parituri. **E**t nihilomin⁹ vt sta
tutū decretū z ordinatio hmōi firma p̄maneāt dictiq̄ religiosi
ad p̄traueniendū pene saltē formidine retrahātur/p̄missis mo
tu auctoritate z sciētia p̄fatis adijcimus/qđ illi ex abbatib⁹/ab
batissis/priorib⁹/priorissis/ac dignitates/ administrationes z
officia obtinētib⁹/z alijs p̄sonis p̄fatis qui eoz aliquē sup q̄
busuis querelis/rebus/vel negocijs p̄terq̄ in casib⁹ p̄dictis co
ram alio quā abbate **L**istercij/aut alijs p̄fatis ad quos vt p̄
fertur ptinet iuxta statuta z cōsuetudines hmōi in causam tra
xerint/ac ad aliū quā iuxta statuta z p̄suetudines hmōi appella
tiones quascūq̄ interposuerint/z qui sic citati etiā in causis p̄
nos sic aduocatis hmōi cōparere noluerint causas huiusmodi
p̄sus pdant/ac excōmunicationis aliasq̄ sententias z penas
in dictis cōstitutionibus cōtentas incurrant/req̄ super qua cō
tenditur priuati existant coipso. **M**os em̄ capitulo generali/et

Cistercijs/ac alijs patribus abbatib⁹/comissarijs prefatis/ola et
singula que p eos in hmōi causis rite iudicata fuerint p censu-
rā ecclesiasticā z alia oportuna iuris remedia debite executioni
demādādi/necnō omnia z singula alia kirca ea necessaria quo-
modolibet z oportuna faciēdi/gerendi/disponendi/ z exeque-
di/ac etiā sentētis censuris z penis pdictis ligatos .si id hūili-
ter petierint ab illis etiā quas ppterea hactenus forsan quo-
modo incurrerint absoluēdi plenā z liberā motu auēte et
sciētia pfatis cōcedimus facultatē/Non obstantib⁹ pmissis ac
felicis recordationis Bonifatij pape .viij. pdecessoris nostriq⁹-
bus cauef ne quis extra suā ciuitatē z dioc⁹/nisi in certis excep-
tis casib⁹/z in illis vltra vnā dietam a fine sue dioc⁹ ad iudiciū
euocetur. **S**eu ne iudices a sede deputati pdicta extra ciuitatē
z dioc⁹ in quib⁹ deputati fuerint cōtra quoscunq⁹ pcedere aut
aliū vel alijs vices suas cōmittere psumant. **E**t de duab⁹ dietis
in cōcilio generali edita/z alijs aplicis cōstitutionibus statutis
quoq⁹ z cōsuetudinib⁹/iuramēto/cōfirmatione aplica vel quis
firmitate alia roboratis cōtrarijs quibuscūq⁹. **S**ed si abbatib⁹
abbatissis/priorib⁹/priorissis/z alijs psonis prefatis vel qbus-
uis alijs cōmuniter vel diuissim ab eadē sit sede indultū qd in-
terdici suspēdi aut extra vel vltra certa loca/ad iudiciū trahi nō
possint p litteras aplicas nō faciētes plenam z expressam ac de
verbo ad verbū de indulto hmōi mentionē/z quibuslibet alijs
pūilegijs/indulgētis/generalib⁹/vel specialib⁹ quozūcūq⁹ te-
norū existant p que p̄sentibus nō exp̄ssa vel totaliter nō inser-
ta effectus earū impediri valeat quomodolibet vel differri/ et
de quibus quozūq⁹ totis tenorib⁹ habenda sit in n̄ris litteris
mentio specialis/que quo ad hoc nolum⁹ eis vllaten⁹ suffraga-
ri. **E**t insup exnunc irritū decernimus z inane si secus sup his a
quōquā quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit
attemptari. **E**t p̄sentibus nullaten⁹ posse derogari p quascūq⁹
litteras aplicas/etiā quascūq⁹ clausulas/etiā derogatoriaram
derogatorias in se cōtinētes/nisi tot⁹ illarū tenor de verbo ad
verbū/nō aut p clausulas generales id ip̄ortātes fuerit insert⁹
Volum⁹ aut qd p hoc cā inter abbatē cistercijs z ordinē pfatos

*in c. Statutu de r̄ptis
h. vj*

de archi irritans

ex vna ⁊ dilectū filiū Petrū abbatē monasterij Clareuallis dic-
 ti ordinis Lingoneſi dioceſi partibus ex altera pendens quā ali-
 as ad nos aduocauimus ⁊ de qua cognoscere intēdimus cum
 dictus ordo nobis imediate ſubiect⁹ eſſe noſcat / aduocata nō
 cenſeatur / ſed corā nobis pendēs remaneat. Ceterū qz difficile
 foret pſentes litteras ad ſingula queq; loca in quib⁹ expediēs
 foret deferre volumus ⁊ dicta auctoritate decernim⁹ qd illarū
 trāſumptis manu alicuius publici notarij inde rogati ſubſcrip-
 tis ⁊ ſigillo abbatis Cistercij aut cōmiſſariorū predictorū vel
 alicuius eorū ſeu alterius pſone eccleſiaſtiche in dignitate cōſti-
 tute munitis ea pſus in iudicio ⁊ extra ⁊ alias vbilibet fides
 adhibeaſ que pſentibus adhibereſ ſi fuiſſent exhibite vel oſtē-
 ſe. Nulli ergo oino hominū liceat hanc paginā nre aduocatio-
 nis / remiſſionis / ſtatuti / pſtitutiōis / ordinationis / pceſſionis /
 volūtatis / ⁊ decreti infringere / vel ei auſu temerario contraire.
 Si quis aut hoc attēptare pſumpſerit / indignationē omni-
 pōtētis dei / ac beatorū Petri ⁊ Pauli apolorum ei⁹ ſe nouerit incur-
 ſurū. Datū Rome apud ſanctū Petrū. Anno incarnā dñice M^o
 cccc. lxxxvij. iij. Idus Auguſti. Pōtificat⁹ nri Anno tertio.

N° 11 **E**iꝰſdē. Motu pprio ꝛc. **Q**u nō licet ab-
 batibus. ab batiffis / aut quibuſcūq; pſo-
 nis ordinis / ſed nec cōmendatarijs qui-
 buſcunq; monaſteriorū / aut locorū ordi-
 nis ab abbate cistercij / aut a viſitatoꝝ
 p ipſum / aut p capitulū generale deputa-
 tis / ſeu ab eorū reſormationib⁹ / punitio-
 nibus / ſeu deſoſitionibus quouifmodo
 appellare extra dictū ordinē / etiā ad ſedē
 apoſtolicam / niſi a dicto capitulo p no-

tozia iniuria ⁊ in euentum denegate iusti-
 cie. **D**eclarando appellationes tales fri-
 uolas/ ⁊ inhibendo eis sub pena suspen-
 sionis ⁊ excomunicationis ac pditionis
 iuris qđ in monasterijs p̄tendūt/ne ali-
 quas huiusmodi appellationes facere p̄-
 sumant/inhibendo etiā vicecancellario/
 ac vniuersis officialib⁹ curie q̄ hic in par-
 ticulari declarant̄/nec nō legatis et nunci-
 is ap̄licis ne causas appellationū huius-
 modi cōmittere/seu de illis se intromitte-
 re quoquomodo p̄sumant. **E**t si opposi-
 tū fiat/etiā p̄ ipsum summū pontificē/ eti-
 am motu pp̄rio. ⁊c. declaratur irritum.
Nisi hoc sit de consilio sacri collegij ⁊ per
 trinas litteras apostolicas **L**istercij ab-
 bati aut capitulo generali/ seu eorū visi-
 tatoribus fuerit intimatū. **A**uferendo ab
 omnibus iudicibus facultatē aliter inter-
 pretandi aut diffiniēdi. **V**ide textum ad
 longum quia sufficienter non posset in
 sumario explicari. **C**um clausula q̄ tran-
 sumptis fides adhibeatur sicut origina-
 li. ⁊c.

Innocentius **E**ps seru^o seruo-
rum dei. **A**d ppe-
tuā rei memoriā. **E**t si p cunctorū sub regulari
obseruantia assidue studio pie vite domino fa-
mulantiū statu pspere z salubriter dirigēdo ex
cōmisso nobis desuper aplice seruitutis officio
paternis teneamur curis intendere/ ad religio-
sos tamē Cisterciensī ordinis quos p ceteris ob
eorū bonos z exemplares mores ac vberes fruct^o quos in agro
militantis ecclesie hactenus afferre nō cessarūt/ put indies nō
cessant/in viscerib⁹ gerimus caritatis/dirigimus oculos nostre
mentis/z ad ea p que religiosorū eorundē ac monasteriorū z lo-
corum dicti ordinis indemnitatib⁹ consulitur/ac que ex eis re-
formatione p tempore indigere noscūtur/sublatis quibusuis
obstaculis z subterfugijs/debite p eorum superiores iuxta re-
gulariā dicti ordinis instituta ac pūilegia tam per nos q̄ alios
Romani pontifices pdecessores nostros desup puida delibera-
tione cōcessa reformari possint libenter interponim⁹ sollicitu-
dinis nostre partes/ac oportune prouisionis remedia favora-
biliter adhibemus/prout id in dño cōspicimus salubriter expe-
dire. **S**ane dudū p conseruatione z augmento Cisterciensī ordi-
nis qui a sui primeua institutione plurimū inter ceteros ordi-
nes obseruantie regularis floruit/ac suos palmites in agro mi-
litantis ecclesie p diuersas orbis partes ob religiosorū dicti ordi-
nis doctrinā/vite sanctimoniā/ac bonos z exemplares mores
longe lateq; disseminauit/ex priuilegijs z ordinationib⁹ apo-
stolicis ac etiā regularibus dicti ordinis institutis puidē sta-
tutū z ordinatū fuit vt singulis ānis in monasterio Cisterciensī
Labiloneñ diocē qd̄ dicti ordinis Cisterciensī caput/origo/z fun-
damentū existit capitulū ipsi⁹ Cisterciensī ordinis generale cele-
braretur/ad quod abbas dicti monasterij Cistercij p tempore
existens vt caput/z alij ipsius Cisterciensī ordinis abbates de
omnibus fere mundi partibus vt membra cōueniunt/in quo
diuersa ordinis predicti negocia statū z directionē illius ac per-
sonarū dicti Cisterciensī ordinis cōcernentia per diffinitores dic-

et capituli tractantur diffiniuntur/ordinantur et terminantur /er
 rores corriguntur/et que reformatione indigent reformatantur/et
 ad statum debitum reducuntur/ac visitatores de ordine ipso Cisterciensis
 ad visitandum monasteria tam virorum quam monialium eiusdem
 Cisterciensis ordinis in diuersis mundi partibus constitu
 ta/deputantur etiam cum plenissima facultate et potestate refor
 mandi/corrigendi/puniendi/et si demerita id exegerint abba
 tes/abbatiali/et abbatissas/abbatissali dignitatibus/ac alias ad
 ministraciones et officia in dictis monasterijs obtinentes offi
 cijs et administracionibus eorum prouandi et de eis alijs personis
 idoneis iuxta ipsius Cisterciensis ordinis instituta regularia pui
 dendi. Verum quia a certis temporibus citra quamplura ex dicti Ci
 sterciensis ordinis monasterijs atque locis diuersis personis ecclesia
 sticis secularibus et regularibus commendata fuerunt/et propterea in
 ipsis monasterijs atque locis pro maiori parte regularis obser
 uantia et pristina viuendi norma defecerunt/ac in monasterijs
 atque locis predictis religiosi secundum ipsius ordinis Cisterciensis
 obseruantiam regularem viuentes non habentur/et commendatarum
 predicti ac etiam diuersorum aliorum dicti Cisterciensis ordinis mo
 nasteriorum abbates/et abbatisse/ac priores/et monachi illorum nor
 mam et diffinitiones eiusdem ordinis Cisterciensis minime obseruantes
 dum per dictos visitatores visitantur/visitatione/correctione/et pu
 nitione/ipsorum visitatorum cupientes euitare ad impedendum visita
 tionem huiusmodi sepe numero ab huiusmodi visitationibus/correctionibus/
 depositionibus et alijs per dictos visitatores per tpe factis ad sedem
 apostolicam appellaciones interponunt/et huiusmodi appellacionum causas per
 de predictam diuersis iudicibus delegatis tam in Romani curia quam ex
 tra eam committi/ac visitatoribus prefatis inhiberi procurant ex visita
 tionibus huiusmodi que occasione dictarum appellacionum impediuntur
 effectus debitus succedere non potest/sicque delicta remanent
 impunita/monasteria et regularia loca dicti Cisterciensis ordinis
 non reformatantur/et impunitas alijs prebet incentiuum delinquendi/cum
 abbas dicti monasterij Cistercij pro tempore existens ac dicti
 ordinis Cisterciensis visitatores tot diuersis litigiorum anfractibus
 fatigati huiusmodi appellacionum causas persequi non possint/ex quo

nedū maioribus sed vnicuiq; etiā cuiuscūq; inferioris cōditio-
 nis tribuitur in dies audacia appellandi/ et dictū Cisterciēn or-
 nē diuersis litigiorū anfractib⁹ et expensis inuoluendi/ nō sine
 magno ipsius Cisterciēn ordinis p̄iudicio et detrimento/ et per-
 nicioso exemplo et scandalo plurimorū/ et nisi p̄uideatur qđ in
 dicto ordini Cisterciēn sit vera vnio/ et obediētia debita superi-
 orib⁹ exhibeatur/ ac visitationes et reformationes hmōi iuxta
 sanctorū patrū decreta ac priuilegia aplica et regularia dicti Ci-
 sterciēn ordinis instituta sublatis quibusuis impedimētis de-
 bite fieri possent verisimiliter breui de totali dicti Cisterciēn ru-
 ina et desolatione est formidandū. Nos igitur qui dictū ordinē
 Cisterciēn p̄ ceteris semp in viscerib⁹ gessimus et gerimus cari-
 tatis/ et illū nedū conseruari sed in meli⁹ dirigi/ nostris potissi-
 me tēporibus/ supremis desideramus affectib⁹/ in p̄missis de
 oportuno remedio put tenemur p̄uidere volētes/ aliorū p̄de-
 cessorū nostrorū Romanū pontificū qui p̄uide per dicti ordinis
 Cisterciēn p̄sonas extra ipsū ordinē Cisterciēn sub amissionis
 iuris rei sup qua p̄tenderet ac alijs penis tunc expressis appella-
 ri nō posse voluerunt/ vestigijs inherentes/ motu pp̄rio nō ad
 alicui⁹ nobis sup hoc oblate petitionis instantiā sed de nostra
 mera liberalitate et deliberatione matura/ ac ex certa sciētia et
 de aplice pt̄atis plenitudine hui⁹ p̄petue et irrefragabilis cōsti-
 tutionis edicto auctoritate aplica tenore p̄sentiiū statuim⁹ de-
 cernimus et ordinamus qđ deinceps p̄petuis futuris tēporib⁹
 ab abbate dicti monasterij Cistercij p̄ tempore existēti/ aut vi-
 sitatoribus p̄ ipsum abbatē/ aut capitulū generale dicti Cister-
 ciēn ordinis p̄ tēpore deputatis/ et ab eorū reformationib⁹/ cor-
 rectionibus/ priuationibus/ et depositionibus p̄ tēpore factis/
 nullatenus extra dictū Cisterciēn ordinē/ etiā ad sedem predic-
 tam/ nisi a dicto capitulo generali ac p̄ notoria et manifesta in-
 iuria/ et in euentū denegate iusticie fm formā et tenorē priuilegi-
 orū et statutorū ipsi⁹ Cisterciēn ordinis liceat abbatibus/ abba-
 tissis/ priorib⁹/ priorissis/ monachis/ et alijs p̄sonis dicti Cister-
 ciēn ordinis/ ac cōmendatarijs quibuscūq; monasteriorū et loco-
 rū Cisterciēn ordinis eiusdē quouis mō appellare. Decernentes

appellationes p̄ eos sic p̄ tēpore etiā ad sedē p̄dictā interp̄os-
 tas friuolas/irritas ⁊ inanes/ac eos amissionis iuris q̄d eis in
 monasterijs/p̄oratis/ ⁊ locis sic visitatis/vel ad illa quolibet
 cōpetierit penā/ ⁊ si pontificati vel alia superiori dignitate p̄di-
 cti suspensionis a diuinis/ si vero alij ab eis inferiores fuerint
 excōis/a qua nō nisi a Romanū pontifice/p̄terq̄ in mortis arti-
 culo cōstituti/absolui possint sententiā eoipso incurrere. Et ni-
 hilominus venerabili fratri nostro Roderico ep̄o Portuensi mo-
 derno/ ⁊ p̄ tēpore existenti sancte Romanū ecclesie vicecācella-
 rio/ac dilectis filijs correctori ⁊ de maiori p̄sidentia abbrevia-
 torib⁹ litterarū aplicarum audientie/cōtradictariū p̄curatori-
 bus/ceterisq̄ officialib⁹ tā cancellarie aplicē q̄ camere secreta-
 rijsq̄ nostris/ac omnib⁹ ad quos quoquomō spectat ⁊ specta-
 re poterit quolibet in futurū/ne litteras aliquas etiā in forma
 breuis sine cōmissionis sup̄ hmōi appellationib⁹/etiā si supplica-
 tiōes desup̄ p̄ nos seu de mādato n̄ro/etiā motu sciētia filib⁹/
 ⁊ alias p̄ sedē eandē signate forent/etiā cū p̄sentis constitutio-
 nis speciali specifica ⁊ expressa derogatione/expedire/ac legat⁹
 ⁊ nūcijs n̄ris ⁊ dicte sedis/nunc ⁊ p̄ tpe existētibus/nec causas
 appellationū hmōi/etiā quarūcūq̄ specialiū facultatū eis p̄ tē-
 pore cōcessarū vigore cōmittere/ ⁊ de illis se intromittere quo-
 quomō p̄sumant districti⁹ inhibemus. Decernētes exnūc irri-
 tū ⁊ inane si secus sup̄ his a quoq̄ quauis aucte/etiā p̄ nos/sci-
 enter vel ignorāter contigerit attēptari/ac p̄sentib⁹ p̄ quascūq̄
 l̄ras aplicas etiā filibus motu ⁊ sciētia ac de aplicē ptātis ple-
 nitudine p̄ tpe cōcessas/ac q̄scūq̄ clausulas etiā derogatorias
 derogatorias ⁊ insolitas in se p̄tinētes derogari nō posse/nisi
 de venerabiliū fratrum n̄roz sancte Romanū ecclesie cardinaliū cō-
 silio/ de q̄ etiā clare cōstet fuerit specialit̄ ⁊ exp̄sse derogatū/ et
 hmōi derogatio p̄ trinas litteras n̄ras aut successorū n̄roz Ro-
 manū p̄tificū canonicē intratiū abbati monasterij Cisterciū/ vi-
 sitatorib⁹/ac caplo gnālī hmōi diuersis t̄pibus successiue p̄sen-
 tatas fuerit p̄us intimata/sicq̄ p̄ q̄scūq̄ iudices ⁊ cōmissarios
 etiā causarū palatij aplici auditores/ ⁊ eiusdē sc̄tē Romanū eccle-
 sie cardinales in q̄cūq̄ instātia sublata eis ⁊ quilibet eorū quis

alia interpretandi facultate sententiari diffiniri et iudicari debere. **N**ō obstantib' pmissis ac cōstitutionib' et ordinationib' ac quib'libet alijs p̄uilegijs/indulgētijs et litteris ap̄licis generalibus vel specialib' quorūcūq; tenorū existant p̄ que p̄sentibus nō expressa vel totaliter nō inserta effectus earū impediri valeat quomodolibet vel differri/et de quibus quorūq; totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in n̄ris litteris mentio specialis que quo ad p̄missa nolumus cuiq; vllaten' suffragari/necnō omnib' illis que in litteris p̄uilegiōz h̄mōi concessa sunt nō obstare ceterisq; cōtrarijs quibuscūq;. **C**lerū q̄ difficile foret p̄sentes litteras ad singula queq; loca in quib' expediens fuerit deferre volum' et eadē auctoritate decernim' qd̄ illarū trāsumptis manu publici notarij inde rogati subscriptis/et sigillo abbatis monasterij Cistercij/vel visitatorū predictoz/aut alteri' p̄lati seu p̄sone in dignitate eccl̄iastica cōstituite aut curie eccl̄iastice munit' ea p̄sus in iudicio et extra et alias vbi libet fides adhibeatur que p̄sentibus adhiberent si essent exhibite vel ostēse. **N**ulli ḡo ino hominū liceat hanc paginā n̄orum statuti/p̄stitutiōis/ordinatiōis/inhibitiōis/decreti et volūtat̄is infringere/vel ei ausu temerario p̄ire. **S**i q̄s aut' h̄ attēptare p̄sūperit/idignationē oīpotētis dei ac b̄torū petri et pauli ap̄toz ei' se nouerit icursuz. **D**atū Rome ap̄d sctm̄ petrū anno icarū dñice **M**.cccc.lxxxix.iiij. kl. **A**ij. **P**ōtificat' n̄ri Anno q̄nto.

Eiisdē. **N**ō nulli abbates/abbatisse/p̄ores/aut alie p̄sone dicti ord̄is p̄nt extra ordinē etiā ad p̄seruatores ord̄is/vt loca bona et p̄sonas ord̄is aduersus extraneos eis īferētes grauamina p̄seruēt deputatos/appellare/declarādo q̄ ip̄i p̄seruatores nullā habēt p̄tātē sup̄ p̄sonas ord̄inis. **E**t nihilomin' q̄ tales appellatiōes

emiserūt/aut emittēt extra ordinē ipso facto toties quoties appellauerint icurrūt sniam excōis/inhibēdo dictis ⁊ seruato-rib⁹ ⁊ alijs vniuers⁹ extra ordinē ad quos dicti de ordine appellarēt ne de hmōi appellationib⁹ vel causis se quoquo mō di recte vel indirecte itromittāt/ ⁊ si hoc p̄sumūt declarāt irritū. Et insup dat ptās capitulo generali/ ⁊ abbati Cistercij absol- uendi p se vel p cōmissos ab huiusmodi sentētijs censuris ⁊ penis.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruorū dei. Ad ppetuam rei memoriā. Inter curas multiplices q̄ nobis ex ap̄lat⁹ officio incūbere dinoscūtur illā libē- ter amplectimur p quā p̄sone religiosy triusq; sexus/q̄ ab omni strepitu iudicioꝝ imunes esse debēt/cū q̄ete altissimo vota sua exoluere pos- sint nec cogant̄ hincinde discurrere/ac litib⁹ iuolui ⁊ expēsis fa- tigarī cū suorū p̄iudicio monasterioꝝ/ꝛcessis ad h̄ p̄ sedē ap̄licā p̄uida deliberatione p̄uilegijs inderēdo. Sane sicut nō absq; animi displicentia cupimus licet p̄ diuersos Romanū p̄tifices p̄decessores nostros iam dudū p̄uide statutū ⁊ ordinatum ac sub excōmunicationis/suspensionis/depositiōis alijsq; varijs sentētijs/censuris/ ⁊ penis quas eo ipso cōtra faciētes incur- rent inhibitiū fuerit ne abbates/ ⁊ abbatisse/siue priores/ ⁊ pri- orisse monasterioꝝ ⁊ alioꝝ religiosorū locoꝝ Cisterciēn̄ ordi- nis/ac alie dicti ordinis p̄sone ab eorū generali capitulo quod singulis ānis p̄ reformatōe ⁊ cōseruatiōe ipsi⁹ ordinis celebra- t̄

extra dictū ordinē appellare presumerēt/idq; etiā exp̄sse caueat
 in statutis ⁊ diffinitionib⁹ ordinis eiusdē/tñ nō nulli abbates/
 abbatisse/priores/priorisse/ac alie dicti ordinis p̄sone animarū
 suarū salutis imemores ab ipso caplo generali ad dilectos fili-
 os cōseruatores dicto ordini ac monasterijs/locis/bonis/ ⁊ p̄-
 sonis aduersus inferentes eis grauamina/iniurias/atq; dam-
 na p̄ sedē predictā deputatos/qui de causis inter religiosos dic-
 ti ordinis p̄ tēpore vertentes cognoscere nō possunt/ ac ad ali-
 os extra dictū ordinē ⁊ qđ etiā deteri⁹ ac abominabili⁹ existit
 interdū ad iudices seculares appellare p̄sumunt/ in nō modicū
 dicti ordinis p̄iudiciū/religionis opprobriū/monasteriorū ⁊ re-
 ligiosorū locorum predictorū detrimentū/aplice auctoritatis
 ⁊ eiusdē sedis cui dictus ordo imēdiatē subiectus fore dinosci-
 tur contemptū/perniciosum quoq; exemplū ⁊ scandalū pluri-
 morū. Nos igitur ad quos spectat sup̄ his debite p̄uidere/ no-
 lentes p̄mittere qđ de cetero talia p̄ abbates/abbatissas/prio-
 res/ ⁊ priorissas/ac alias dicti ordinis p̄sonas contra ⁊ p̄ter for-
 mā ⁊ tenorē priuilegiorū ac statutorū ⁊ diffinitionū h̄mōi attē-
 ptentur/motu p̄prio nō ad alicuius nobis sup̄ hoc oblate pe-
 titionis instantiā/sed de nostra mera liberalitate ⁊ ex certa sci-
 entia auctoritate aplice tenore p̄sentū decernim⁹ oēs ⁊ singu-
 las appellationes p̄ abbates/abbatissas/priores/priorissas/ ⁊
 alias p̄sonas ordinis eiusdem extra dictū ordinē etiam ad con-
 seruatores p̄dictos hactenus interpositas ⁊ interponēdas in-
 posterū /nullas/friuolas/ ⁊ inanes fuisse ⁊ esse sicq; ab omnibus
 censerī ⁊ reputari/illasq; interponētes sententias cēsuras ⁊ pe-
 nas incurrisse/ ⁊ quotiens eos cōtra ⁊ p̄ter formā ⁊ tenorem pri-
 uilegiorū ac statutorū ⁊ diffinitionū h̄mōi appellare cōtigerit in-
 currere/ ⁊ p̄ talibus ab omnibus publicari debere. Districtius
 cōseruatoribus predictis ac alijs quibuscūq; ad quos forsan p̄-
 fati abbates/abbatisse/priores/ ⁊ priorisse/ ac p̄sone p̄ tēpore
 appellauerint inhibētes/ne de causis appellationū h̄mōi se quo-
 quo modo directe vel indirecte intromittere p̄sumāt/ac decer-
 nentes exnunc irritū ⁊ inane si secus sup̄ his ab eis et alio quo-
 q; quauis auctoritate scienter vel ignorāter p̄rigerit attēptari.

Et insup volumus et capitulo generali hmoi vel abbati monasterij **L**istercij **L**abilonei dioc. p tēpore existēti aplica auctoritate cōcedimus qđ ipsi p se vel alios quib⁹ hoc duxerint cōmit tendū sentētijs/censuris et penis p̄dictis innodatos iuxta dictorū priuilegiorū cōtinentiā et tenorē cū hoc hūiliter petierint ab eisde sententijs censuris et penis absoluerē possint. **N**ō obstantibus p̄missis ac cōstitutionib⁹ et ordinationib⁹ aplicis/ nec nō omnib⁹ illis que in litteris priuilegiorū hmoi concessum est nō obstare/ceterisq; cōtrarijs quibuscūq;. **N**ulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostrorū decreti/inhibitionis/ p̄stitutionis/ et volūtatis infringere/ vel ei ausu temerario contraire. **S**i quis autē hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationē oīpotētis dei/ ac beatorū **P**etri et **P**auli ap̄loꝝ eius se nouerit incur surū. **D**atū **R**ome apud sanctū **P**etrū. Anno incarni dñice **M**cccc. lxxxvij. viij. kl. **S**eptēbris. **P**ōtificat⁹ nri Anno tertio.

Eiisdē. **C**ōfirmatio et innouatio facultatis seu ptātis dudū cōcesse p dñm **J**ohā nē papā. xxiij. abbati **L**istercij et capitulo generali vniēdi monasteria minus sufficiētia ad sustinendū cōpetētē numerū psonarū fm formā ordinis ad inuicē ppter eorū penuriā vt clari⁹ habet in textu. **C**ū additione qđ caplm generale et abbas **L**istercij/ i quo maxie vt manifeste hic declarat et exprimit p̄sertim cessante ipso caplo generali tota ipsi⁹ capituli generalis auctoritas residet/ ac eorū deputati hoc idē facere possunt.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruo-
 rum dei. Ad ppe-
 tuam rei memoriā. Licet ea que p sedem apli-
 cam in fauorē p̄sertim personarū sub suauī re-
 ligionis iugo altissimo famulantū p̄uide con-
 cessa fuerunt inuiolabili debeant obseruatiōe
 vigere/nōnunq̄ tamē Romani pontifex ne suc-
 cessu tēporis impugnationi subiaceant/ illa cū
 ab eo petitur libenter de nouo approbare z p̄firmare consueuit
 vt eo firmiter illibata p̄sistant quo magis suo fuerint p̄sidio
 cōmunita/illa etiā innouādo z de nouo cōcedendo put in do-
 mino cōspicit salubriter expedire. Dudum siquidē felicitis recor-
 datiōis Iohānes papa. xxij. p̄decessor noster volēs p̄sulere pa-
 ci trāquillitati z vtilitati abbatū z monachoz Cisterciēn̄ ordi-
 dilectis filijs abbati monasterij Cisterciēn̄ Babilonēn̄ diocē se-
 di predictē imēdiate subiecti/eiusq̄ coabbatibus vniuersis in
 eorum generali capitulo quādocunq̄ cōgregandis/vt quecun-
 q̄ monasteria dicti ordinis tā monachozū q̄ etiam monialiu/
 z quozū facultates fructus redditus z p̄uentus nō sufficerent
 ad sustentationē tot regulariū personarū in eisdē monasterijs
 p̄ tempore degentiū quot in eis pro augmento diuini cultus
 ac missis z alijs diuinis officijs celebrandis sc̄dm̄ eiusdē ordi-
 nis instituta z p̄missozū z regulariū cerimoniarū obseruatiā
 requirerētur alijs monasterijs ordinis predicti p̄ commodiori
 sustentatione degentiū in eisdem z quādo p̄ statu z quiete hu-
 iusmodi personarū id nouissent expedire cum omnibus iurib⁹
 z p̄tinentijs suis/vnū videlicet alteri monachozū z aliud alte-
 ri monialiū monasterijs eiusdē ordinis monasteria cuiuscūq̄
 tate seu annui valoris illozū fructus redditus z p̄uentus so-
 rent/vnire/annectere z incorporare/ita qd̄ cedentib⁹ vel dece-
 dentibus huiusmodi monasteriozū abbatibus/vel abbatissis
 seu priorib⁹/vel priorissis/si monasteria ip̄a p̄ priores aut prio-
 rissas forent solita gubernari/aut ea quomodolibet dimittēti-
 bus/liceret alijs abbatib⁹ z abbatissis ac priorissis quozū mo-
 nasterijs alia sic vacātia venirent vniēda corporalē possessio-

nē hmoi vacantiū monasteriorū vniendoꝝ/iuriūqꝝ z p̄tinētia
 rū predictorū auctoritate pp̄ria apprehendere z p̄petuo retine
 re/ac fructus redditꝝ z p̄uentus in dictorū monasteriorū vsus
 z vtilitatē cōuertere/diocesani loci z cuiusuis alteriꝝ licētia mi
 nime requisita p̄ litteras suas concessit facultatem/put in illis
 quarū tenores ac si de verbo ad verbū p̄sentibꝝ insererent ha
 beri volumus p̄ sufficiētē expressis plenius cōtinetur. **Q**uare
 p̄ parte abbatis Cistercij z cōuentus predictorū nobis fuit hu
 militer supplicatū vt facultatē z litteras predictas p̄ illarū sub
 sistentia firmiori approbare/aliasqꝝ in p̄missis oportune p̄uide
 re de benignitate aplica dignaremur. **M**os igitur qui dudū in
 ter alia voluimus qđ petentes beneficia ecclesiastica alijs vni
 ri tenerent exp̄mere vex valorē fm cōmunē extimationē tā bñ
 ficij vniendi q̄ illiꝝ cui vni peteret/alioqñ vniō nō valeret/z
 sp̄ in vnionibꝝ cōmissio fieret ad partes/ vocatis quoz infest/
 quiqꝝ monasterioꝝ z aliorū religiosorū locoꝝ ac p̄sonarū in il
 lis sub suauī religiōis iugo degētū z p̄sertim dicti ordinis quē
 ob p̄sonarū illiꝝ bonos z exēplares mores ac vberes fructꝝ q̄s
 hactenꝝ in agro militātis ecclie attulerūt/z in dies afferre non
 cessant p̄ ceteris in visceribꝝ gerimus caritatis statū in melius
 dirigi/n̄ris potissime tēporibꝝ/supremis desideramꝝ affectibꝝ/
 p̄fatos abbatē monasterij Cistercij z p̄uentū eorūqꝝ singulos
 a q̄buscūqꝝ excōis/suspenꝝ/z interdicti alijsqꝝ eccliaisticis senten
 tijs/cēsuris z penis a iure vel ab hoīe quauis occasiōe vel cau
 sa latis/si quibꝝ quōlibet innodati existūt/ad effectū p̄ntiū dū
 taxat p̄sequēdū harū serie absoluētēs/z absolutos fore censē
 tes/facultatē z l̄ras p̄dictas ac p̄ut illas p̄cernūt oīa z singula
 in eis cōtenta z inde secuta quecūqꝝ auctē aplica z ex certa n̄a
 scientia tenore p̄sentiiū approbamus z cōfirmamus/ac plenū et
 perpetue firmitatis robur obtinere debere decernimꝝ/supplen
 tes oēs z singulos tam iuris q̄ facti defectꝝ si qui forsan inter
 uenerint in eis dē. **P**roqꝝ potioris cautele suffragio facultatē et
 litteras p̄dictas innouamus z in omnibus z p̄ omnia modo et
 forma p̄missis auctoritate z sciētia p̄fatis de nouo p̄cedimꝝ. **A**c
 etiā volumꝝ z ordinamꝝ qđ abbas monasterij cistercij z p̄ tpe

existēs/cessante caplo generali/cū penes eū omnis auctoritas
 dñi capli remaneat/ac etiā ab ipso caplo deputādi premissa
 omnia ⁊ singula facere ⁊ exequi possint. **N**ō obstantib⁹ volun-
 tate nostra p̄dicta/ac alijs cōstitutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ apo-
 stolis/necnō quibusuis de monasterijs p̄dictis p nos ⁊ sedem
 p̄dictā p tēpore factis generalib⁹ vel specialibus reservationi-
 bus/ac reuocationib⁹ similiū facultatū forsā hactenus a sede
 p̄dicta sub quibusuis verborū formis ⁊ clausulis etiā derogato-
 riarū derogatorijs emanatis ⁊ emanādis in posterū/statutis
 quoq; ⁊ p̄suetudinib⁹ monasteriorū ⁊ ordinis predictorū/iura-
 mento/cōfirmatione ap̄lica vel quauis firmitate alia roborā-
 tis/ac omnibus illis que idē **J**ohānes p̄decessor in litteris pre-
 dictis voluit nō obstare/ceterisq; contrarijs quibuscūq;. **N**ulli
 ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre absolutionis/ap-
 probationis/cōfirmationis/cōstitutionis/suppletōis/innoua-
 tionis/cōcessionis/volūtatis/⁊ ordinationis infringere/vel ei
 ausu temerario cōtraire. **S**i quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/
 indignationē omnipotentis dei/ac beatorū **P**etri ⁊ **P**aulli
 ap̄loꝝ eius se nouerit incurfurū. **D**atū **R**ome apud sanctum
Petrū. Anno incarnationis dñice **M**.cccc. lxxxvij. iij. **I**us
Augusti. **P**ontificat⁹ nostri Anno tertio.

Eiisdē per optima ⁊ quasi diuina ad or-
 dinis restaurationē p̄uisio. **Q**uia p̄pter cla-
 mores ⁊ querelas diuersoꝝ regū ⁊ p̄in-
 cipū ac d̄ominorū tēporaliū ex omni par-
 te mūdi sup desolatione monasterioꝝ or-
 dinis/marie sue fundatiōis/inhonestatē
 q; cōuersationis multoꝝ de ordine/solli-
 citabat vt eiectis p̄sonis ordinis de dic-
 tis monasterijs/ordinē in eisdē locis sup

p̄meret/ & aliū ordinē institueret. **S**3 p̄
 pter rōnes in textu positas ex paterna be
 nignitate hoc facere distulit/ tria ordini
 nō minus necessaria q̄ vtilia sub excōis
 late sentētie pena ꝛc. fieri p̄cipiēdo. **V**ide
 licet q̄ generale caplm taliter p̄uideat sin
 gulis annis de bonis visitatorib⁹ & re
 formatorib⁹ q̄ monasteria ordinis vbi
 cūq̄ existētia refozment/ & ad p̄stinā ob
 seruātie puritatē reducant. **Q**u oēs abba
 tes iuxta benedictinā & ordis statuta ve
 niāt aut mittāt ad capitulū generale ap̄d
 cisterciū legitimo cessante impedimēto / aut
 nisi habeāt licētiā ab eo q̄ dare pōt. **E**t p̄
 securitate cōscientiarū vide q̄s ali⁹ ille sit
 p̄ter generale caplm & abbatē cistercij/ in
 quo solo iuxta bullā p̄cedētē caplo cessā
 te residet ordis ptās/ aut ab eis exp̄ssam
 hmōi habēs p̄tatem/ licentiā/ seu excusati
 onē talē dare pōt. **Q**u sub eisdē excōis nec
 nō p̄uationis monasterioꝝ & officioꝝ q̄
 obtinent/ ac etiam cessationis cōmendaz
 late sententie penis coipso incurrendis/
 appellatione nō obstante/ abbates/ com
 x

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruoꝝ
 dei Dilectis filijs
 abbati monasterij Cistercij Babiloneſi dioc̄ et
 diffinitoribus capituli generalis Cistercieſi or
 dinis ꝑ tempore celebrandi. Salutē ⁊ aposto
 licā benedictionē. **A**editatio cordis noſtri aſ
 ſidua hoc inter cetera cōtinet ſpecialiter vt mo
 naſteria ⁊ alia loca eccliaſtica ꝑſertim religiōis
 titulo inſignita/ac in eis diuinis beneplacitis mancipata/ꝑſo
 ne ad debite reformationis normā in ſpiritualibus ⁊ tempora
 libus reducantur. **S**ane ſicut ad noſtrū nō ſine magnis clamo
 ribus ⁊ querelis etiā diuerſorum regū ⁊ principū alioꝝqꝫ do
 minorū temporalium/ noſtriꝫ animi nō parua diſplicentia ꝑ
 uenit auditū/in pleriqꝫ monaſterijs veſtris ab aliquib⁹ citra
 temporū illa vera dicti Cistercieſi ordinis religio que retroac
 tis tēporib⁹ vigere cōſueuerat iā refrigeſcere cepit/ ⁊ aliqui ex
 monachis ⁊ religioſis in illis degentib⁹ ſe in reprobum ſenſum
 dantes/dei timore poſtpoſito/vitā ducūt minus honeſtā quā
 religiōi vſe ꝑueniat/in aiaꝝ ſuarū ꝑniciem/ diuine maieltatis
 offenſam/religiōis opprobriū ac ipſoꝝ monaſterioꝝ detrimētū/
 malūqꝫ exēplū ⁊ ſcandalū plurimoꝝ/qđ credit ꝑceſſiſſe cū mo
 naſteria ꝑdicta ſicut decet ⁊ mandāt inſtituta et ordinationes
 dicti ordinis veſtri ab eorum ſuperiorib⁹ viſitata nō fuerint/ ⁊
 ꝑpterea ꝑrefati reges principes ⁊ dñi maxima cū inſtātia a no
 bis poſtularunt monaſteria ⁊ loca ꝑdicta in eorum terris/re
 gnis/ ⁊ dominijs cōſiſtentia reformari/ ⁊ ad debitā regularem
 normā ⁊ dicti ordinis obſeruantia reduci/ ⁊ eorū aliqꝫ videntes
 malū regūmen religioſoꝝ veſtroꝝ ordinē ipſum in illis ſupꝑri
 mi ⁊ extingui ⁊ aliū ordinem in eis inſtitui ⁊ niſi fuiſſet illa ſpe
 cialis dilectio q̄ ordinē vſm ꝑſequimur/ac etiā ꝑces venerabil
 fratris nſi Johānis epi Albanenſi dicti ordis ꝑrectoris ⁊ nōnul
 loꝝ ꝑlatorū referēdarioꝝ nſoꝝ domeſticoꝝ q̄ dicto ordini vſo
 plurimū afficiūtur/ ⁊ magna cū diligētia ad ſuſcedendū donec
 vobis ꝑmiſſa ſignificarem⁹ nos plurimū hortati fuerunt/ ⁊ ſup
 hoc nobis inſtantiffime ſupplicarūt/ tot clamoribus ⁊ querelis

excitati nō potuissēmus nos cōtinere quin aliquā desup puiss
 onē debitā adhibuissēmus/psertim interueniētibus tot regū/
 principū/et dominoꝝ querimonijs/et plurimozū alioꝝ fidedig
 noꝝ relatione. Quare cupiētes put nostro incūbit officio sup
 his debite puidere/et qđ in monasterijs et locis p̄dictis oīno vi
 geat obseruantia regularis vos paterna caritate licet maiorē
 in modū hortamur in dño et attento monemus/vobis nihilo
 minus in virtute sancte obediētie et sub excōicationis late sen
 tentie pena quā eoipso si cōtrafeceritis incurratis/auctoritate
 āp̄lica tenore p̄sentiiū districte p̄cipiendo mādantes vt omnia
 et singula dicti ordinis vestri monasteria atq; loca vbilibet con
 sistentia p̄ vosmetip̄sos vel alios abbates dicti ordinis vestri
 idoneos quos ad id duxeritis deputandos post capitulū pri
 me celebrandū finitū/et deinde singulis annis p̄sonaliter visi
 tare et que in illis reformatione/correctione/et emēdatione no
 ueritis indigere/illa tam in capitib⁹ q̄ mēbris ac spiritualibus
 et tēporalib⁹ corrigere/reformare/et emēdare/ac ad verā regulā
 et normā dicti ordinis vestri/et fm̄ illius instituta et ordinatiōes
 taliter reducere debeatis/qđ in monasterijs et locis p̄dictis ve
 ra dicti ordinis Cisterciēn religio quā p̄fitemini vigeat et pseue
 ret/ac clamores regū/principū/dñozum/et alioꝝ p̄dictozū ces
 sent/ipsiq; inducant̄ put retroactis tēporibus fecerūt ad am
 pliatiōē et augmentū dicti ordinis vestri/vosq; apud nos et
 hanc sanctā sedē nō imerito cōmendari/et apud diuinam maie
 statem p̄m̄ia felicitatis eterne cōsequi valeatis/qđ si forsan qđ
 nō credimus facere distuleritis/cogemur cōtra vos et dictū or
 dinē vestrū iusticia et honestate id nobis suadētib⁹ p̄ alia opor
 tuna remedia p̄cedere/ac honestis petentiū psertim catholico
 rum regū et principū/quib⁹ deesse nō possumus/votis/sup hoc
 benigne annuere/etiā dictū ordinē vestrū in monasterijs et lo
 cis p̄dictis in quib⁹ vera religio et obseruantia dicti ordinis de
 fecit/qđ nobis certe admodū displiceret/supprimēdo et exting
 uendo/et aliū ordinē in illis instituēdo/ac alia faciendo put de
 sup nouerimus expedire. Nos aut taliter put de vobis cōfidi
 mus puidere vclitis qđ ad p̄missa pagenda nobis nō sit deue

niendū/ipsos reges/principes/et dñi put hacten^o de dicto or-
 dine vestro et religiosi illius cōquesti fuerunt possint/ mutata
 eorū p bona opa vestra et religiosorū dicti ordinis vñi sententia/
 nō imerito vos et dictū ordinē vñm cōdignis laudib^o cōmenda-
 re/ et indies ad bñfaciendū dicto ordini vestro iducant/ in quo
 rē pfecto nobis/ qui vt pdiximus dictū ordinē vñm inter cete-
 ros ordines quadā peculiari dilectione psequimur/ et in visce-
 ribus gerim^o caritatis/ et huic sancte sedi gratissimā effeceritis
Et insup inherētes vestigijs felicitatis recordatiōis **B**enedicti pa-
 pe. xij. pdecessoris nostri/ qui voluit et mādauit ad generale ca-
 pitulū dicti ordinis vestri qd singulis annis celebrat/ oēs et sin-
 gulos abbates q iuxta statuta ipsi^o ordinis vestri tenent acce-
 dere debere etiā sub sili excōis late sentētie pena eo ipso si ptra-
 fecerint incurrēda eisdē abbatib^o iniungim^o et mādām^o vt sub
 penis in litteris ipsi^o **B**enedicti pdecessoris desup pfectis con-
 tētis ad ipm caplm generale singulis annis/ cessante legitimo
 impedimēto/ seu obtēta ab eo qui dare pōt licētia speciali/ quā
 exhibere debeāt venire teneant. **P**recipiētes etiā dicto caplo
 gnālī sub simili pena vt quolibet anno dictā excōis sentētiā
 auēte aplica publicēt et denūcient/ et etiā cū maxima maturita-
 te et diligētia excusationes pponēdas p nō veniētes ad dictū
 caplm generale discutiāt ac examinēt/ et deinde put eis videbi-
 tur/ et sup quo eorū psciētias plurimū oneram^o/ reūciant/ vel ad-
 mittāt/ et alias iuxta līrā **B**enedicti pdecessoris hmōi p̄tinen-
 tiā et tenorē debite pvideāt/ eisdē caplo et abbati **C**istercij p tē-
 pore existenti harū serie liberā facultatē pcedentes innodatos
 hmōi excōis sentētia ob eorū nō accessum ad dictū caplm ge-
 nerale si hoc hūiliter petierint ab illa p se vel aliū seu alios quē
 vel quos ad id duxerint deputandū/ seu etiā deputādos absol-
 uendi/ iniūctis inde eis p mō culpe penitētia salutari et alijs q
 de iure fuerint iniungēda. **L**eterū qz sicut etiā accepim^o nōnul-
 li ex abbatib^o/ siue cōmēdatarijs/ ac priorib^o/ et officarijs mo-
 nasteriorū/ prioratū/ et locoꝝ dicti ordinis vñi p̄tributiōes iux-
 ta taxas p **B**enedictū pdecessorē hmōi factas eos p̄tingentes vt
 decet et tenētur soluere nō curant/ ex quo maximū dicto ordini

p̄iudiciū generat / et si cōtributiōes h̄mōi cessarent sequeret̄ ex
 ide total' dicti ordinis v̄ri destructio. **V**olum' et sub sili excōis
 sentētia ac priuatiōis monasterioꝝ / prioratuū / et officioꝝ q̄ ob
 tinent et p̄ tpe obtinebūt / necnō cessationis cōmēdaz / late sen
 tētie pena / et eoipso incurrēda / p̄cipimus et mandam' vt de cete
 ro singulis annis iuxta taxas h̄mōi mō t̄si infra scripto reducē
 das et limitādas / ac alias iuxta litterarū tā pie memorie Sixti
 pape. iiii. etiā p̄decessoris nostri / quā nostraz / quaz tenores ac
 si de verbo ad verbū insererent̄ haberi volumus p̄ sufficienter
 exp̄ssis cōtinentiā et tenorē / soluāt et p̄ preterito tēpore qui de
 bitores erūt etiā integre satisfaciant / impediētes vero quouis
 mō directe vel indirecte etiā p̄ forū seculare solutionē cōtribu
 tionū h̄mōi / et quicq̄ de illis absq̄ mādato capli generalis aut
 abbatis **L**istercij p̄dictoꝝ p̄cipientes et leuantes / etiā similem
 excōis sententiā incurrāt / a qua tā nō soluētes q̄ impediētes et
 leuātes sine licentia p̄dicta non nisi a **R**omani pontifice / p̄terq̄
 in mortis articulo p̄stituti / et debita satisfactione p̄missa / absol
 ui possint. **P**reterea qm̄ a tēpore quo dicte taxae facte fuerūt mul
 ta monasteria sunt depauperata / et alia in redditib' augmentū
 susceperunt / et nō videtur iustū et honestū qd̄ taxae debeāt solui
 put alias tempore quo dicta monasteria erāt maioris valoris
 seu minoris quā nūc sunt ordinate fuerūt / **I**deo caplo genera
 li mādamus vt de fructib' / redditib' / et p̄uentib' omniū mo
 nasterioꝝ p̄dictoꝝ se diligēt̄ informēt / et iuxta qualitātē di
 ctoꝝ monasterioꝝ et reddituū illoꝝ ac statū in quib' ad p̄sens
 reperiunt̄ taxas h̄mōi reducant / limitent / et moderent / vniuer
 sis et singulis abbatib' / cōmendatarijs / prioribus / et officarijs
 dicti ordinis qui ad solutionē et cōtributionē h̄mōi sūt obliga
 ti / etiā sub sili' penis eoipso incurrēdis / districte p̄cipiēdo mā
 dātes vt quis appellatōis obstaculo nō obstāte / et q̄cūq̄ excepti
 one et dilatione cessantib' ordinatiōi sup cōtributionib' h̄mōi
 p̄ dictum capitulū generale faciende oīno pareant et intrēdant.
Nō obstātib' p̄missis ac cōstitutionib' et ordinationib' ap̄licis
 statutis quoq̄ et cōsuetudinib' monasterioꝝ et ordinis v̄ri p̄
 dictoꝝ / iuramento cōfirmatione ap̄lica vel quauis firmita

te alia roboratis/necnon omnib⁹ illis que p̄fati p̄decessores in
 suis/et nos in nostris litteris p̄dictis volum⁹ nō obstare / cōtra
 rijs quibuscūq; aut si abbatib⁹/cōmendatarijs/priorib⁹/et of-
 ficiarijs p̄dictis/vel quibusuis alijs cōiter vel diuissim ab eadē
 sit sede indultū qđ ad p̄stationē vel solutionē aliquā cōtributi-
 onū nō teneant/et ad id compelli/aut qđ interdicti/suspēdi/ vel
 excōicari nō possint p litteras ap̄licas nō facientes plenā et ex-
 pressam ac de verbo ad verbū de indulto h̄mōi mentionē/et q̄-
 buslibet alijs priuilegijs/indulgētijs/et litteris ap̄licis genera-
 libus vel specialib⁹ quorūcūq; tenorū existant/p que presen-
 tibus nō expressa vel totaliter nō inserta effectus earū impedi-
 ri valeat quōlibet vel differri/et de quib⁹ quorūq; totis tenori-
 bus habenda sit in nostris litteris mētio specialis/que quo ad
 p̄missa volum⁹ eis nullaten⁹ suffragari. **Uerū** qz difficile foret
 p̄sentes litteras ad singula queq; loca in quib⁹ expediēs foret
 deferre volumus et p̄fata ap̄lica auctoritate decernimus qđ il-
 larū transumptis manu alicui⁹ publici notarij inde rogati sub-
 scriptis et sigillo capituli aut abbatis **Cistercij** p̄dictorū vel alte-
 rius prelati/aut p̄sone in ecclesiastica dignitate constitute/seu
 curie ecclesiastice/munitis/ea p̄sus fides in iudicio et extra/et
 alias vbilibet adhibeatur que p̄sentibus adhiberetur si essent
 exhibite vel ostense. **Datum** Rome apud sanctū **Petrum**. An-
 no incarnationis dominice **MD. cccc. lxxxvij. iij. Idus** Augu-
 sti Pontificatus nostri Anno tertio.

Notabile p bulla precedentē.

Ubi alia deessent tribulationū et p̄secutionū ordinis do-
 cumenta/maxime ab anno domini. **MD. cccc. lxx. vsq;** circa an-
 num nonagesimū/impetrationes p̄cedentium et sequentium
 priuilegorū/ordinisq; cōputatiōes /satis ostendūt. **Nā** patrū
 cōsuetudo fuit diuersis tēporibus iuxta emergentes in ordine
 morborum et calamitatū necessitates/ad sanctā sedem p̄ reme-
 dio recurrere. **Et** qz tēpore predicto quasi vbicq; terrarū aduer-
 sus ordinē p̄secutionū fluct⁹/lōge acri⁹ solito isurgebāt/multis

horrendo errore deceptis/adeo vt quasi se inhonestatos puta-
 rēt qui vnū vel duo ordinis monasteria in cōmēdā nō haberēt
 aut saltē pensionē ab ordine nō reciperēt/incredibiles sepi^o cla-
 mores ex omni natiōe ad capituli generalis/prinū autē ad ab-
 batis **L**istercū aures deferebant/idcirco necesse fuit varias ad
 sedē aplicā/ad reges/ceterosq; orbis moderatores/cōitatūq;
 ac iusticiarū rectores destinare legatiōes/oportuneq; ac ipor-
 tune instare/et eos p subsidio pulsare/ne tā nobile sancte m̄fis
 ecclesie mēbrū sub tātis pcellarū anfractib⁹ periret. **U**elut cer-
 ui currebāt aliq; ordinis legati/**A**lij tanq; aqle ad op⁹ sanctum
 volabāt/rugitu mirabili sup tāti ordinis desolatione/etiā celi
 cacumina/terreq; pfūda replētes/et audaci p̄stātia altissimi vin-
 dictā aduersus nefarios tunicā dñi icōsulitē nō solū scindētes
 sed certe violēter dirūpentes/ap̄tis vocib⁹ iplozantes. **Q**uis
 tot principū lras ad sūmū pontificē/sacrūq; collegiū/necnō ad
 eoz pcuratores in curia sup ordinis cōmēdatiōe/cui⁹ multoz
 mēbroz existūt fūdatores. **I**tēq; breuiū aplicoz ad dictos pn-
 cipes/vt cōcessa ordini p̄uilegia p̄seruent/et p̄seruari faciāt nu-
 merabit. **C**ōfidentē siqdē dici p̄t q; nisi p̄fate exhibite fuissent di-
 ligētie/**I**ā iā totus ordo lacerat⁹/dirupt⁹/et cōsūptus esset. **S**z
 quis in reb⁹ hūanis exptus cogitaret talia negocia seu pdigia
 sine maximis et isolitis expen/incredibilibusq; laborib⁹ tracta-
 ri/p̄seq; pcurari/obtineri/et ad effectū deduci posse. **H**ec p̄fec-
 to optime nouerat sūm⁹ pōtifex et tāq; ver⁹ amator ac p̄motor
 ordīs/ipsi⁹ restorationē sitiens/bullā p̄missā ad gnāle caplm
 destinauit. **C**ui⁹ mādat⁹ veluti oraculo diuino gnāle caplm obe-
 dire cupiēs/et sciēs ipossibile ordinē quācūq; p̄speritatis felici-
 tatē p̄sequi posse/nisi decenti ordine circa p̄tributionū annaliū
 taxationē/moderationē/limitationē/receptionē/reliquāq; ea-
 rū dispositionē vt in p̄fatis lris aplicis mandāt/dicte determi-
 natōi cōtributionū eo vigilāt⁹ et deuoti⁹ vacauerūt/ q; affectu-
 osi⁹ ordīs repationē sil et restorationē desiderabāt/sequētē cō-
 dētes diffinitionē/eāq; diuersis patrib⁹ in diuersis mūdi regi-
 onib⁹ exequēdā cōmiserūt/cuilibet cōmissioni monasteria et ta-
 ras in particulari determinādo et subscribēdo/que ex studio b

apponit vt boni ordinis zelatores et filij / q̄ gnāle caplm frequē-
tare nō valuerūt / de singulis pleni⁹ informēt / et ad laborādū
cū teteris in ope sancto ampli⁹ animēt.

Diffinitio sup limitatione / moderatione /
et receptiōe / p̄tributionū / virtute / mādati
aplici superius imediate positi.

Ds frater **J**ohānes abbas **C**isterciensis ceteriq; diffini-
tores capli gnālis cisterciēsi ordinis / **M**otū
facim⁹ vniuersis q̄ in eodē gnāli caplo die
xiiij. mēsis **S**eptēbris. Anno dñi **M**.cccc.
xc. apud **C**isterciū celebrato facta fuit que-
dā diffinitio cui⁹ tenor sequit⁹ / et est talis.

Cum sicut in singulis cōmunitatib⁹ debi-
te gubernatis fieri cōspicit⁹ / partes vniuerse p̄ toti⁹ subleuatio-
ne / cōseruatione / p̄curatione et defensiōe / nō solū substātie tpa-
lis portionē / verū etiā q̄siq; vitā dulcissimā exponāt. **I**ta q̄ ab
exordio sacri hui⁹ ordinis p̄fes singulis annis ad p̄curāda tā-
ti ordinis negocia iuxta agēdoꝝ exigētā / nedū imensos labo-
res / s̄ et certas / magnasq; sup̄ quibet ordinis monasterio pecuni-
arū sōmas / q̄s p̄tributionēs vocabāt / p̄satis locoꝝ facultatib⁹
quibet anno iponere / illasq; tāq; veri rei publice ordinis amato-
res / vniuersi p̄mpto et hylari animo / ad gnāle caplm afferre cu-
rabāt / **A**lioq̄ nūq; tanta / tāq; excellētia ipetrari p̄uilegia / aut
in tm̄ ipsi⁹ ordinis dec⁹ / vltra vite et meritoꝝ sanctimonīā / sub-
limari valuissent. **T**ex qz tractu tēporis in diuidēdis / assignā-
disq; hmōi p̄tributionū sōmis sup̄ quolibet monasterio / nōnū-
q; graues inter deputatos p̄trouersie seu dissensiōes oriebant⁹ /
et ventilabant⁹. **P**ro pace et q̄ete inter eos tpe felicitis recordatio-
nis dñi **B**ēdicti pape. xij. sacri hui⁹ ordinis p̄fessi / florēte ordi-
ne / et in suo vigore laudabiliter subsistēte / p̄fes sc̄tā et religiosa co-
gitatiōe cupiētes ordinē iugiter pacifice in suis libertatib⁹ / p̄uile-

gis et quiete conseruari/necno queq; ipsius agenda in curia Ro-
 mana/in caplis generalib⁹/in collegijs et vniuersitatib⁹/in im-
 petrationib⁹ priuilegiorū/in legationib⁹ cōmissariozū/et nunci-
 orū/ad principes/et vniuersa ipsius ordinis negocia psperere et
 feliciter cōmunibus expen̄s dirigi/tractari/et pcurari/certas dic-
 tarū cōtributionū annualiū sōmas cuilibet monasterio limita-
 tas taxauerūt/et imposuerūt. **V**identes autē multiplicia tanti
 ordinis negocia p vniuersam mūdi latitudinē diffusa/et certe
 varia ac grauissima/vt omnis rect⁹/et expertus iudicare potest
 oculus/saxerūt sōmā nouē miliū librarū/p ordinaria et ānua
 pcuracione seu directione/dictorū agendorū ordinis fore ne-
 cessariā. **A**bboc minorē et annuā ptributionū taxā nouē miliū
 librarū sup monasterijs imposuerunt. **S**ed q; sepius alia ma-
 gis ardua supuenire solent negocia/aliā dictarū cōtributionū
 ordinauerūt duodecim miliū librarū taxā. **S**i autē grauiora im-
 minerent agenda/vt sunt impetrationes puilegiorū/et similia/
 que nō nisi magnis expediti valent impēsis/aliā octodecim mi-
 liū librarū taxā deputauerūt. **E**t p extremis seu maxime ardu-
 is necessitatibus/quartā scz vigintiquattor miliū librarū taxā
 astallauerūt/put antiq̄ et recētia ordinis registra luce claris h-
 oia ostendūt. **E**t his medijs cū generale caplm qlibet anno p̄si-
 derās tunc currētes ordinis necessitates vnā dictarū taxaz sol-
 uēdā declararet/in p̄mptu absq; vltiori vacatiōe/ seu expen̄s
 quilibet q̄tū soluere teneret cognosceret. **E**t q̄diu more pacifi-
 co certis annorū curriculum rem tanti ordinis sub ista forma p-
 curarūt ordinis psone/et ad bonū cōe ordinis se deuotas et fer-
 uētes/vt p̄mittit exhibuerūt/tādiu ordo ipse q̄t⁹/liber/et refor-
 mar⁹/in sanctimonie excellētia/fame glia/et bonoz tpaliū opu-
 lētia floruit/postmodū nōnulloz caritate paulatim refrigescē-
 te/submissaq; sc̄tā et pia affectione/ad bonū cōe/multis poti⁹
 sua ppria et particularia curatib⁹ cōmoda/ac omissa gnāliū ca-
 pituloz fraq̄ntatiōe/ambiciosoz lordinat⁹ appetit⁹/seu auidi-
 tas ad inuadēdū monasteria et loca regularia ipsi⁹ ordis excre-
 uit/hisq; et alijs medijs ordo tādē multifarie lesus/plurimū dis-
 rupt⁹/et ad pauperiē miserabilē redact⁹/faciliter absq; sufficiē-

et defensione psequentiū p̄da facta videt̄/ adeo vt iā maiore portio
 rū monasterioꝝ p̄te in cōmēdā occupauerint/ et heu patris mo
 rib⁹ abiectis/ pegrini/ et a priorib⁹ alieni rit⁹ introducti p̄spiciū
 tur. **E**x quib⁹ vt clare liquet monasteria ad nō min⁹ icredibilē
 q̄ lamētibilē in vtroq̄ statu deducta sūt ruinā. **S**ucceuerūt in
 sup iuxta mūdane infelicitatē/ vertibilitatē/ occasiōes nō parue
 desolatiōis et extinctiōis monasterioꝝ vtriusq̄ sex⁹/ p̄p̄t̄ q̄s ma
 gna eoz ps/tū qz destructa aut alijs ecclesijs et ordinib⁹ vnita/
 tū qz fortissimis manib⁹ sūt cōmēdata/ nihil de dictis p̄tributi
 onib⁹ soluāt. **A**lia vero monasteria a centū annis et ampli⁹ p̄p̄
 ter guerraꝝ turbines/ et inde sequētes locoꝝ desolationes/ vix
 quartā aut quintā dicte astallationis nouē miliū librarū par
 tē/ pauca medietatē/ et paucissima partē suā dicte astallationis
 cōtulerint seu soluerint/ paucioribus exceptis quozū taxē fue
 runt p̄ minime. **P**lures vero et si extunc supna miseratione fue
 rint locupletati/ in nullo tū sommā tunc eis cum essent paupe
 res iuxta facultatē illius tēporis impostā/ aut cuiusdā mode
 rationis postea p̄pter guerraꝝ vastitates intuitu pietatis sec
 te transire/ seu agere p̄ alioꝝ supportatione voluerūt/ sed cōi
 ter difficiliores reperiuntur/ vnde his et alijs pluribus medijs
 in tantū dicte cōtributiones extenuate sunt/ vt cōmunibus an
 nis vix mille ducentū/ aut raro mille trecentarū librarum turo
 nenū/ sommā/ et sepe minus vt clare docent computationes/ cō
 plere valuerunt. **Q**uequidē sommā cōmunib⁹ et annuis ineu
 tabilib⁹ expenū vt sunt capli generalis/ reddituū p̄ ordinē debi
 torū/ collegioꝝ ordinis/ et similiū a centū annis nullaten⁹ suffi
 cere potuerit. **O**bhoc necesse fuit et est singulis annis expenū or
 dinis supare receptā/ q̄nq̄ in. ccc. q̄nq̄ in. cccc. q̄nq̄ in. **M**. lib.
 et amplius/ et **C**isterciē de propria sui monasterij paupertate
 sommas ordini prestare/ et ei succurrere. **I**ndeq̄ debita ordi
 nis ad **C**isterciū tā noua q̄ antiqua crescere. **M**erito itaq̄ plā
 gēs ordo sanct⁹ clamare cogit/ **I**nfirmita ē in paupertate virt⁹
 mea/ **I**nterim plures ordinis amatores ipsi⁹ ardēter restaurati
 onē i vtroq̄ statu sitiētes/ l3 p̄tributionū taxā vt poterāt solue
 rēt/ nihilomin⁹ vidētes alios aut nihil aut valde parē soluē/ se

tanq̄s grauatos p̄rētes/a murmure corda z ora vix poterāt co-
 hercere. Plures q̄z cēsuraꝝ fulminatōes min⁹ iusto timētes/
 z manū claudētes/ordinis receptā quasi ex toto vacuā relinq̄-
 rūt. Porro i ḡuescētib⁹ z vltra modū p̄ualētib⁹ varijs p̄secutiōi-
 b⁹ ord̄is/p̄sertim p̄ cōmēdas q̄si vbiq̄z serpētē/p̄ monasterioꝝ
 alienatōes/p̄ multoꝝ ordinarioꝝ monasteria suis iurisdicōib⁹
 submittere/z ab eis subsidia extorq̄re nitentiū/exq̄sita molimi-
 na/ne tā gl̄iosū scē matris ecclie mēb⁹ miserabilē idensū rue-
 ret/altissimo a paucis annis quorūdā zelatorū corda excitātes/
 cū maioris z acrioris p̄secutiōis tpe op⁹ sit vigilātiōes resistē-
 tias z defensiōes adhibere/vt apud sedē aplicam z alibi reme-
 dia diligēter q̄rerent p̄cluserūt. Idcirco diuersis vicib⁹ caplm̄
 gnāle reuerēti d̄nos abbates Cisterciū/p̄sertim modernū z eius
 p̄decessorē instātissimis p̄cib⁹ rogauit/vt p̄ sui ordinis restau-
 ratiōe sedē peterēt aplicam. Quiquidē operi sancto vires libe-
 raliter applicātes amplissima z dignissima obtinuerūt p̄uilegia/
 variasq̄ p̄ se z p̄ alios/ad p̄ncipes/ad iusticiaꝝ curias/z ad reli-
 q̄s orbis moderatores/p̄ se z p̄ alios exercuerūt legatiōes/ Ex
 quib⁹ ordo iā d̄no miserāte in vtroq̄z statu respirare z renouare
 p̄spicit. Ad q̄rū oim̄ expen̄ necessarias/vtrunq̄z serendas gnā-
 lis capli p̄uidētia/p̄riscōꝝ mores/ac laudabiles aliaꝝ cōita-
 tū cōsuetudines imitādo/certa tūc decreuit sup̄ totū ordinē ca-
 ritatiua imponere subsidia/que tū ratiōe z ad causam p̄missio-
 rū vix p̄ medietate soluta fuerunt/aut recepta/annuis tū con-
 tributionib⁹ p̄pter dicta subsidia quasi totaliter illis annis ces-
 santib⁹. Cūq̄ nec ista tāt⁹ ordinis necessitatib⁹ sufficerēt neces-
 se fuit p̄ dictū caplm̄ gnāle nōnullas in banco ad interesse ac-
 cipe pecunias. Opus siq̄dē erat/ aut miserabilib⁹ ocul⁹ vltimā
 z irrepabilē ordinis ruinā asp̄icere/aut cū talib⁹ expen̄ saltē tūc
 remedia p̄curare oportuna. Premissis isup̄ ord̄is calamitatib⁹
 z miserijis mult⁹ medijs z occasionib⁹ ad sanctissimi d̄ni n̄ri au-
 res p̄ueniētib⁹/vt innata bonitate pat̄nis affectib⁹ sacro ordi-
 ni ab ineunte etate afficit/ Inter cetera sub grauissimis censu-
 ris iteratis vicibus p̄ aplica scripta in forma rigorosa patrib⁹
 gnāle caplm̄ celebrātib⁹ mandauit z p̄cepit quaten⁹ p̄ cōmuni

ordinis statu feliciter dirigendo ⁊ releuando omni cū diligenti-
 a ⁊ studio cōtributiones hmoi de nouo/habito respectu ad p̄
 cedētes taxat/ ⁊ ad modernū cuiuslibet monasterij valorē taxa-
 rēt/limitarēt/determinarēt/ assiderēt/ ⁊ cuiuslibet monasterio in
 particulari iponerēt/ aliaq; ordiis debita diligēter/ sub eisdē pe-
 nis quibuslibet abbatib⁹/ cōmendatarijs/ ⁊ monasterioꝝ offi-
 cialib⁹ mandās quaten⁹ sommas sic vt p̄mittit p̄ gnāle capi-
 tulū determinatas ⁊ impositas/ seu determinādas ⁊ imponen-
 das integralit̄ deputatis cōmissarijs ordinis ⁊ abbatis **L**ister-
 cij annis singulis/terminis ac locoꝝ p̄ eos assignādis p̄solue-
 rent/ vt defensionī ac directionī ordinis deinceps applicent̄ ma-
 gna sub penarum ecclesiasticarum in terminatione inhibēdo/
 ne quisq; de dictis cōtributionib⁹ absq; dicti capituli/ aut dñi
Listercij mandato exp̄sso ⁊ ordinatione/ quicq; recipere aut re-
 tinere/ seu quouismodo impedire p̄sumat. **¶** Quibus nau-
 fragijs/ malis/ ⁊ incōuenientib⁹ supius enarratis p̄sens gene-
 rale capitulū p̄ viribus occurrere/ ⁊ mādatis sanctissimi patris
 iustissimis quidē/ ac ordini p̄ necessarijs obtēperare/ necnō ordi-
 nē a talibus miserijs/ vsurarūq; voraginib⁹ ⁊ debitorū inuo-
 lutionibus liberare/ ac ipsū ordinē ad pristinū integritatis sta-
 tum restaurare cupiens/ ⁊ vt iā obtenta priuilegia incōcussa et
 integra obseruari possint. **¶** Maxime vero ne ampli⁹ subsidia q̄
 cunq; vltra dictas cōtributiones ordinarias p̄ hmoi reb⁹ com-
 munib⁹ ordinis sup ordinē/ p̄sertim sup monasterijs religiosoꝝ
 rū iponere necesse sit/ sed oīa regulariter ⁊ quiete/ sicut p̄speri-
 tatis tēpore olim fieri solebat/ in eo semp̄ fiant/ matura delibe-
 ratione/ ⁊ p̄bitatis equitate/ ac vnanimi omni sententia/ inse-
 quēdo cōclusionē Anno dñi **M**.cccc.lxxxvij. p̄ generale capi-
 tulū sup hoc factā/ ⁊ confirmatā/ valore ⁊ facultate cuiuslibet
 monasterij p̄ debitā informationē habitis/ hmoi cōtributionū
 sommas vsq; ad aliā capli generalis dispositionē/ in vno volu-
 mine seu codice moderādo ⁊ ordinādo taxauit/ limitauit/ ordi-
 nauit/ astallauit/ ⁊ cuiuslibet monasterio vt p̄missum est imposu-
 it/ ac tenore p̄sentis diffinitionis taxat/ limitat/ ordinat/ astal-
 lat/ ⁊ cuiuslibet monasterio imponit/ put in dicto volumine seu

codice sup hoc cōfecto /z p̄sentialiter notarijs dicti capli gene-
 ralis porrecto plenius cōtinetur. **E**isdē notarijs p̄cipiens qua-
 renus dictū volumē seu codicē fideliter transcribant /z cū alijs
 rebus ordinis apud **C**isterciū seruandū reponāt /cassatis oīno
 reuocatis /z annullatis /tā aplica q̄ ordinis aucte q̄buscūq̄ alijs
 limitationib⁹ /astallatiōib⁹ / gratijs /aut taxis /p̄ quoscūq̄ huc
 usq̄ sup dictis cōtributionib⁹ factis /z ipsis ad p̄sentē declara-
 tionē seu taxā reductis /necnō cōmissionib⁹ alijs quibuscūq̄
 sup cōtributionib⁹ aut subsidijs ad quodcūq̄ tēporis spaciū
 cōcessis /religiosis ac deuotis affectionib⁹ vniuersos monaste-
 riorū ordinis abbates /cōmendatarios /p̄ores /rectores /recep-
 tores /p̄curatores /bursarios /cellararios /officiarios /admini-
 stratores /admodiatores /seu arrendatores tā religiosos q̄ se-
 culares /cuiuscūq̄ dignitatis /stat⁹ /vocationis /aut cōditio-
 nis existant /benigne admonens /z exhortans. **E**t nihilominus
 eis /z cuilibet eorū districtius aplica /z ordinis auctoritatib⁹ in
 virtute salutaris obediētie /z sub excoicationis / necnō suspēn-
 ac etiā priuationis a suis dignitatib⁹ /z officijs late sentētie pe-
 nis /ac censuris in litteris aplicis /statutisq̄ /z diffinitionib⁹ or-
 dinis expressis /z cōtentis mandans /z p̄cipiens /quaten⁹ p̄mis-
 sa mente deuota recogitando /seq̄ veros /z bonos ordinis fili-
 os /z fideles amatores vt tenent /ostēdendo /z exhibendo /som-
 mas dictarū cōtributionū eorū monasterijs vt p̄missum est im-
 positas seu poti⁹ moderatas /z renouatas /regulatas /z ad iu-
 sticie limites reductas /z astallatas /cū restis seu arreragijs /tā
 dictarū cōtributionū q̄ subsidiōrū /presertim a quindecim an-
 nis nouissime transactis debitis /p̄mpte /z absq̄ dilatione ad
 opus sanctū ordinis /cōmissarijs /z eorū deputatis /tēporib⁹ et
 locis /p̄m patriarū /z locoꝝ p̄siderationē p̄ reuerendissimū dñm
 nostrū **C**isterciēn /seu cōmissarios vel eorū deputatos p̄figēdis
 /z assignādis ad integrū soluāt /vel p̄solui faciāt. **S**i autē p̄mis-
 sū abbatū /cōmendatariorū /priorū /seu officiariorū /cā vel cul-
 pa /aut negligētia /seu dilatiōe /aut recusatiōe /ad eos vel eorū
 monasteria p̄p̄t nō solutionē h̄mōi taxaz locis /z t̄pib⁹ vt p̄mis-
 sū est assignatis fuerit p̄ dictos cōmissarios sc̄do aut tertio vel

pluries remittendū/sub dictis penis cū taxa seu sorte p̄ncipali
 etiā expen̄ rōnabiles sup hoc factas iuxta dictoz cōmissario:ū
 arbitriū indilate p̄soluāt/vt vel sic singulis annis ordo p̄fecte
 statū suū in caplo gnāli cognoscat. **Q**uoz oīm speciales cōmis-
 siones ⁊ distributiones ipse reueren̄ pat̄ noster cisterciēn assigna-
 re/mutare/⁊ disponere poterit/put ⁊ q̄tiens ordini magis con-
 gruere viderit. **Q**uo circa p̄ns gnāle caplm de discretōe/p
 uidētia ⁊ fidelitate moderni abbatis monasterij de. **M.** ad ple-
 nū p̄fidēs cōmittēdo sibi tenore p̄ntiū in d̄tute salutaris obedi-
 entie ⁊ sub penis infra scriptis/nisi ordis imo veri⁹ aplicis paru-
 erit mādatis/mādat ⁊ p̄cipit/q̄ten⁹ oibus ⁊ singul̄ excusatōib⁹
 cessantib⁹ ⁊ postpositis/siue p se/siue p subexecutores/seu rece-
 ptores/aut collectores/seu nuncios sp̄ales siue religiosos/siue
 sclares p eū deputādos infra viginti dies receptionē p̄ntis dif-
 finitiōis imediate seq̄ntes/sup q̄ ei⁹ p̄sciētia corā deo oneram⁹/
 oēm possibile ⁊ indissimulatā faciat ⁊ adhibeat diligētia/exe-
 quēdi/⁊ ad effectū deducēdi ⁊ deduci faciēdi p̄ntē diffinitionē/
 ⁊ si p̄sonalit̄ vacare ⁊ ad loca ire nō potuerit hoc ipsū p̄ p̄dictos
 suos subdelegatos vel deputatos/seu collectores/aut nuncios
 diligent̄ exeq̄ faciat/dādo eis ⁊ cuilibz eoz noie ordis auctem
 facultatē ⁊ p̄tātē/petēdi/exigēdi/requirendi/leuādi/ ⁊ p̄cipiēdi
 oēs ⁊ singulas hmōi dictaz p̄tributionū sōmas ⁊ q̄ttas mona-
 sterijs infra scriptis vt p̄mittit̄/taxatas ⁊ ipositas/cū restis ⁊ ar-
 reragijs tā p̄tributionū q̄ subsidioz p̄cedētū/p̄sertim a q̄nde-
 cim ānis nouissime transactis. **D**e receptis q̄ bonas ⁊ validas
 q̄ctātijs faciēdi/seu fieri p̄curādi. **S**ōmas aut̄ receptas cū cla-
 ris ⁊ itegris cōputatiōib⁹ ilico ⁊ diligēter ad p̄fatū reueren̄ d.
M. cisterciēn p reb⁹ ordis trāsmittat/seu in bancho ad soluti-
 onē debitoz ordis iux ipsi⁹ reueren̄ dñi cisterciēn ordinatiōem
 reponat/q̄ctātijs bonas a bācharijs recipiēdo. **C**ōtradic-
 tores vero ⁊ rebelles seu soluere renuentes aut differētes seu
 quictātijs a dicto tēpore quindēcim annozū eis ostēdere nolē-
 tes/aut differentes/seu dissimulantes/si in eorum facultate/
 tam abbates/commēdatarios/priores/cellararios/bursarios
 rectores/receptores/p̄curatores/admodiatores/seu arrēdato-
 res/q̄ qlibet dictoz mōasteriozū officarios seu administratores

tam religiosos q̄ seculares cuiuscūq; dignitatis/stat^o/peminē
 tie/aut cōditionis existāt/vt taxas et quottas dictarū cōtributi
 onū dictis monasterijs vt p̄mittit̄ ipositas et inferi^o subscribas/
 cū restis et arreragijs tā contributionū q̄ subsidiorū et expensū rōna
 bilib^o vt p̄missum est/et fm declarationē p̄missam infra tēpus et
 in loco competēti/p̄ ipsum cōmissariū p̄figendis/et p̄ deputatū
 seu collectore ab eo deputatū declarādis/seu denunciādis/in
 casu supradicto et in forma superi^o declarata sub excōis/aggra
 uationis/necnō suspēsi et interdicti/ac etiā priuatiōis a suis di
 gnitatib^o/administratiōib^o/officijs/et beneficijs. Necnō inhabi
 lilitatis ad quēcūq; beneficia officia ecclesiastica habēda/ aut
 obtinēda/ac sub alijs sentētijs/censuris et penis lati^o in p̄uile
 gijs aplicis nouis et veterib^o/ac in statutis et diffinitionib^o or
 dinis cōtentis et declaratis/aplica et ordinis auctoritatib^o p̄fa
 tis palā et publice. Necnō et si opus sit p̄ affixionē ad valuas ec
 clesiarū/seu alias put melius sibi visum fuerit expediēs realit̄
 et cū effectu sibi soluant/moneat et requirat. Et casu quo p̄dicti
 sic moniti aut aliqui eorū mandatis et monitionib^o sibi modo
 p̄missis factis/infra terminū monitiōis (q̄d absit) parere/obedi
 re/seu ob tēperare recusauerint/vel cōtempserint/aut neglexe
 rint/apellationis obstaculo iuxta aplicū decretū nō obstaūt/et
 in nullo executionē p̄sentū impediēte/eosdē et quēlibet eorūm
 ad docendū et legitimā fidē faciēdū se eisdē litteris monitorijs
 iuxta et scdm earū formā et tenorē realiter et cū effectu paruisse/
 obediuisse/et ob tēperasse/primo/secūdo/tertio/ac p̄ prima/se
 cūda/et tertia dilationib^o/et deinde quarto ex abūdanti ad om
 nē ipsorū duriciā seu maliciā cōuincendā/ et vltimo ad vidēdū
 se excōis/suspēsi/et interdicti/aliasq; sentētijs/ censuras/ et pe
 nas in p̄fatis litteris aplicis/statutisq; et diffinitionib^o ordinis
 cōtētas/ob et p̄pter nō paritiōē litterarū monitoriarū h̄mōi
 incidisse et incurrisse declarari. Sententiāq; declaratoriā desup
 in scriptis ferri et p̄mulgari/vel dicendū et causam si quā habe
 ant allegandū/incidisse et incurrisse declarari. Sententiāq; de
 claratoriā cōtra tales inobediētes et rebelles in scriptis ferri et
 p̄mulgari ipse abbas monasterij de. H. citari faciat. Et eosdē

inobedientes et rebelles sententias et censuras ecclesiasticas in
 eisdem litteris monitorijs contentas/ob et propter non paritionem ea-
 rundem incidisse et incurrisse sententialiter declarat/ac sententiam
 declaratoria contra eosdem inobedientes et rebelles in scriptis
 ferat/et promulget. Et deinde si opus fuerit et aliqui huiusmodi senten-
 tias sustinendo non paruerint put iuris fuerit iuxta dictarum lit-
 terarum applicarum tenorem aduersus eos procedat. **¶** Ceterum pro con-
 scientiarum securitate presens generale capitulum eidem abbati mo-
 nasterij de. **M.** auctoritate et facultate omnibus et singulis prefatis
 qui forte propter non paritionem/seu in premissis quascumque sententias
 censuras/et penas/seu aliquas earum incurrerint/quotiens resti-
 piscetes et ordini obediens se exhibuerint sommas principales
 cum restis predictis et expensarum rationabilibus persoluerint munus abso-
 lutionis conferendi/et cum eis super irregularitatibus inde contrac-
 tis dispensandi concedit et indulget sub dictis penis et censuris inhi-
 bendo ne quicumque preterea quatuordecim pecunie summam sibi aut
 alteri seu cuiquam monasterio pro ordine ut pretendit debitarum seu
 alias quicumque de summis predictis contributionum et restarum retinere
 seu pro se vel alium sibi applicare/aut quolibet alias quam ut premissum
 est directe vel indirecte quacumque via impedire presumat. Denique
 ad vitandum errorem qui sepe in recepta contributionum huiusmodi circa
 monetarum estimationem seu valorem in diuersis regionibus contin-
 gere solet. Presens generale capitulum pro pace filiorum ordinis edic-
 to firmissimo declarat/ut pro libras in Francia Gallia Cisalpina
 intelligantur libras turonesis/in Italia/puicijis transalpinis/et Un-
 garia ducati/in tota Germania regnisque et dominijs adiacenti-
 bus floreni Rerens/in Anglia/Scotia/et Hybernia/Salucia in
 Hispania/Portugallia. etc. floreni Arragonesis. Presenti commis-
 sione quo ad superius notatum commissarium pro immediatum sequens tri-
 ennium duratur in suo vigore duratur. Datum in diffinitorio no-
 stro Aisterciensi sub appensione sigilli nostri Anno mense et die predicti.
 Sequuntur nomina et quotte dictorum monasteriorum.

¶ Non solum autem premissa/summi pontificis iussibus obtempe-
 rans capituli generalis zelus et deuotio diffiniuit et ordinauit/

sed et iuxta earundem litterarum apostolicarum preinsertarum mandatum per uniuersam mundi latitudinem presbiteros et religiosos deputauit uisitatores et reformatores ex abbatibus ordinis districta seueritate eis precipiendo ut tam apostolica quam ordinis auctoritate utriusque sexus monasteria et loca ordinis indissimulater uisitent simul et diligenter refovent/vicia expellendo et extirpando/virtutes secundum salutaria ordinis instituta restaurando et nutriendo/sacras patrum ceremonias in seruitio diuino claustralique obseruantia/et omnia alia conuersatione reparando/necnon cuncta ad sacre religionis puritatem in capite et membris resuscitando/scholares idoneos cum debitis prouisionibus ad collegia uniuersitatum iuxta domini Benedicti pape. xij. reformationem transmitti faciendo. Et ut abbates capitulum generale frequentat precipiendo/ut vel sic cum diuino auxilio sancta hec religio ad pristinum sanctimonie decus tandem reducatur.

Eiusdem. Gratia specialis ad dominum Cistercij et quattuor primas eius filias/que per ordinis decore possint perpetuis temporibus in locis ordinis pallas altaris/queque ornamenta ecclesiastica/corporalia/vascula ad reponendum sanctam eucaristiam/ac imagines benedicere/calices consecrare etiam undecumque illa ad eos deferant/mitra/anulo et alijs insignijs pontificalibus uti/benedictionem sollempnem ad missas/vesperas/et matutinas in locis ordinis/et parochialibus eis subiectis/seruatis gradibus superioritatis inter eos/dare minores ordines per

sonis ordinis conferre. Altaria de nouo constructa / translata / restaurata / aut mutata in locis ordinis consecrare. Recepto prius chrismate sacro ab aliquo antistite catholico / et sic ut videtur possunt aqua benedicta ad hoc requisita (que gregoriana dicitur) benedicere. **¶** Abbas Cistercij quibuscumque monachis sui ordinis / alij vero quattuor suorum monasteriorum religiosi idoneis / subdiaconatus et diaconatus ordines conferre. Ipsique antequam illucescat dies (circa tamen diurnam lucem) missam sine culpa celebrare ac per alium celebrari facere possunt / id tamen parce fiat. **¶** Pro conseruatione exemptionis et libertatis ordinis ab episcopis ordinariis qui preteritum benedictionis nouorum abbatum et abbatissarum iurisdictionem usurpare nonnunquam pretendunt / abbas Cistercij abbatibus et abbatissis ordinis huiusmodi tanquam omnium eorum pater munus benedictionis conferre potest. **¶** Vidimus fides adhibeatur sicut originali. etc.

Innocentius Ep̄s seru^o seruo-
rum dei. Dilecto
filio Johanni abbati monasterij Cistercij Ca-
biloneſi dioc. Salutē et aplicam benedictio-
nē. Exposita tue deuotiōis sinceritas / et religio-
nis p̄meretur honestas vt tam te quē speciali
dilectione p̄sequimur / q̄ tuū et alia quattuor p̄n-
cipalia tui Cisterciēſis ordinis monasteria post
et p̄ dictū monasteriū tuū imediate fundata / primas quattuor
illius filias nūcupata / cōdignis honorib⁹ attollamus / ac speci-
alibus fauoribus et gratijs p̄sequamur. Cū itaq̄ sicut exhibi-
ta nobis nuper p̄ parte tua petitio continebat ex priuilegijs et
indultis aplicis tibi et aliorū quattuor monasterioꝝ predictoꝝ
abbatib⁹ p̄ tempore existētib⁹ vt oēs ordines minores p̄so-
nis ordinis eiusdē intra monasteria p̄dicta cōferre / ac pallas al-
taris / et alia ornāmēta ecclesiastica benedicere / ac mitra et ānulo
et alijs pontificalib⁹ insignijs vti / necnō in ipsis et alijs mona-
sterijs et prioratib⁹ illis subiectis / ac parrochialib⁹ et alijs eccle-
sijs ad eos cōmuniter vel diuisim p̄tinentibus q̄uis eis pleno
iure nō subessent / benedictionē solennē post missarū vesp̄eraz
et matutinarū sollēnia / dūmodo in benedictione h̄mōi aliquis
antistes / vel aplice sedis legatus p̄sens nō foret / elargiri ac ec-
clesias et monasteria dicti ordinis quotiens foret oportunū / dū-
modo ex homicidio illa polluta nō forent recōciliare / aqua pri-
us p̄ aliquē catholicū antistitē vt moris est benedicta obtenta
valerent / diuersis vicib⁹ ac partibus quādoq̄ sigillatim / q̄nq̄
simul put ipsa priuilegia edocent cōcessum fuerit / et ab aliqui-
bus hesitetur an tu et dicti abbates pallas et alia ornāmēta hu-
iusmodi extra ipsius ordinis monasteria / et etiā illa que ad mo-
nasteria et loca dicti ordinis nō spectarent / et an possint in qui-
buslibet alijs monasterijs et locis dicti ordinis vtriusq̄ sex⁹ be-
nedicere / licet abbates p̄cessores a tanto tēpore citra cuius con-
trarij hoim memoria non existit p̄missa omnia seu maiorē par-
tem facere cōsueuerint / Nos qui ordinē ip̄m p̄ ceteris in visce-
ribus gerimus caritat⁹ / et illū intendim⁹ nō minoribus gratijs

et priuilegijs quã p̄decessores n̄ri fecerint decorare/tuis in hac
 parte supplicationib⁹ inclinati/tibi et successorib⁹ tuis/ac dictis
 abbatib⁹ aliorũ quattuor monasteriorũ p̄dictorũ nunc et p̄ tẽ-
 pore existentibus/vt de cetero p̄petuis futuris tẽporibus pre-
 dicta et quecunq; alia vestimẽta/ac ornamenta ecclesiastica/cor-
 poralibus/vasculisq; ad reponẽdũ sacrã eucharistiã/ac imagi-
 nib⁹ quibuscunq; cõprehensib⁹/in locis et domib⁹ dicti ordinis b̄n-
 dicere/et calices cõsecrare/tã de dicto ordine q̄ si ad vos aliũ de
 nõnũq; deferant/ac altaria v̄ nouo p̄structa/seu trãslata/restau-
 rata/aut mutata i quibuscunq; locis dicti ordinis chrismate sacro
 pri⁹ ab aliq; catholico antistite recepto p̄secrare/et etiã b̄ndictio-
 nẽ sollennẽ post missarũ/vesperarũ/et matutinarũ sollennia in
 quibuscunq; monasterijs/domib⁹ atq; locis dicti ordinis vtri-
 usq; sexus seruatis gradibus superioritatis inter vos elargiri/
 ac ne monachi dicti ordinis p̄ suscipiẽdis subdiaconat⁹ et dia-
 conatus ordinibus extra claustrũ hincinde discurrere cogant/
 tibi et successorib⁹ tuis vt quibuscunq; dicti ordinis monachis/
 alijs vero quattuor abbatibus p̄fatis/ac eorum successoribus
 vt suorũ monasteriorũ p̄dictorũ religiosis quos ad id idoneos
 repperitis/subdiaconat⁹ et diaconat⁹ ordines h̄mõi alias rite
 cõferre/et cũ negotiorũ qualitas p̄ tẽpore ingruentiũ id exe-
 gerit anq; illucescat dies/circa tamẽ diurnã lucẽ/ita qd id nec
 vobis nec sacerdoti taliter in p̄sentia vestra celebranti ad cul-
 pam valeat imputari/missam in vestra et cuiuscunq; vestrum/ac
 familiarũ vestrorũ vobiscũ p̄sentia p̄ vosmetipsos missam ce-
 lebrare et p̄ aliũ sacerdotẽ idoneum facere celebrari. Et qz inter-
 dũ p̄pter munus benedictionis quod p̄ ep̄os/abbatib⁹/et ab-
 batissis dicti ordinis impendit cõtentiones ac priuilegiorũ or-
 dinis vestri lesiones oriunt̄ sub eo pretextu qd ep̄i p̄fati ex im-
 pensione muneris h̄mõi p̄tendunt aliquã postmodũ in eos et
 eorũ monasteria/iurisdictionẽ/et superioritatẽ cõtra dicti ordi-
 nis vestri priuilegia habere/tibi et successorib⁹ tuis p̄dictis dũ-
 taxat/vt munus benedictionis h̄mõi quibuscunq; dicti ordinis
 abbatibus et abbatissis impendere/ac abbatibus et abbatissis
 predictis vt dictum munus a te et successoribus tuis p̄fatis re-

cipere libere ac licite possitis et possint auctoritate apostolica et
 ex certa scientia tenore presentium de specialis dono gratie indul-
 gemus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apo-
 stolicis/necnon omnibus illis que in litteris privilegiorum et in-
 dultorum huiusmodi concessum est non obstando/ceterisque contra-
 rijs quibuscumque. Provisio quod huiusmodi concessione ante diem
 celebrandi seu celebrari faciendi parce utamini/ quia cum in al-
 taris officio imoletur deus noster dei filius Iesus christus qui
 candor est lucis eterne/ congruit hoc non noctis tenebris fieri sed
 in luce. Verum quia difficile foret presentes litteras ad singula
 queque loca in quibus expediens fuerit deferre volumus et pre-
 fata auctoritate decernimus quod illarum transumptis manu pu-
 blici notarii inde rogati subscriptis/ et sigillo tuo aut alicuius cu-
 rie ecclesiastice/seu persone in ecclesiastica dignitate constitute mu-
 nitis/ ea proorsus fides indubia adhibeatur que presentibus adhi-
 beretur si essent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino homi-
 num liceat hanc paginam nostre concessionis/voluntatis/ et consti-
 tutionis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis au-
 tem hoc attemptare presumpserit/ indignationem omnipotentis
 dei/ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incur-
 surum. Datum Rome apud sanctum Petrum. Anno incarnationis
 dominice millesimo quadringentesimo octuagesimo nono. v.
 Idus Aprilis. Pontificatus nostri Anno quinto.

Eiusdem motu proprio. et. **D**e monasteria
 ordinis dominis cardinalibus comen-
 data plenarie tenentur ad solutionem con-
 tributionum et caritativorum subsidiorum si-
 cut alia monasteria proprios abbates ha-
 bentia. **D**e superiores ordinis possunt per-
 suras compellere procuratores/vicarios/
 et factores eorumdem dominorum cardinalium

in dictis monasterijs nomine ipsoꝝ. d.
cardinaliũ ad solutionẽ huiusmodi cõtri-
butionũ ⁊ subsidioꝝ caritativorum iux-
ta tenore litterarum domini Sixti p̄de-
cessoris sui super hoc expeditarum. **Et**
transumpto. ⁊c.

Innocentius Epus servus ser-
uorum dei. **Ad** p-
petuam rei memoriã. **Dum** ad fructus vberes
quos sacer ordo **Cisterciensium** in agro militantis
ecclesie diuina ordinatione plantat⁹ pducere
nõ cessat nostre cõsideratõis intuitũ dirigim⁹/
⁊ intra nostri pectoris archana reuoluim⁹ qd̄ p
illius fructuosos palmites sacrosancta ecclesia
nõ mediocriter decoratur ⁊ catholica fides cõtinue exalta⁹/di-
gnũ imo debitum reputamus vt ordo ipse illiusq; persone stu-
dijs virtutum ⁊ sacris litteris insistentes p nostre prouisionis
auxilium in suis oportunitatibus cõpetens suscipiant releua-
men. **Sane** accepimus qd̄ licet per statuta ipsius ordinis/ etiã
per sedem apostolicã confirmata fuerit olim prouide ⁊ lauda-
biliter ordinatũ/quod tã pro expensis capituli generalis ipsi-
us ordinis quod in monasterio **Cisterciensium** **Babilonensium** diocesis
annis singulis celebrari consuevit/ quam sustentatione perso-
narum dicti ordinis ac quã plurimorũ monachorum dicti ordi-
nis qui ad diuersas vniuersitates studiorũ generalium p eorum
superiores frequenter mittũtur/ necnõ stipendijs rectorũ ⁊ ma-
gistroꝝ/ ac varijs alijs onerib⁹ dicti ordis supportãdis singula
ipsi⁹ ordinis monasteria certã taxã moderatã cõtributionẽ ap-
pellatã soluerẽt/ ⁊ tẽporibus quib⁹ taxa huiusmodi imposta fuit or-
do ipse inter ceteros approbatos ordines tam in diuinorũ cele-
bratione q̄ regulari obseruãtia/ ⁊ viris sacrarũ litterarũ sciẽtia

p̄dictis floruerit/ tñ postq̄ nōnulla ipsius ordinis monasteria
 in cōmendā cōcessa fuerunt/ quia illorū cōmendatarij p̄tenden-
 tes se diuersis exquisitis v̄ijs patribus religionis nō fore sub-
 iectos/ & ab huiusmodi cōtributionib⁹ ac caritatiuis subsidijs
 exemptos esse/ & p̄ statuta ordinis ad id cōpelli non posse/ cōtri-
 butiones & subsidia hmōi illarūq̄ arreragia soluere recusarūt.
Unde ordo ipse multis debitorū oneribus grauat⁹ existit/ mul-
 taq̄ exinde dāna & dispendia sustinuit & sustinet de presenti/ in
 ei⁹ graue p̄iudiciū pariter & iacturā. **E**t q̄uis felix recorda-
 tionis **S**ixtus papa. iij. p̄decessor noster huic morbo congruā
 medelā adhibere cupiens omnes & singulas p̄sonas cuiuscūq̄
 dignitatis/ stat⁹/ gradus/ vel cōditionis forent sub certis tunc
 expressis penis p̄ suas litteras monuerit & mandauerit eisdem
 vt cōtributiones & subsidia p̄dicta tā de preterito q̄ de futuro
 tēporibus p̄soluerent/ nihilominus monitio & mandatū hmōi
 parū hactenus eidem ordini fructum attulerunt/ precipue qz
 nonnulli ex venerabilibus fratribus nostris sancte **R**omā ec-
 clesie cardinalibus aliqua ipsius ordinis monasteria in cōmen-
 dam obtinent/ & de illis in litteris **S**ixti p̄decessoris huiusmo-
 di nō fuit facta mētio specialis. **N**os igitur ipsius ordinis quē
 in visceribus caritatis specialiter gerimus necessitatibus quā-
 tum nobis ex alto cōceditur p̄uidere cupientes/ motu proprio
 nō ad alicuius nobis super hoc oblate petitionis instantiā sed
 de nostra mera voluntate/ auctoritate ap̄lica tenore presentiu
 decernimus & declaramus omnia & singula monasteria & alia
 loca dicti ordinis que p̄dicti & qui p̄ tempore fuerunt eiusdē
Romā ecclesie cardinales in cōmendam huiusmodi obtinēt
 & in posterū obtinebunt/ ad solutionē contributionū & etiā ca-
 ritatiuorū subsidiorū huiusmodi quēadmodū monasteria p̄-
 prios abbates habētia fore efficaciter obligata/ ac superiores
 dicti ordinis ad quos id pertinet/ & in futurū pertinebit procu-
 ratores/ vicarios/ & factores eorūdē cardinaliū in dictis mona-
 sterijs p̄ tempore deputatos ad solutionē contributionū hu-
 iusmodi nomine eorūdē cardinaliū p̄fato ordini faciendam
 iuxta tenorē litterarum **S**ixti p̄decessoris huiusmodi compel

lere posse et debere. Non obstantibus constitutionibus et ordina-
 tionibus apostolicis/ac quibusuis priuilegijs/indultis/et litte-
 ris apostolicis generalibus vel specialibus sub quibusuis for-
 mis et expressionibus uerborum/ac cum quibusuis clausulis etiam
 derogatorijs derogatorijs a nobis vel sede predicta p[er] tem-
 pore emanatis/ceterisque contrarijs quibuscumque. Et quia diffi-
 le foret presentes litteras ad singula loca in quibus illas opus
 fuerit deferri/volumus et dicta auctoritate decernimus quod tra-
 sumptis earundem presentium manu alicuius notarij publici sub-
 scriptis/et sigillo alicuius episcopi/vel alterius prelati ecclesiasti-
 ci/seu alterius persone in dignitate ecclesiastica constitute muni-
 tis plena fides ubique adhibeatur/et illis tam in iudicio quam extra
 illud ubicumque exhibita fuerint vel ostensa firmiter stetur in om-
 nibus et per omnia sicut eisdem presentibus staretur si forent ori-
 ginaliter exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominum lice-
 at hanc paginam nostre constitutionis/declarationis/volunta-
 tis et decreti infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis
 autem hoc attemptare presumpserit/indignationem omnipoten-
 tis dei/ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se nouerit in-
 cursurum. Dat[um] Rome apud sanctum Petrum. Anno incarna-
 tionis dominice Millesimo quadringentesimo octuagesimo
 septimo. vj. kl. Januarij. Pontificatus nostri Anno quarto.

Este bonus pontifex Innocentius papa. viij. in vno co-
 dice sub plumbo et filis de serico cuius exordium incipit/Regimi-
 ni vniuersalis ecclesie/confirmat de verbo ad verbum priuilegia
 que sequuntur/videlicet domini Sixti pape. iij. quod incipit/
 Regimini vniuersalis ecclesie/vbi continetur priuilegium domi-
 ni Iohannis pape. xxiij. quod incipit/Ad salutare/et iam fuit
 confirmatum per Nicolaum. v. et Pium. ij. sup[er] monasterijs non
 commendandis. Et ibi etiam confirmatur priuilegium domini Cali-
 sti pape. iij. quod incipit/Ad verberes fructus/valde expressum
 de eadem materia. Item priuilegium eiusdem Sixti/incipiens Ro-
 manus pontifex sup[er] eo quod post cessum vel decessum commenda-
 tario[rum] monasteria redeunt integraliter ad dispositionem ordi-

nis/ac si nō fuissent cōmendata. Et q̄ p̄ decessū illorū qb̄ p̄-
siones fuerant assignate sup̄ monasterijs oīno extingunt. Itē
in eodē codice p̄firmatur priuilegiū declarationis p̄fati Sixti/
q̄ incipit/Decens reputamus/de quo suo loco sat̄ dictū est.

Item confirmat et innouat priuilegiū amplissimū dñi Sixti
pape. iiii. q̄ incipit/Cura nostra in varijs rebus p̄ bullam ex-
pressam/que incipit/Ex apostolice sedis p̄uisione. Et in fine ad-
dit istam clausulā/cōmendatarios/necnō monasteria et loca di-
cti ordinis in cōmendā obtinentes/et alias p̄sonas in eisdē lit-
teris exp̄ssas ad cōplementū obseruationē et exhibitionē carita-
tiorū subsidiorum et cōtributionū/et omnium et singulorū aliorū
in eisdē litteris cōtentorū sub sententijs/censuris/et penis in eis-
dem litteris contentis alias iuxta aliarū litterarū tenorē atq̄
formā teneri/et obligatos fore decernimus et declaram⁹. Vide
optime textū Sixti/quia difficile est cūcta sufficienter in sūma-
rio explicare.

Itē p̄ bullā exp̄ssam/que incipit/Roman⁹ pontifex cassat et
reuocat q̄sdē cōcessionēs dudū ab ip̄o et a dño Sixto extortas
per religiosos de Carualle Mediolanensē/et de Septimo p̄pe
Florentiā/q̄ nouarū rerū molitores effici volētes exq̄sitis fauo-
rib⁹ diligētis et munerib⁹ obtinuerāt p̄tātē faciēdi quāsdā cō-
gregationes/celebrādi sibi capla gnālia/cōdendi diffinitōes
et statuta/et q̄ p̄ nullū aliū de ordine nisi p̄ dñm Cistercij visita-
ri possent/et multa alia/et in effectu q̄rebāt oīno ab ordinis vni-
tate et iurisdictione eximi/et de ordine nibil p̄ter solū nomē re-
tinere. Aduersus quorū nouitates incredibili labore/et expen-
sa plurima p̄cessū est vt hec oīa cassarent. Cui⁹ bulla p̄pter ni-
miā p̄lixitatē hic nō inserit̄/sed in Cistercio cū ceteris seruat̄.

Eiisdē. Reuocatio seu limitatio p̄tatis
visitādi et refozmādi ordines Cluniacensē
Cisterciensē premonstratensē et reliquos in

regno anglie dudum domino archiepo
Lantuarieñ concessit/sibi p litteras p̄sen-
 tes mandañ vt ad visitationes/reforma-
 tiones/z correctiones huiusmodi in om-
 nibus z p omnia/ exceptis dumtaxat mo-
 nasterijs z religiosis locis ac psonis or-
 dinis **L**istercieñ / pcedat.

Innocentius Epus seruus ser-
 uorū dei. Vene-
 rabili fratri archiepo **L**antuarieñ. Salutem et
 aplicam benedictionē. Ut ea que p monaste-
 riorū z aliorū religiosorū locorū quorūlibet re-
 formatiōi z directiōi p nos p̄uide concessa fu-
 erūt debitū/quibusuis sublati impedimētis
 sortiātur effectū/libenter cū a nobis peti-
 terponimus sollicitudinē nostre partes. Dudū siquidē ad au-
 dientiā nostrā nōnullox fidedignorū relatiōe deducto qđ licet
 retroactū tēporib⁹ diuersa monasteria z alia religiosa loca **F**lu-
 niaceñ **L**istercieñ z premōstrateñ ac aliorū ordinū diuersorū in
 regno **A**nglie p clare memorie dicti regni **R**eges qui p tēpore
 fuerant aliosq; nobiles z incolas regni p̄dicti ex eorum pia ad
 dictos ordines deuotione de pprijs eorū bonis vt in illis ve-
 ra vigeret religio z nomē altissimi ad cuius gloriā z honorē in-
 stituta fuerāt debite laudare fundata z dotata fuissent/ac p
 b̄mōi fundaciones in aliquibus eorū a monachis ceterisq; reli-
 giosis in illis degentibus obseruātia fuisset aliq̄ diu obserua-
 ta/tamen a nōnullis temporibus citra/a dilectis filijs abbati-
 bus z monachis ceterisq; religiosis monasteriorum z locorum
 ordinum predictorum in tuis ciuitate et diocesi /ac prouincia
Lantuarieñ cōsistentium paulatim viuendi modū z normam
 relaxantibus/z suauī cōtemplationis iugo seposito in eis re-

gularis obseruantia tepuerat / et non modo pristina viuendi nor-
 ma relicta fuerit / sed etiã in quibusdã ex eis illorũ persone se in
 reprobũ sensum dantes dei timore postposito vitam lasciuam
 duxerant et nimium dissolutã / in animarũ suarũ perniciem / diui-
 ne maiestatis offensam / religionis opprobriũ / malũq; exemplũ
 et scandalum plurimorũ. Nos ad humilẽ carissimi in christo fi-
 lij nostri henrici. viij. dicti regni regis illustris supplicatiõn in-
 stantiã fraternitati tue alijs nostris dedimus litteris in mada-
 tis vt omnes et singulos superiores monasteriorũ et locorũ pre-
 dictorũ in tuis ciuitate et diocesi ac puincia p̄dictis cõsistentiũ
 videlicet generales aut p̄sidentes / vel patres abbates vbicun-
 q; consistẽtẽ vt infra certum competẽtẽ terminũ p̄ te eis p̄figẽ-
 dum monasteria et loca predicta visitare seu p̄ alios ditorũ or-
 dinum religiosos ad id idoneos et deũ timentes visitari facere
 et tam in capitibus q̄ in mēbris ac spiritualib⁹ et temporalib⁹ re-
 formare et ad veram normã ac regulã predictorũ ordinũ iuxta
 illorũ laudabilia ordinationes et instituta omni dilatione et ex-
 ceptione cessantibus reducere / vbi vero superiores nõ forent ab-
 bates / priores / et alios prelatos monasteriorũ et locorũ p̄dicto-
 rũ vt infra dictũ terminũ circa huiusmodi reformationẽ cũ effe-
 ctu intendere seq; ipsos reformare et alia p̄missa facere oino de-
 berent atq; curarent auctoritate nostra moneres / eisq; manda-
 res / qd̄ si facere contēnerent tu ad omnia et singula monasteria
 et religiosa loca in ciuitate et dioc̄ ac puincia tua prefatis consi-
 stentia p̄sonaliter accederes / et solum deũ p̄ oculis habens illa
 et corũ singula tam in capitib⁹ q̄ in mēbris ac spiritualib⁹ et tẽ-
 poralibus totiens quotiens tibi oportunũ visum foret visita-
 res aut alijs occupatus per alios idoneos quos ad id duceres
 eligendos visitari faceres / ac omnia et singula que in illis tam
 in capitibus q̄ in mēbris ac spiritualib⁹ et tẽporalibus eisdem
 reformationis et correctionis ministerio reperirentur indigere
 prout tibi et a te deputandis sc̄dm deum ac canonicas sanctio-
 nes et regularium ditorum ordinum instituta expedire vide-
 retur reformare / corrigere / et emendare / ac nonnulla alia tunc
 expressa facere curares prout in eisdẽ litteris plenius cõtinet̄.

Cū autē sicut exhibita nobis nuper p parte tua petitio cōtine
 bat/ licet dicti superiores generales z presidētes p te ad pmissa
 infra cōpetentem terminū pagenda vigore litteraz p̄dictarum
 moniti z debite requisiti fuerint tñ ipsi monitiones z requisiti
 ones hmōi paruipēdentes se ac monasteria z religiosa loca p̄
 dicta reformare corrigere/ z ad regularē obseruatiā hmōi redu
 cere nō curauerint/ z p̄pterea necesse tibi fuerit vt nō sine gra
 uibus laboribus z expen̄ aliquādo p teipsum psonaliter ad di
 uersa monasteria z religiosa loca hmōi p pmissis accesseris et
 alias psonas idoneas z sufficiens miser/ ac q̄ plurima visitauer/ z
 correxeris/ z ad obseruantiā regularē reduxeris z iam p̄sone in
 illis degen̄ honeste z laudabiliter ac i pace z quiete sub hmōi ob
 seruantia viuere ceperint z uiuant de p̄senti z cū successiue ad
 reformationē z correctionē criminū z excessuū iusticia suaden
 te monachorū quorundā monasteriorū z p̄sertim sancti **Alba**
ni z p̄ priorē soliti gubernari sancti **Andree** iuxta **Morthinplem**
Lincolniensē dioc̄ sancti **Benedicti** z **Luniacesi** ordinū p̄cede
 re intendē/ dilecti filij abbas z cōuentus sancti **Albani** tam p
 se q̄ cellis sibi vt p̄tendit subiectis sub eo p̄textu q̄ asserunt cer
 ta priuilegia z indulta monasterio z cellis p̄dictis ac illorū mo
 nachis quibus cauēri dicit̄ expresse qd̄ p̄ aliū q̄ sedis ap̄lice le
 gatū de latere visitari seu corrigi nō possint dudū p̄ sedē apli
 cam cōcessa/ z p̄ nos post facultatē tibi cōcessam hmōi in gene
 re vel specie vt dicitur cōfirmata/ z forsan de nouo cōcessa/ nec
 nō **Thomas** sulburij/ prior sancti **andree** monasteriorū predic
 torū qui illius bona quasi cōsumpsit p te visitari recusauerint/
 z a dicta visitatione z reformatione ad sedē predictā appellau
 erint/ Nosq̄ apellationū predictarū z causas dilectis filijs ma
 gistris **hieronymo** de **Portarijs** z **Francisco** **Breui** capella
 nis nostris z causarū **Palacij** ap̄lici auditorib⁹ audiendū com
 miserimus z sine debito terminandū/ ac cōuentus dicti mona
 sterij sancti **Andree** visitationē/ reformationē/ z correctionē huius
 modi desiderent z verisimiliter dubitari possit ne hmōi exēplo
 q̄ plurā alia monasteria z loca exempla predictorū z aliorū or
 dinū quorūcunq̄ sub p̄textu etiā similiū cōfirmationū z aliorū

forsan eis cōcessorū vel cōcedendorū priuilegiorū visitari/ cor-
 rigi/ z reformari recusent in nō modicū dīctorū monasteriorū z
 locorū p̄iudiciū ac ruinā z desolationē p̄ parte tua nobis fuit
 hūiliter supplicatū vt in p̄missis oportune p̄uidere de benigni-
 tate ap̄lica dignaremur. **M**os igit qui statū monasteriorū z re-
 ligiosorū locoꝝ oīm in melius dīrigi z reformari nostris potissi-
 me tēporib⁹ supremis desideramus affectibus/ statū z merita
 causaz h̄mōi p̄sentibus p̄ exp̄ssis habētes illasq; ad nos harū
 serie aduocāi z lites p̄dictas penitus extinguen h̄mōi supplica-
 tionib⁹ inclinati/ necnō cōsiderationē p̄fati regis etiā nobis sup
 hoc hūiliter supplicantis fraternitatati tue p̄ ap̄lica scripta mā-
 damus vt ad visitationes/ reformationes/ z correctiōes h̄mōi
 monasterijs z religiosis locis ac p̄sonis/ dicti **M**isterciesi ordinis
 dūtaxat exceptis/ alias in omnibus z p̄ omnia iuxta litterarum
 p̄dictarū continentia z tenorem quibusuis appellacionib⁹ hac-
 tenus interpositis seu forsan interponēdis nō obstaī libere p̄-
 cedas ac ea que desuper decreueris z ordinaueris firmiter faci-
 as obseruari/ inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio bra-
 chij secularis. **N**on obstaī p̄missis ac apostolicis necnon bone
 memorie **O**ttonis z ottoboni olim in dicto regno eiusdem se-
 dis legatorū in puincialibus quoq; z sinodalib⁹ concilijs edi-
 tis generalibus vel specialib⁹ constitucionē z ordinationib⁹/ ac
 priuilegijs z indultis predictis hactenus etiam sub quibusuis
 verborū formis z clausulis etiā derogatorijs/ fortiorib⁹/ effica-
 cioribus/ z insolitis vt p̄fertur cōcessis z concedendū imposte-
 rum quibus omnib⁹ etiam si de illis corūq; totis tenoribus p̄
 illorum sufficienti derogatione specialis specifica exp̄ssa z indi-
 uida nō autem p̄ generales clausulas id importaī mētio seu
 queuis alia expressio habenda foret tenores huiusmodi p̄sen-
 tibus p̄ sufficienter expressis habētes hac vice dumtaxat spe-
 cialiter z expresse derogamus statutis quoq; z p̄suetudinibus
 monasteriorū z ordinum predictorū iuramento confirmatione
 apostolica vel quauis firmitate alia roboratis/ necnon omni-
 bus illis que in litteris p̄dictis voluimus non obstare ceterisq;
 cōtrarijs quibuscūq;. **D**atum **R**ome apud sanctū **P**etrū An-

no incarnationis dominice Millesimo quadringentesimo nonagesimo. iij. kl. Augusti. Pontificat' nostri Anno sexto.

Iusdem domini Innocētij b'ene sub anulo piscatoris per quod ad instantiam abbatis Cistercij quē ordinis generalem nominat/ pro securitate conscientiarum declarat sentētias censuras ⁊ penas positas in bulla precedēti sup reformatione ordinis nō ligare nisi negligentes/ rebelles/ ⁊ reformationē impediētes aut retardantes/ Et nihilominus p̄cipit capitulo generali q̄ singulis annis deputēt visitatores ⁊ reformatores monasteriorū viros doctos/ in statutis ⁊ cerimonijs ordinis instructos/ qui per se officiū exercere sciant/ vt ⁊ omnia vniiformiter obseruētur sicut in Cistercio/ ⁊ de omnibus informant sequens capitulū generale/ sic prudenter puidendo q̄ neq̄ ipsi visitatores neq̄ visitati propterea grauentur. Quomodo capitulum generale per vicinos ⁊ remotos abbates frequentari debeat. **N** abbates non ducant comitiuam per quā ordo in expēsis grauetur/ sed solum

scdm formā ordinis/vbi benedictina es-
 set videnda. **Q**ue ordinis debita soluant.
Que credāt dicendis p abbatē Cistercij ex
 parte sua/multa bñficia pmittē. **Q**ue col-
 legia studentib⁹ multiplicent⁹ z scholares
 idonei vsq; ad gradū interteneant/ val-
 de benigne hortādo vt hec omnia obser-
 uentur. **E**t si p̄dicta nō adimpleāt q ab-
 bas Cistercij etiā aplica auctoritate hec
 omnia ordinare p̄cipere z mādere pote-
 rit z debeat. **V**ide textū multū pregnātē/
 qz sufficiēter in sūmario explicari nō pos-
 set/z tamē plurimū ordini seruit.

InnoCentius papa.viii.

Dilectis filijs Capli gnālis Cisterciēn ordīs diffinitoib⁹.

Dilecti filij **S**alutē et aplicam benedictionē. **A**ccepim⁹ litte-
 ras vestras p dilectū filiū **J**ohannē abbatē monasterij Cister-
 cij **B**abiloneñ dioc/ordinis generalē/et intellexim⁹ oīa que no-
 mine vestro exposuit/que nobis gratissima fuere/ipsūq; ab-
 batē ppter ei⁹ singulares virtutes/doctrinā/et p̄clara merita
 libēter vidimus. **E**t quia inter cetera nobis exposuit vos para-
 tos esse litteris nostris sup visitatione et reformatione mona-
 sterioꝝ dicti ordinis annis singulis faciēda emanatis obtē-
 perare/deuotionē vestrā plurimū in dño cōmendamus. **V**erū
 quia forsan cōtingere posset/ q aliqua ex monasterijs et locis
 dicti ordinis ppter aliqua impedimēta/et aliquoꝝ resistentiā
 visitare nō possetis/securitati cōscientiarū vestrarum cōsulere

volentes declaramus sentētiās/censuras/z penas in dictis lit-
 teris cōtentas nō ligare nisi negligentes/rebelles/z hmōi visi-
 tationē z reformationē impediētes/aut retardantes/districte
 vobis in virtute sancte obedientie p̄cipiendo mandātes vt de
 cetero singulis annis ad deputatiōnē uisitatoꝝ z reformatoꝝ
 hmōi/q̄ sint viri docti/z in statutis diffinitionib⁹ z cerimonijs
 dicti ordinis optime instructi z experti/z qui verbo z exemplo
 p̄ seip̄os hmōi uisitationis officiū exercere sciant z valeant/ac
 in dictis monasterijs vera dicti ordinis instituta/ritus/ z mo-
 res p̄t in dicto monasterio Cistercijs obseruāf/introducāt/in-
 tendere debeatis. **Q**uidē uisitatoꝝ de singulis p̄ eos ge-
 stis generale capitulū qđ deinde de p̄ximo celebrabit̄ informa-
 re teneant. **Q**đq; res z negocia dicti ordinis sic discrete z p̄ui-
 de disponatis q̄ in hmōi uisitationib⁹ nec uisitatoꝝ nec eoz
 monasteria in hmōi officij administratione z executiōe expēsis
 ḡuent̄/nec ipsi uisitatoꝝ monasterijs z locis p̄ eos uisitatijs p̄-
 rationē z dicti ordinis instituta sint onerosi/etiam si de cōibus
 dicti ordinis p̄tributionib⁹ id facere z disponere deberetis/ad
 laudabiles alioꝝ ordinū in hmōi uisitationib⁹ cōsuetudines
 si opus fuerit debitū habēdo respectū. **E**t si capitulū generale
 tunc p̄xime celebrandū debitā p̄uisionē desup nō apponeret/p̄-
 fatus Johannes z p̄ tēpore existens dicti monasterij Cistercijs
 abbas auctoritate ap̄lica sub penis de quib⁹ sibi videbit̄ p̄ui-
 deat/volentes etiā q̄ sup modo generale capitulū frequētandū
 iuxta dicti ordinis instituta taliter p̄uideatis/q̄ in decenti z cō-
 petenti numero abbatū tā p̄pinquozū q̄ distantū monasteri-
 ozū celebret̄. Ita tñ q̄ abbates nimū distantes vltra modū nō
 grauent̄/z vicini qui cessante impedimento legitimo accedere
 cōtempserint debite puniātur. **Q**đq; abbates ad dictū capitu-
 lū accedētes comitiuā vltra q̄ iuxta dicti ordinis instituta de-
 ceat/secū nō ducant/z dictū capitulū generale indebitis z sup-
 fluis expensis nō grauent̄. **Q**đq; vniuersa dicti ordinis debita
 p̄soluantur/z absoluātur/ne dictus ordo in dies grauiora p̄p-
 terea subeat detrimēta. **S**up q̄bus oib⁹ z singulis vobis tā p̄
 censuras ecclesiasticas q̄ alijs de quib⁹ vobis v̄sum fuerit ex-

pedire remedijs puidendi/ plenā liberā/ z omnimodā harū se-
 rie cōcedimus facultatē. Et insup eidē abbati Cistercij nōnul-
 la dictū ordinē tangētia vobis nomine nostro referenda cōmi-
 simus. Dabitis enī sibi in his exponēdis plenā z indubiā fidē/
 ac illa omnia exequi z adimplere curabitis. Nos autē qui semp
 etiā ab incūte etate/ z dū in minorib⁹ cōstituti eramus ordinē
 vestrū quadā singulari z peculiari deuotione fuimus psecuti/
 put psequimur/ z ppterea diuersa priuilegia p conseruatione
 z reformatione illius eidē cōcessimus/ vos attente hortamur
 in dño vt inchoatā reformationē omni studio z diligētia pseq
 z ad debitū finē perducere/ z in debita caritate/ reuerētia/ z obe-
 dientia viuere/ z pfectores dicti ordinis studentes ad genera-
 lia studiorū collegia mittere/ z vsq; ad doctoratus seu magiste-
 rij gradum suscipiendū eis debite puidere velitis. Alioqn pre-
 fatus abbas Cistercij sub censuris z penis de quib⁹ etiā sibi vi-
 debitur cōtra rebelles z inobedientes puideat. Si vero in pre-
 missis feceritis/ vt speramus/ nos in dies pemptiores inueniet
 ad omnia p que honori z statui ac pseruationi dicti ordinis ve-
 stri cōsuli possit. Contrarijs quibuscūq; non obstantibus. Da-
 tum Rome apud sanctum Petrum sub Annulo piscatoris/
 die. v. Augusti. M. cccc. lxxxix. Pontificatus nostri Anno qn-
 to. **C**lie. balbanus.

Eiisdē bñe sub annulo piscatoris/ p̄ci-
 piēdo vniuersis abbatib⁹/ abbatissis/ pri-
 oribus/ cōmendatarijs. zc. in virtute sc̄te
 obediētie z sub excōis late sentētie pena
 quaten⁹ abbatē Cistercij qui iuxta intēti-
 onē capli generalis se ei⁹ cōspectib⁹ p or-
 dine p̄sentauit/ varias ordinis necessita-
 tes sibi exposuit/ z remedia oportuna im-

petrauit/quoties ad eos eozq; monaste-
ria gra visitatiōis ⁊ refoꝛmatiōis accesserit/ipsū tāq; caput ordiis eozūq; p̄remab-
batē ac toti⁹ ordinis generalē/cū debitis
bonoꝛe ⁊ reuerētia recipiāt/ ⁊ tractent/ac
pmittāt se ⁊ sua monasteria ab eo eiusq;
cōmissarijs visitari/ ⁊ refoꝛmari/ ⁊ in oib⁹
eis obediāt. **Cō**tradictōres/rebelles/in
obediētes/differētes/ ⁊ ipediētes ip̄o fac-
to sniam excōis incurrūt. Et hoc breue sū-
me necessariū ⁊ vtile fuit maxie p̄pter cō-
mendas quas **R.**d. cardinales ⁊ alij po-
tentes p̄sertim in ptib⁹ illis obtinent. Et
p̄pter sectas aliquoz de ordine in regio-
nibus italicis vt dictum est supra/ qui se
quasi ab ordine exemptos diuersis me-
dijs p̄tendebant.

Innoceñtius papa. viij.

Uniuersis ⁊ singulis abbatib⁹/ abbatissis/ priorb⁹/ cō-
mendatarijs/ac quibuslibet regularibus p̄sonis monasteriorū
ordinis Cisterciē. Salutē ⁊ aplicam bñ. Alias p̄cipientes q̄
monasteria v̄si ordinis Cisterciēi vtriusq; sexus/ p̄sertim citra
mōtes refoꝛmatiōe ⁊ correctione nō modica indigebant. Nos
qui ab ineūte etate ordinē ipsū nō mediocrit̄ dilexim⁹ ⁊ diligi-
mus p̄ alias n̄ras l̄ras dilectis filijs cap̄lo gn̄ali eiusdē ordinis

sub certis cēsuris dedimus in mandatis quaten⁹ vnū notabi-
 lē ex abbatib⁹ dicti ordinis ad partes ipas citra montes mitte-
 rent/ qui monasteria ⁊ loca vtriusq; sex⁹ eiusdē ordinis visita-
 ret/ ⁊ ea que reformāda forent iuxta statuta/ priuilegia/ diffini-
 tiones/ ⁊ morem dicti ordinis reformaret/ put in dictis litteris
 plenius cōtinetur. Quib⁹ quidē litteris caplo p̄dicto p̄sentat⁹/
 caplm ipsum ⁊ illi⁹ diffinitores statuerūt ⁊ ordinarunt vt dile-
 ctus filius Johānes abbas Cisterciēn⁹/ etiā attēto q̄ nōnulli cō-
 uentus dictorū monasteriorū citra montes existentū ab obe-
 dientia capli generalis ⁊ a statutis/ cōsuetudinib⁹/ priuilegijs/
 ⁊ obseruantia dicti ordinis se subtrahere nitebant⁹/ ad partes
 istas citra mōtes p̄sonaliter se trāferret ⁊ monasteria ⁊ loca di-
 cti ordinis/ illozūq; abbates ⁊ fratres visitaret/ ⁊ ea que refor-
 manda ⁊ corrigēda reperiret/ reformaret ⁊ corrigeret/ ⁊ ad hūc
 finē dictus abbas Cisterciēn⁹ nostro se cōspectui p̄sentauit/ mul-
 tas ipsi⁹ ordinis necessitates ⁊ iacturas tā sp̄rituales q̄ tēpo-
 rales nobis exponens/ ⁊ remedia querens oportuna. Quare
 nos attendentes hmōi visitationis ⁊ reformatiōis opus sūme
 esse necessariū ⁊ vtile vobis ⁊ cuilibet vestrū in virtute sancte
 obedientie ⁊ sub excōis late sentētie pena/ quā si p̄tra feceritis
 eoipso vos ⁊ quēlibet vestrū incurrere volumus ⁊ districte pre-
 cipiendo mandam⁹ quaten⁹ receptis p̄sentib⁹ litteris cessanti-
 bus quibuscūq; exceptionib⁹/ dilationib⁹/ ⁊ subterfugijs ipm
 Johannē abbatē/ tanq̄ caput dicti ordinis ⁊ patrē abbatē ve-
 strū ac totius ordinis vestri generalē recipiatis/ ⁊ vti decet ab-
 batē generalē cū debitis honore ⁊ reuerentia tractetis/ ⁊ ab ip-
 so ac ab eius cōmissarijs vos ⁊ monasteria vestra visitari/ corri-
 gi/ ⁊ reformari iuxta dicti ordinis statuta/ priuilegia/ ⁊ diffiniti-
 ones p̄mittatis/ reformationēq; ⁊ correctionē p̄ eos faciendas
 iuxta statuta/ priuilegia ⁊ diffinitiones dicti ordinis benigne
 suscipiētes/ ipsis in omnib⁹ obediatis. Cōtradictores autē ⁊ re-
 belles/ seu inobediētes/ aut differētes/ siue impediētes/ ⁊ quēli-
 bet ipsorū excōicationis sententiā/ ⁊ alias penas ⁊ censuras in
 statutis/ priuilegijs/ ⁊ ordinationib⁹ ordinis ⁊ capli generalis
 predictorū cōtentas eoipso incurrere volumus/ cōstitutionib⁹

et ordinationibus apostolicis/ac quibusuis indultis et priuilegijs
auctoritate apostolica in contrarium forsan factis/ceterisque con-
trarijs non obstantibus quibuscumque/inuocato si opus fuerit ad
id auxilio/consilio/et fauore brachij secularis. Datum Rome
apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris/die. xxij. Aprilis.
Ab. cccc. lxxxix. Pontificatus nostri Anno quinto. Ja. piccherier.

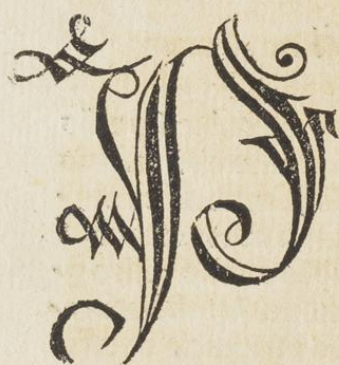
Eiusdem breue sub annulo piscatoris p
quod precipit sub excommunicationis late
sententie pena omnibus abbatibus/pri-
oribus/monachis et conuersis qd semper
habitum ordinis tam in monasterijs qm ex-
tra/ et non alium ferant/reuocando omnes
dispensationes in contrarium quibuscumque
concessas.

Innocentius papa. viij.

Dilectis filijs Cistercij Babilonei diocesis ac vniuersis alijs
monasteriorum aliorum et locorum quorumlibet Cisterciensi ordinis
abbatibus/prioribus/monachis et conuersis presentibus et futu-
ris. Salutem et apostolicam benedictionem. Cum sicut accepimus
nonnulli ex vobis aliquando habitum licet in ipso ordine vestro p-
maneat mutare procurent contra constitutiones/et instituta re-
gularia dicti ordinis/non sine magno illius preiudicio et detri-
mento ac etiam scandalo plurimorum. Nos attendentes non esse
equum qd dum in dicto ordine permanetis/alium habitum assu-
matis/vobis p presentes in virtute sancte obedientie et sub ex-
communicationis late sententie pena quam quilibet vestrum con-
tra faciens eoipso incurrat/et a qua non nisi a Romani pontifice
preterquam in mortis articulo constitutis/absolui possit/districte

ſcipienti mandamus/ut de cetero perpetuis futuris tēporibus ſemp habitum dicti ordinis tam in monaſterijs z locis ordinis eiufdē q̄ extra deferre/z illum nullatenus/ etiā pretextu quorūcunq; priuilegiōrū z indultōrū vobis p nos z ſedē apoſtolicam aut legatos eiufdē ſub quibufuis verborū formis et clauſulis etiā derogatoriā derogatorijs z inſolitīs conſeſſorum/ que harū ſerie reuocamus z annullamus/ac p nullis z inſectis haberi volumus/quouifmodo mutare p̄ſumatis/ decernentes exp̄nunc irritū z inane ſi ſecus ſuper his a quoq; quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter cōtigerit attemptari. Non obſtantib⁹ premiſſis/ac cōſtitutionib⁹ z ordinationibus apoſtolicis ceteriſq; cōtrarijs quibufcūq;. **Datū** Rome apud ſanc tūm **Petrū** Sub annulo piſcatoris/die. viij. **Auguſti.** **ab.** cccc lxxxix. Pontificat⁹ noſtri Anno quinto.

Priuilegia ampliffima ordini per dñm
Philippum regē Francie conſeſſa.

Philippus Dei gratia Fran
 corū rex. Notum
 facimus vniuerſis tā p̄ſentibus q̄ futu
 ris q̄ dilecti z fidelis noſtri abbatis **Ci**
 ſtercieñ z coabbatū ſuorū ipſi⁹ ordinis re
 gni noſtri ſupplicationib⁹ annuētes/eiſdē
 ac eccleſijs ſeu monaſterijs ſuis duximus
 cōcedēdū q̄ ipſi cōqueſta ab eis ſuarū ec
 cleſiarū nomine facta a tempore retroac
 to vſq; ad tempus conſeſſionis b̄mōi in
 feodis retrofeodis z allodijs n̄ris/aut ſubditoꝝ noſtroꝝ in q̄
 tū ad nos ſpectat/tenere poſſint p̄petuo abſq; coactione v̄dē
 di/vel extra ſuā manū ponendi/vel p̄ſtādi nobis ſinantiā pro
 eiſdē. Itē q̄ bona eoz mobilia nō capiētur vel iuſticiabunt in
 aliquo caſu p iuſticiā ſecularē. Itē q̄ in caſu vbi licite bona ip
 ſoz imobilia capi cōtigeret ea cōſumi vel deſtrui nō liceat /aut